

– A ZEITGEIST MOZGALOM –
MEGFIGYELÉSEK ÉS VÁLASZOK

Aktivista Kézikönyv

ELŐSZÓ:

A Zeitgeist Mozgalom egy aktivista ága a Vénusz Projektnek, amely Jacque Fresco ipari mérnök és szociológus életműve. Jacque jelenleg Florida államban, Venusban lakik, ahol közeli munkatársával Roxanne Meadows-al dolgozik együtt. Először is, Mr. Fresco nyilvánosan vállalja, hogy a munkáját képező elképzelések és fejlesztések nem teljesen az ő érdemei, sokkal inkább tudományos vizsgálatok eredményei, melyek már az ókor kezdete óta léteznek. Egyszerűen összefoglalva amit a Vénusz Projekt képvisel, és ennél fogva a Zeitgeist Mozgalom testesít meg: „A társadalmi törődés érdekében létrejött módszertan alkalmazása”

Az ember által alkalmazott tudományon és technológián át a szociológiáig és a döntés hozatal képességéig, rendelkezünk az eszközökkel, hogy átforgalmazzuk a hierarchikus, hiány vezérelt, korrupcióval teli környezetünket, egy sokkal szervezettebb, kiegyensúlyozottabb, emberibb, fenntarthatóbb és eredményesebb világgá. Ehhez viszont meg kell értenünk, hogy kik vagyunk, hol vagyunk, mivel rendelkezünk, mit akarunk és hogyan visszük azt véghez. A jelenlegi tényállás szerint, melyeket a könyv első részében tárgyalunk, az olvasó észreveheti, hogy nem csak jó lenne egy másik irányba haladnunk... de rá is vagyunk kényszerítve. A jelenlegi gazdasági rendszer egyre gyorsuló ütemben hullik szét, miközben szemtanúi lehetünk a világszerte valaha látott legnagyobb mértékű munkanélküliségnek és a környezet visszafordíthatatlan pusztulásának.

A jelenlegi módszereinkről bebizonyosodott, hogy képtelenek megoldani a környezet pusztulásának problémáját, az emberi konfliktusokat, a szegénységet, a korrupciót és minden egyéb mást, ami csökkenti a lehetőségét a közös emberi fennmaradásnak a bolygónkon. Itt az ideje, hogy felnőjünk mint emberi faj, és megvizsgáljuk mik a valódi problémák és a megoldások, tűnjenek azok akármilyen kényelmetlennek, szokatlannak és idegennek is.

Először a jelenlegi gazdaság problémáival és annak gyökereivel, következményeivel és az elkerülhetetlennel kell szembenéznünk, amíg felbecsüljük mi az ami valóban számít az életnek és a társadalomnak. Továbbá arról is szó lesz, hogyan tud bármelyikünk segíteni ebben a kihívásban, bemutatunk módszereket a kommunikációra és aktivizmusra ami remélhetőleg felgyorsítja majd az átalakulást.

Nagyon fontos, hogy akik csatlakoznak ehhez a munkához azok megálljanak egy pillanatra, és elgondolkozzanak azon, hogy mit tanítottak korábban nekik. Figyelembe véve a jelenlegi mérhetetlen számú emberi értékrendeket és ideológiákat, párosítva azokat a felismeréssel, ami együtt nőtt az idők folyamán az adott gondolatmenettel, hagyománnyal, vagy a valóságról alkotott elképzeléssel, nehéz lehet és akár fájdalmas is módosítani, vagy elhagyni azt a táplált gondolkodásmódot, amiről hosszú ideje azt hitték, hogy igaz.

A legnagyobb akadály, mellyel sokan szembeneznek majd mikor az itt leírtakat olvassák, az „énközpontú” gondolkodásmód és a „korlátozott tudás” állapota, amely megvan mindnyájunkban. Itt az ideje, hogy túllépjunk a piaci világ, a hagyományok és a nemzet-államhoz fűződő hűségünk és kapcsolataink szűk határain, ami körülveszi a teljes emberiséget, a minket eltető földi környezettel együtt. Eljött az ideje, hogy úgy tekintsünk a földre mint egy oszthatatlan szerves egészre, amit megszámlálhatatlan életforma egy nagy közössége alkot.

Ha a természet csak egy dolgot taníthatott volna nekünk, akkor az az lenne, hogy az egyetlen ami állandó a világban az a változás. Nem létezik olyan, hogy Utópia, egy oly tökéletes világ ami tovább már nem javítható. Azért, hogy eredményesen növekedhessünk mint emberi faj, szükséges elsajátítanunk a gondolkodásmódunk megváltoztatásának képességét mindenről és mindenben. Ha úgy döntesz, hogy tudatosan, nyitott gondolkodással és tárgyilagosan kezeled az itt leírtakat, akkor szerintünk a következő gondolatok átrendezik majd a világról, önmagadról és a közös emberi jövőnkéről alkotott képedet, bizonyos fokig a legeredményesebb, legemberibb és leghatékonyabb képre.

Megjegyzés: A lábjegyzetben látható források a kézikönyv eredeti angol nyelvű változatának hivatkozásai. A kézikönyvben található idézetek és információk angol nyelven olvashatóak. A szövegben olvasható gazdasági, pénzügyi és egyéb példák többnyire amerikai minták, de sok hasonlóság figyelhető meg más országok esetében is.

<u>1. Rész: Monetáris Közgazdaság</u>	
1. Fejezet: Mechanizmusok & Következmények	5
- A Fogyasztás Ciklikusságának Szükségessége	7
- A Hiány Bősége	9
- A Profit Elsőbbsége	10
- Az Értékek Eltorzítása	15
- Pénzügyi Manipuláció	18
2. Fejezet: A Végső Összeomlás	23
- A Felelőtlenségen Túl	23
- A Végső Erőforrás Kihelyezés	30
<u>2. Rész: Mi az ami Számít?</u>	
3. Fejezet: Természet Törvényei	33
- Tudományos Módszertan	36
- Dinamikus Egyensúly	38
4. Fejezet: A Társadalmi Fejlődés Eszközei	44
- Célok	44
- Módszerek	44
- Eszközök	45
- Folyamat	46
<u>3. Rész: Az Erőforrás Alapú Gazdaság</u>	
5. Fejezet: Társadalmi Kibernetizálás	46
- A Vénusz Projekt	47
- Az Ipar és a Munkaerő	48
- Kormány	56
6. Fejezet: Gondolkodó városok	62
- Körkörös Város	62
- Közlekedés	66
- Életstílus	67
<u>4. Rész: A Mitológia Leküzdése</u>	
7. Fejezet: Természet Kontra Nevelés	69
- Emberi Viselkedés	69
- A Jogi Rendszer	76
8. Fejezet: Spiritualitás a Gyakorlatban	78
- A Vallási Ideál	78
- Mondani Kevés	79
<u>5. Rész: Cselekedni</u>	
9. Fejezet: A Mozgalom	80
- A Különbségek Áthidalása	81
- Interdiszciplináris Csoportok	82

– 1. Rész: Monetáris Közgazdaság –

1. Fejezet:

Mechanizmusok & Következmények

Kifejezéseink meghatározása:

A „közgazdaság” kifejezést általában a következő módon értelmezzük: 'társadalomtudomány ami a szolgáltatások és javak termelését, elosztását és fogyasztását tanulmányozza' ¹.

A korai 21. századtól kezdve az uralkodó mechanizmus világszerte jóformán minden gazdaságban a „monetáris rendszer” valamely formája. A monetáris rendszer egy 'pénz' néven ismert csereeszközt használ, a foglalkoztatás, a szolgáltatások, javak termelésének, elosztásának és fogyasztásának elősegítése érdekében. A használata ennek a monetáris csereeszköznek az alapja a gazdasági rendszernek amit „monetáris közgazdaságként” határozunk meg.

Gyakorlatilag a bolygón egyetlen nemzet sem használ jelenleg az országa üzemeltetésében a monetáris gazdaság elméletén és bizonyos változatain kívül semmi mást. Általánosságban szólva, ezeknek a variációknak bizonyos fokig közülük van az adott rendszer országának kormányához. A jelenlegi 'skála' a jobban szabályozottól a kevésbé szabályozott felé mozog, tipikusan a „kommunizmussal” [♦] kezdődően (maximális állami irányítás), a szocializmuson (részleges állami irányítás) keresztül a kapitalizmusig (kicsitől a semleges állami irányításig). Ezeket a gazdasági változatokat „társadalmi rendszereknek” hívjuk.

Az uralkodó társadalmi rendszer a világban ma a kapitalizmus. A kapitalizmust gyakran említik egy lapon egy másik elméleti fogalommal a „szabad piaccal” amit a következő módon értelmezzük: „egy gazdasági rendszer melynek termelési eszközeit magánszemélyek birtokolják, és profit reményében üzemeltetnek, ahol a befektetések, az elosztás és a javak, szolgáltatások árazása túlnyomórészt a 'szabad piac' működésén keresztül van meghatározva” ².

A „szabad piac” lényegében egy irányítatlan kereskedelmi irányzat ahol „a termékek és a szolgáltatások árai teljes mértékben az eladók és a vevők közös megegyezése alapján rendeződnek, ennél fogva a piaci kínálat és kereslet határozza meg az árakat a kormány beavatkozása nélkül” ³.

---

¹ <http://wordnet.princeton.edu/perl/webwn> (economics)

[♦] A kommunizmust itt a történelmi alkalmazása alapján említjük, nem az ideológiai forma alapján ami a pénzmentességet hirdeti.

² <http://en.wikipedia.org/wiki/Capitalism>

³ http://en.wikipedia.org/wiki/Free_market

A „szabad piac” fogalmat sokféleképpen értelmezik. Például az egyik legextrémebb jelenleg is alkalmazott ideológia az „austrian school”, mely jóváhagyja a „laissez-faire” eszmét, mely gyakorlatilag semmilyen állami beavatkozást sem enged a gazdaságba. Ebből a szemszögből a „jólét” és minden egyéb államilag támogatott 'szociális' program nem volna ideillő ♦.

Az általános szaknyelv mellett, nagyon fontos tulajdonsága a monetáris közgazdaságnak az „érték fogalma”. A termékek és szolgáltatások szintjén az 'értéket' két tényezőből származtatják ▲:

- 1)A hiánya (elérhetősége) a felhasznált anyagoknak.
- 2)Az emberi munkaerő mennyisége amely szükséges az adott szolgáltatás, termék előállításához.

Például:

Képzeld el mennyi idő és ráfordítás szükséges egy teljesen egyszerű ing előállításához az elektromosság és a fejlett ipari technológiák megjelenése előtt. A teljes folyamat a következő lenne: készítsünk elő egy termőföldet – ültessünk gyapotot – felügyeljük és gondozzuk növekedés közben – végezzük el a betakarítását – szedjük ki a termését – sodorjuk szálakra a gyapotot – szőjük össze ruhaanyaggá – és készítsük el belőle a tényleges inget.

A fenti forgatókönyv alapján, egyszerűen már az emberi munkaerő miatt, az értéke az ingnek viszonylag magas lenne, és valószínűleg a szükségesen nagy ráfordított munkának megfelelő áron lenne eladva. A gyapot termése (alkotóelem) elhanyagolható értékű, mivel csak melléktermékként jött létre a betakarítás közben, ezáltal a hiányértéke nagyon alacsony lesz. Emiatt a valódi értéke ennek az ingnek a ráfordított munkaerőből származik majd.

Tételezzük fel, hogy mi van akkor, ha ez az előállítási folyamat egyáltalán nem igényel emberi munkát, míg a gyapot termesztését/öntözését/napfényt/termőföldet a természet bősége tartaná fenn? Mekkora lenne az értéke az ingnek ekkor? Nyilvánvalóan, igazából nem is lenne értéke egyáltalán.

A 21. század kezdete óta, az ipari gépesítés vette át a szerepét az ültetésnek és az aratásnak a mezőgazdasági terményeknél, mely lehetővé teszi egyetlen gazdának, hogy akár 400 hektárnál is több földet művelhessen egyedül.

♦A közgazdaság fejlődése, alkalmazása és értelmezése megdöbbentően nagy mennyiségű elméleti anyag és véget nem érő vita is egyben. Ez a kézikönyv nem kívánja bemutatni a teljes közgazdasági tanulmányokat. Valójában ennek az anyagnak a célja az, hogy bemutassa a technológia megjelenését és a hiány felszámolását. Mára 99%-ban minden gazdasági elmélet elavult és értelmetlen gyakorlattá vált.

▲Az értéknek ezen kívül még sokkal több formája is van a demográfiauktól függően, ahol bizonyos „márkák” hozzák létre az árakat (vetített érték), nem a ráfordított emberi munkán és anyagon alapszanak, hanem a tárgy „státusz szimbólumán” ami a vásárlói kultúrán keresztül tapasztalható. Ez egy kevésbé fontos formája a „gazdasági értéknek”, később foglalkozunk velük ebben a fejezetben az „Az Értékek Eltorzítása” bekezdésnél. Emellett a pénzügyi eszközök értékei is, mint például amivel a tőzsdapiacra kereskednek, szintén jelentéktelenek lesznek önmagukban, mikor a tényleges gyártásról és elosztásról van szó.

A textilipari felszerelések megjelenése, mint például a gyapotmagtalanító gép, drámaian csökkentette az emberi munkaerő szükségességét. A modern ipari számítógépesítés miatt láthatjuk, hogy a Mezőgazdaság és a Textilipar, sok egyéb iparral együtt, a közel teljes automatizálás felé halad. A lényeg, hogy a „gazdasági érték” mint látszólag szilárd gazdasági fogalom, mára teljesen megváltozott a technológiai hatások miatt (növekedett a termékek legyártásának könnyebbége és a nyersanyag bősége), mely elméletileg teljesen megszüntetné az 'érték' fogalmát.

Ha az emberi munkaerő lecsökken/megszűnik a technológia és az automatizálás által, a feltételezett 'érték', mely a 'munkát' fejezi ki 'árban' ugyanúgy csökken. A végtermék 'értéke' ekkor a gépek elkészítését/karbantartását fejezné ki, mely ezúttal a munkások helyét veszi át. Következésképpen, minél hatékonyabbak, tartósabbak és fenntarthatóbbak ezek a munkagépek, a későbbi 'értéke' a termékeknek annál jobban csökken.

Ha párosítjuk a gépi automatizálást a modern fejlesztésekkel, melyek a „ritka” nyersanyagokat képesek helyettesíteni valami gyakoribbal, akkor eljuthatunk oda, hogy a javaknak és szolgáltatásoknak már nem lesz „értéke” vagy árcédulája. Ennek így semmi elméleti értelme nem lenne. Legtöbbünknek ezt nagyon nehéz összevetnie azzal, hogy mit tapasztalunk, mihez vagyunk hozzászokva a mindennapi életben. Tekintet nélkül a véleményedre, a tény az, hogy a folyamatos technológiai fejlesztéseket összevetve az automatizált gépekkel, elméletileg létre lehetne hozni egy olyan gazdasági környezetet, ahol az anyagok bősége és a termékek gyártása olyan nagy és hatékony lenne, hogy a legtöbb embernek csak alig lenne szüksége bármit is 'megvásárolni'. Nem is szólva a hagyományos értelemben vett „megélhetésért végzett munkáról”. Még ha a gépek lassan és egyszerre csak kis mennyiségű embert is váltanak fel a munkában, a növekvő munkanélküliség az ágazatokban folyamatos lenne, így az egész gazdasági rendszer csak egyre instabilabbra és működtethetlenebbre nőne. Ezt a kérdést részletesebben is kifejti a 2. és az 5. fejezet. Emellett vizsgáljunk meg a monetáris gazdaság tapasztalat mechanizmusaiából néhányat, melyek különösen a kapitalizmus esetén fontosak, hogy a rendszer fennmaradjon. A fejezet hátralevő részében az 5 legalapvetőbb jellemzőt fogjuk tárgyalni, melyek nélkülözhetetlenek a rendszer fennmaradásához, megnézzük az okokat amiért léteznek és a következményeiket.

Első Mechanizmus

A Fogyasztás Ciklikusságának Szükségessége

A monetáris rendszerben alapvetően három részre oszthatók az emberek.

Az alkalmazott, a fogyasztó, a munkáltató (vagy tulajdonos/gyártó)♦

♦Jelen vannak befektetők is akik a pénzügyi támogatást adják a munkáltatónak/tulajdonosnak/gyártónak, vagy a pénzügyi piacon kereskednek velük nyereségért cserébe. A befektető a téma szempontjából nem fontos, nem szükséges jelen lennie a piac rendszer működése szempontjából.

Az Alkalmazott feladatokat végez a Munkáltatónak „munkabérért” vagy monetáris fizetségért cserébe, míg a Munkáltató eladja a terméket vagy a szolgáltatást a Fogyasztónak „profitért” – egy másik típusa a monetáris fizetségnek.

Felváltva mind a Munkáltató, mind az Alkalmazott Fogyasztóként szerepel, a monetáris fizetséget amihez így hozzájutnak („munkabér, profit”) arra használják, hogy újabb termékeket és szolgáltatásokat vásároljanak. A Fogyasztó szerepe a vásárlás, ami lehetővé teszi a Munkáltatónak, hogy „profitot” szerezzen, továbbá, hogy az Alkalmazott „munkabérért” kifizesse.

Más szavakkal a „fogyasztás” egy állandó szükséglet, ami a Munkáltató üzletét és az Alkalmazottak munkáját életben tartja.

Fontos megértenünk, hogy ez a fizetés-fogyasztás ciklus más néven 'fogyasztás ciklikussága' nem állhat meg, mert az a teljes gazdasági rendszer összeomlását okozná, ezáltal a Munkáltató nem jutna pénzhez, így nem lenne képes kifizetni az Alkalmazottat, és mindketten képtelenek lennének állandósítani a ciklust azáltal, hogy Fogyasztókká válnak.

Következmény:

#1 – Semmilyen fizikailag legyártott termék sem működhet tovább mint amennyi kibírható, annak érdekében, hogy biztosítsa a gazdaság fennmaradását a 'fogyasztás ciklikussága' révén.

Másként fogalmazva, minden 'terméknek' el kell romlania megfelelő időn belül, hogy a pénzügyi körforgás folyamatos legyen, támogassa a játék szereplőit (fogyasztó/alkalmazott/munkáltató).

Ezt a jellemzőt „tervezett elavulásnak” definiálhatjuk.

A tervezett elavulás általában két formát ölthet:

- a) Szándékos: Az eszköz hatékonyságának előre megfontolt visszafogása, az elromlása érdekében.
- b) Következményként: A profit alapú spórolás a gyártás közben, általában az olcsó anyagok/gyenge minőségű tervezés, a pénz megtakarítása érdekében történik, nem is beszélve arról, hogy így újból meg kell vásárolni ugyan azt. Ezáltal alsóbbrendű lesz a termék. [pl. A műanyag elektronikus borítások használata jóval lecsökkenti az árat a gyártónak és a fogyasztónak, mintha mondjuk titániumból készült volna ami sokkal drágább.]

#2 – Az új termékek és szolgáltatások megjelenése folyamatos kell legyen, hogy ellensúlyozza a korábbi generációs termékek bármilyen nemű növelt hatékonyságát, tekintet nélkül annak használhatóságára, továbbá a végtelen *szemétyártásra*.

Más szavakkal, a szemét egy szándékos mellékterméke az iparoknak, hogy fenntartsák a 'fogyasztás ciklikusságát'. Ez azt jelenti, hogy a lecserelt/elavult termékek a szeméttelpekre kerülnek, ezzel is szennyezve a környezetet. A folyamatos fogyasztás pedig egyre gyorsítja a szennyezettség növekedését.

„A fogyasztás ciklikusságának szükségessége” melyet a teljes gazdasági rendszer 'motorjának' is tekinthetünk, természeténél fogva veszélyes és korrump, mivel nem engedi az olyan technikákat maximalizálni amik a környezeti egyensúlyt biztosítanak. A folyamatos újratermelése a gyenge minőségű termékeknek pazarolja a rendelkezésre álló nyersanyagokat és szennyeznek a környezetet.

Hogy szemléltessük ezt egy más szemszögből, képzeljünk el a gazdasági ágazatok termelési módszereit, melyek hatékonysága, fenntarthatósága stratégiaileg maximalizált minden alkotásnál, a legjobb ismert anyagokból és technikákkal készülne amik jelenleg elérhetők. Képzeljünk el egy autót ami olyan jól tervezett, hogy 100 évig nincs szüksége szervizre. Képzeljünk el egy házat ami teljesen tűzálló anyagokból épült, ahol minden elektronikai eszköz a legjobb vízálló, sérülésálló anyagokból készült ami a földön elérhető. Egy ilyen józanul gondolkodó világban, ahol maximális élettartamra és hatékonyságra hozzuk létre a dolgokat, következésképpen minimalizáljuk a szennyezést/szemetet a termékek felesleges mennyiségének csökkentésével, a monetáris rendszer lehetetlenné válna, a 'ciklikus fogyasztás' rendkívül lelassulna és örökre meggyengítené az úgynevezett „gazdasági növekedést”.

Második Mechanizmus

A Hiány Bősége

A monetáris közgazdaságban, a „kereslet kínálat” fogalma egy igen közismert szerkezet, ami egyszerűen jelzi, hogy 'minél több van valamiből annál kevesebbet ér'. Például az ivóvíz a történelemben egy nagyon bőséges elem volt, aminek fogyasztásáért sosem kellett fizetni a kereskedelemben. Viszont ahogy a vízkészletek szennyezetté válnak, úgy a városi vízvezetékrendszerek szűrt ivóvizét már kereskedelmileg lehet árusítani, esetenként már több pénzért is mint ugyanannyi mennyiségű olajat. Más szóval az, hogy valami ritkává, nehezen elérhetővé válik, jövedelmező. Ha egy vállalat megtudja győzni a nyilvánosságot arról, hogy a termékük „ritka”, annál több pénzt tudnak felszámolni érte. Ez egy igen erős késztetés számukra, hogy hiányt teremtsenek a saját árucikkeik esetében. Ezenfelül, érdemes említeni, hogy szinte minden ország központi bankja is hiányt hoz létre a pénzkészletben, hogy ezzel is nyomás alatt tartsa a piaci rendszert. Bernard Lietaer az EU pénzügyi rendszerének tervezője a következőket állapította meg:

„A Mohóság és a Verseny nem a megváltoztathatatlan emberi természet oka... a folyamatosan létrejövő és erősödő mohóság és a hiánytól való félelem az általunk használt pénz jellegének eredménye... Több élelmet tudunk előállítani mint amennyi szükséges minden ember ellátásához... de biztosan nincs elég pénz a világon ahhoz, hogy ezt meg is fizessük. A hiány benne van a nemzeti valutáinkban. Tény, hogy a központi bankok

feladata az, hogy létrehozzák és fenntartsák a pénz hiányát. Ennek a közvetlen következménye az, hogy egymás ellen kell harcolnunk a túlélés érdekében.”⁴

A következményei a hiánynak nem lehetnek mások, mint károsak. Ha a profit előállítható hiányból amit a környezetkárosítás okoz, akkor ez még tovább erősíti a közömbösséget a természettel szemben. Ha a cégek tudják, hogy még több pénzt kereshetnek azzal, hogy a forrásaikat vagy a termékeiket hiánycikként tüntetik fel, miként lehetne valaha is bőség a világon? Nem lehet, mert a vállalatok mindig is érdekelték lesznek abban, hogy hiányt teremtsenek ha az szükséges. Továbbá, a központi bankok szervezete a hiányt magában a pénzkészletben okozzák azért, hogy motiváljanak minket az egymással való versengésben, ezzel egy etikátlan, primitív, 'mindenki magára van utalva' társadalmat hoznak létre, ami csak stresszt, betegségeket és konfliktusokat eredményez.

Harmadik Mechanizmus

A Profit Elsőbbsége

A monetáris rendszer legfőbb célja a profit ♦, vagy a pénz megszerzése mások kihasználása által. Minden játékosnak ebben a játékban a túlélés érdekében meg kell találnia a módját a jövedelem megszerzésének. A „munkabér” megkeresője az elérhető legjobb fizetést keresi a munkájáért cserébe, míg a munkáltató (tulajdonos/gyártó) folyamatosan próbálja csökkenteni a költségeit, a maximális profit elérése végett. Ez az uralkodó „gondolkodásmód” a monetáris rendszerben, és azok akik nagy vagyonnal rendelkeznek (anyagi „siker”) általában a legkegyetlenebbek. Eközben sok ember akik a profit rendszert éltetik, véget nem érően a működésükhöz fűződő „etikai” normáikról beszélnek, a történelem már többször megmutatta, hogy a profit elsőbbsége tulajdonképpen egy betegség mely nem csak a személyiségünket/társadalmi lényünket és életszínvonalunkat mérgezi meg, hanem a környezetünket amire támaszkodunk, gyakorlatilag mindent amire szükségünk van mint emberei fajnak.

Mielőtt azonban megnéznénk a negatív hatásait ennek a 'mentalitásnak', szemléljük meg mit gondolnak sokan a profitrendszer jó oldalának. – „Ösztönzés”

Ahogy az elmélet mondja, a profit szükségessége a személynek/szervezetnek motivációt nyújt, hogy új ötleteken/termékeken dolgozzon amik eladhatók a piacon. Más szóval a feltevés az, hogy ha az emberek nem lennének ösztönözve a túlélésükhöz szükséges profittal, nagyon kicsi társadalmi fejlődést lehetne csak elérni.

---

⁴ Lietner Bernard „Beyond Greed and Scarcity” Yes Magazin 1997

♦ Az egyszerűség érdekében, a 'profit' fogalmát itt a 'jövedelem' és a 'bér' szinonimájaként használjuk. Míg a klasszikus gazdasági meghatározások elválasztják a fogalmakat, ezek a kifejezések egyszerűen a pénz megszerzésére utalnak. A bér megkeresője 'profitál' a munkájából, ez nagyon egyszerűen csak bevétel.

Elsősorban, a társadalom fejlődését legnagyobb mértékben nem a profittermelő társaságok segítik elő. Nikola Tesla nem azért hozta létre a jelenlegi elektromos áram alternatíváját, mert pénzt akart csinálni. Louis Pasteur, Charles Darwin, a Wright Testvérek, Albert Einstein és Isaac Newton nem a saját anyagi érdekei miatt járult hozzá a fejlődéshez. Amíg az is igaz, hogy a hasznos találmányok és módszerek többsége a személyes érdekből származik, az alkotások mögött álló törekvéseknek általában semmi köze sincs az emberiség vagy a társadalom ügyeihez, sokkal inkább a saját érdekek és a túlélés az igazi mozgató erő.

A profit érdekei szinte mindig előbbre valók az emberieknél, és ha egy gyors pillantást vetünk a rákot okozó tartósítószerre az ételeinkben, a tervezett elavulásra szinte minden gyártott termékben, továbbá a gyógyszeriparra ami akár 300\$-t is képes felszámolni egy sima antibiotikumért, jelzi, hogy a 'profit alapú ösztönzés' tulajdonképpen hátrányos, a valódi ösztönzés nem függ össze értelmes módon a társadalommal, hanem csupán a vagyont szedi ki belőle bármely lehetséges módon. A profit tulajdonképpen egy hamis ösztönzés. A problémákat a pénz alapú társadalmunkban csak úgy tudnánk megoldani, ha profitot lehetne abból szerezni, hogy ezeket megoldjuk.

Következmény:

Amikor az emberei viselkedésről van szó, a pszichológiai/társadalmi problémák komoly hányada a profit elsőbbségének eredményei. Valójában, a ránk kényszerített irányítás egész szerkezete azért lett létrehozva, hogy a véget nem érő problémákkal foglalkozzon amik a túléléshez szükséges nyereségből/profitból/jövedelemből erednek. – A jogi rendszer. Míg a nem monetáris alapú bűncselekmények általában az egoizmusból, féltékenységből, érzelmi nélkülözésből és más pszichológia esetekből születnek, a gyakorisága ezeknek az eseteknek nagyon kicsi összevetve a pénzügyi nyereség és tulajdonszerzés által készített bűncselekményekkel. Gyakorlatilag, ha meghatározzuk a „bűncselekményt” mint 'korrupciót' és a „korrupciót” mint „erkölcsi elferdülést; tisztességtelenséget”, akkor egy teljesen új szemlélethez jutunk. Ha közelebbről megnézed, akkor látni fogod, hogy szinte minden cselekedet a stratégiai monetáris nyereségért alapjaiban korrupt... csak ezt a feltételekhez kötött kultúra 'normálisnak' fogadta el, gyakorlatilag bármilyen fokig amit megegyezéssel tűrhetőnek tekintenek.

Példaként, amikor elmész egy élelmiszer üzletbe és veszel egy doboz gabonapelyhet, 10 esetből 9-szer a gabonapehely mindössze a doboz 60%-át foglalja el. Ezt 'reklám stratégiának' hívná a gyártó cég, ami tulajdonképpen egy égbekiáltó, felesleges hazugság. A reklámcégek, az összes társadalmat manipuláló taktikájukkal, feltehetően egyike a legkorruptabb intézményeknek a bolygón. Sajnálatosan, rákényszerítettek minket arra, hogy ezt 'reklámozásnak' vagy 'stratégiának' hívjuk inkább. Ebben a fejezetben többet a reklámok általi társadalmi torzításokról „Az Értékek Eltorzítása” bekezdésben lehet olvasni.

Most helyezzük a figyelmünket a monetáris rendszerből eredő korrupció gyakorlati alkalmazásaira. Ezt az elferdült viselkedésmódot három osztályba sorolhatjuk: Általános bűncselekmény – Üzleti bűncselekmény – Kormányzati bűncselekmény.

Általános bűncselekmény, a pénz hajszolásából ered, kezdve a piti lopásoktól az illegális kereskedelmen és csalásokon át az erőszakos rablásokig. A monetáris rendszer eme mellékterméke esetében általában nem törődnek eleget azzal, hogy megértsék az okait, sokan csak egyszerűen elutasítják ezeket a 'bűnözőket' mint valami társadalmi rendellenességet, mintsem, hogy összevetnék a túléléshez szükséges minimumaikkal a jelenlegi helyzetüket. A velejáró feszültségen és más mellékhatásokon, nélkülözésen szintén könnyen átsiklanak.

A 90-es években Utah Egyetemen végzett 'Merva-Fowles' tanulmány komoly összeköttetést talált a munkanélküliség és a bűnözés között. A kutatásaikat 30 jelentős nagyvárosi területen végezték ami több mint 80 millió embert érintett.

Azt találták, hogy a munkanélküliség 1%-os emelkedése esetén:

6,7%-al növekszik a gyilkosságok száma;

3,4%-al növekszik az erőszakos bűncselekmények száma;

2,4%-al növekszik a vagyon elleni bűncselekmények száma.

1990 és 1992 között ez számokra fordítva:

1459 újabb gyilkosság;

62.607 újabb erőszakos bűncselekmény;

223.500 újabb vagyon elleni bűncselekmény.⁵

Ha fognánk egy jóllelkű, etikus, tisztességes embert, megfosztanánk minden vagyonától és forrásaitól majd beraknánk egy szegény városba teljesen magára utalva, nagy lenne a valószínűsége, hogy ez a személy elkezdene hazudni, csalni és lopni a túlélése érdekében. Nem meglepő, hogy az Egyesült Államok legszegényebb negyedeiben a legmagasabb a bűnözés mértéke. Az a személy aki egy ilyen mindentől megfosztott környezetbe születik, ahol kicsi az ellátás, gyenge az oktatás szintje és kevés a munkalehetőség, megteszi azt ami szükséges ahhoz, hogy életben maradjon. A lényeg itt az, hogy a gazdasági megfosztottság (hiány), okozza az aberrált viselkedést, nem pedig az úgynevezett „bűnözői hajlamok”.

Üzleti bűncselekmény, mindig is, kifejezetten profithoz kapcsolódó, mely sok formát ölthet: tervezett elévülés; piaci manipuláció; erőforrás kihelyezés; áregyeztetés; monopóliumok összejátszása; munkaerő kihasználása és kormányzati összejátszás, hogy csak néhányat említsünk. Az Enron által szándékosan leállított kaliforniai erőművektől, hogy megerősítse az energia részvényeit,⁶ a Bayer Társaság ismert HIV vírussal fertőzött gyógyszeréig⁷, a legtöbb ember világosan kellene, hogy lássa, az üzleti bűncselekmények folyamatosak és sokkal alattomosabbak mint az „általános bűncselekmények”, továbbá utóhatásaik nagyon sok embert érintenek.

---

⁵ Merva & Fowles, Effects of Diminished Economic Opportunities on Social Stress , Economic Policy Institute, 1992

⁶ <http://www.nytimes.com/2005/02/04/national/04energy.html>

⁷ http://www.naturalnews.com/News_000647_Bayer_vaccines_HIV.html

Az, hogy az „üzleti bűnözőknek” biztosítaniuk kell a cégük profitszerző képességét, alapjaiban semmiben sem különbözik az „általános bűnözőktől” akiknek meg kell élniük valahogy. Míg az utóbbi általában a megélhetésért követ el bűncselekményeket, az előbbi azért, hogy biztosítsa hatalmát, életszínvonalát és vagyonát. Az egész a félelmen alapszik. A „kapzsiság” fogalma, ami szemmel láthatóan a folyamatos bizonytalanságból származik, hogy elveszítjük azt amivel egyszer már rendelkezünk, a hajtóereje a legtöbb üzleti bűncselekménynek. Olyan mint a szerencsejáték szenvedély. Minél többet nyerhetsz, később annál többet akarsz. Ezt az idegállapotot állandósítja/megerősíti a társadalmi rétegződés, amit a monetáris rendszer hoz létre, ott van továbbá a „luxus” véget nem érő hajszolása, ami elérhetővé válik amint valakinek növekszik a vásárlóereje (pl.: villák, jaktok, limuzinok, gyémántok, birtokok, stb.). A következő bekezdés „Az Értékek Eltorzítása” bővebben kifejti majd ezeket.

Kormányzati Bűncselekmény az egyik legösszetettebb és legbonyolultabb vizsgálandó viselkedési forma, a kormány értelmezése nagyban módosul az uralkodó értékekkel, ez az „uralkodó osztály” a társadalmon keresztül állandósítja magát, a média és a hazafiság idegenellenes hagyományai segítségével. Másként mondva, ha visszagondolunk Hitler rémtetteire, sokan elfelejtik, hogy sok Német szintén fenntartotta az antiszemita értékrendet, amit röpiratokkal és rádióadásokkal terjesztett az akkori rezsim. Ugyanez elmondható az Egyesült Államok Irak elleni inváziójáról, melyet kezdetben a közvélemény is támogatott, egyszerűen csak az úgynevezett „iszlám terroristák” elleni gyűlölet és félelem miatt, amit a 2001. szeptember 11. én bekövetkezett támadások váltottak ki. Tegyük félre a belénk nevelt hűséget és „hazafiságot”, és próbáljuk elfogulatlanul szemlélni, hogy mi is a kormány szerepe a monetáris rendszerben és mit képvisel.

Először is, a kormány minden tagja kell, hogy kapjon fizetést, és minden projektet amit kidolgoznak finanszírozni kell. Ez a pénz nyilvánvalóan a közösségre kivetett „adókból”, vagy a bankoktól, esetleg más országoktól felvett hitelekkel származik. Az adók a 'kereskedelmen' keresztül vagy a 'kereskedelemből' származó bevételből származnak, míg a hiteleket vissza kell fizetni, nyilvánvalóan valami egyéb úton, mint például több kereskedelem, több hitel, vagy elméletileg több adó által.

A központi feladata a kormánynak a törvényhozás és azok szabályozása, hogy kezelje a társadalom működését. Ideális esetben az adott ország lakosságának érdekei lennének az elsődleges fontosságúak. Sajnálatos módon, ahogy azt a történelem is mutatja a helyzet egyáltalán nem, vagy csak nagyon ritkán ez. Sokkal inkább a kormány, ahogy mi ismerjük, tulajdonképpen az 'alapító' társasága minden más társaságnak ami az ország gazdaságán belül működik. Természetesen, ez meg is magyarázza, hogy bármely nemzet értékét miért a gazdaságán keresztül határozzák meg. Ez azt jelenti, hogy a kormánynak „anyagi érdekeltsége” van a nemzetének gazdasági helyzetében, különösen azok érdekeiben akik a saját osztályába tartoznak – a gazdag felsőbb osztály. Az „anyagi érdekeltség”, vagy másként fogalmazva, ha egy személynek vagy csoportnak van mit nyernie, vagy veszítenie a kormányzat valamely döntésén, mely egy kétirányú utca. A politikus monetáris 'juttatást' nyerhet azzal, ha egy céget részesít előnyben a szabályzataival, míg a cég így nyer a szabályokból, amik a támogatásai miatt jönnek létre. A lobbizások és juttatások Amerikában évente több Milliárd dollárt képeznek, ezt a pénzt teljes mértékben adományként kapják a pártok.

Rengeteg példa van arra, ahogy a kormány összejátszik a társaságokkal, kezdve az FDA (amerikai élelmiszer és gyógyszer felügyelet „Food and Drug Administration”) által nem megfelelően tesztelt gyógyszerektől, az olajipari lobbieredményéig, ami sikeresen visszautasította a kaliforniai zéró káros anyag kibocsátási törvényt, amely visszavonulásra kényszerítette a tiszta 'elektromos' autókat. De a legnagyobb monetáris rendszerből származó bűncselekmény amiből a társasági/pénzügyi elemek jól járnak, az a háború.

A kétszeres Kongresszusi Becsület Érdemrenddel kitüntetett, Smedley D. Butler Vezérőrnagy szavaival élve:

"A háború egy csalás. Mindig is az volt. A legrégebb, egyszerűen a legjövedelmezőbb, és minden bizonnyal a legrosszindulatúbb. Az egyetlen, mely nemzetközi érvényű. Az egyetlen, melyben a profitot dollárban számítják, a veszteséget pedig életekben. A csalás a legjobb kifejezés. Úgy hiszem, ez egy olyan dolog amiről az emberek nagy többsége látszólag nem is tud. Csak egy kis „belső” csoport tudja, hogy miről is szól. Ebből a nagyon kevesek jövedelmeznek, amit a nagyon sokak fizetnek meg. A háborún kívül kevés ember csinál még ilyen óriási szerencsét...

Az első világháborúban kézenfekvő dolog volt hasznot húzni a konfliktusokból. A háború alatt legalább 21.000 új milliomos és milliárdos lett az Egyesült Államokban... A hatvanötödik Kongresszusra jelentés készült a társasági és kormánybevételekről. Megfigyelve a nyereségeit 122 húsfeldolgozónak, 153 gyapottermesztőnek, 299 ruhagyárnak, 49 acélüzemnek és 340 szénbányának a háború alatt, csak néhány esetben volt 25 százalék alatt a profit. Példaként említve, a szénipari társaságoknak 100 és 7856 százalék között emelkedett a részvényeik értéke a háború alatt. A Chicago-i csomagolóüzemek duplázták és triplázták a jövedelmeiket.

És ne felejtjük el megemlíteni a bankárokat akik finanszírozták a nagy háborút. Ha valaki nagyot profitált az egészből, akkor azok kétségkívül a bankárok voltak. Inkább társként, mintsem egyesült szervezetekként, nekik nem kellett jelentést tenniük a részvényeseknek. Így a nyereségeik úgy maradtak titkosak mint amilyen óriásiak voltak. Azt, hogy a bankárok miként csinálják a milliókat és a milliárdjaikat nem tudom, mert azok a kis titkok sosem kerültek a nyilvánosság elé – még a Szenátus vizsgálóbizottsága elé sem.”⁸

A második világháború, a koreai háború, Vietnam és most Irak és Afganisztán sem különbözik. Felgyorsult ipari termelés, katonai szerződések, újjáépítési szerződések, energiahordozók/nyersanyagok megszerzése (lopás), magas és szigorú kamat vezérelt Világ Bank és magán bank hitelek a háború utáni gazdaságoknak, és ezenfelül még a CIA irányította drog kereskedelem⁹, hogy csak néhányat említsünk a nagy profitot hozó elemekből.

A háború motivációi három rétegűek. 1) Ipari profit, az elitréteg számára maximalizálva 2) Nyersanyagok megszerzése (lopás) 3) Geopolitikai csoportosulások, hogy könnyítsék a későbbi ipari profitot és nyersanyag lopást.

---

⁸ Butler, Smedley D., War is a Racket , Feral House, 1935, 1. Fejezet

⁹ Webb, Gary, Dark Alliance , Seven Story Press, 1999

Ez az egyik a legnagyobb betegségeknek amit a vagyon és a hatalom megszerzése okozhat. A kormányok az agyimosott bérgyilkos csapataikkal, az önfenntartás egy végső formáját végzik, és amíg minden nyersanyag a földön 'felhalmozva' áll néhány ember érdekei miatt, a háború eme sablonja sosem ér véget.

A „korrupció” fent említett osztályai csak általánosított csoportok. A mindennapi életben az emberi viselkedés mérhetetlen árnyalatai szintén a profit megszerzésének eme folyamatával vannak megmérgezve, kezdve a tisztességtelenségtől egészen a tárgyalás művészetéig, ahol két üzletember versenyzik egymással a saját személyes érdekeikért, miközben semmibe veszik a másikat, egészen a munkáltató-alkalmazott megromlott viszonyáig, ahol az egyik fél a végsőkig akarja fokozni a munka tempóját, hogy csökkentse az órabérek mennyiségét, míg a másik fél maximalizálni próbálja a munkaidőt, hogy több pénzt kereshessen.

A lényeg az, hogy a profit elsőbbsége felállít egy 'mi és ők' kettős mentalitást. A monetáris rendszerben mindig jelen kell lennie egy vásárló-eladó; egy munkás-munkáltató; egy ügyfél-tulajdonos; egy rendelkezik-nem rendelkezik valamivel kapcsolatnak. Ebben a helyzetben, mindegyik oldal rá van kényszerítve, hogy olyan körülményeket teremtsen ami a számára a legjövödelmezőbb, ezért a stratégiai élek mindig is keresettek, ennél fogva a folyamatos harc mindig tombol. Mi folyamatosan háborúban állunk egymással azért, hogy megéljünk. Ez a harc nem hagy időt a fenntartható emberi fejlődés számára, és ez a beteg, szennyezett, eltorzult világ amit láthatsz mindenfelé, az eredménye.

Negyedik Mechanizmus

Az Értékek Eltorzítása

A hitünket és értékrendjeinket a kultúra formálja. Habár bizonyos emberi tulajdonságoknak és viselkedéseknek genetikai alapjai vannak, a tudás amivel rendelkezünk, és ahogyan gondolunk rá, ami alapján használjuk alapvetően egy környezeti jelenség.

Ezt észben tartva, a monetáris rendszernek szüksége van a kommunikáció egy formájára, hogy tájékoztassa a nyilvánosságot a cégek újabb eladásra szánt termékeiről. A kommunikáció eme formáját 'reklámozásként' értelmezik. A reklámozás jellegzetessége a 'propaganda' ez pedig a kommunikáció egyik módszere, mely általánosságban mondva, az adott termék elfogult támogatását hozza létre. Más szóval a reklám feladata, hogy elcsábítsa... vagy konkrétan kifejezve – manipulálja a fogyasztót, hogy az megvegye a terméket. Ez a manipuláció sok formát ölthet, de az egyik leghatékonyabb amikor a nézőközönség „értékeit” – mit talál hasznosnak, manipulálják és/vagy kihasználják.

Mielőtt azonban továbbsmennénk, érdemes tisztáznunk, hogy a tömeges fogyasztási példák, amiket az Egyesült Államokban és más országokban láthatunk nem mindig voltak így. Amerikát eredetileg, valamilyen fokig egyfajta protestáns munkaerkölcs szerint alapították, ahol a takarékoság és a spórolás voltak a fő értékrendek. Viszont, a korai 20. századra, az üzleti közösség együttes törekvései elferdítették ezeket a fogalmakat és megalkották az új megfontolatlan, örökösen elégedetlen, státusztudatos fogyasztók egész seregét.

A reklámügynökségek átváltottak a praktikusság érveiről az érzelmi vonzerőre és státuszra. Eredményképpen, ma egy átlagos amerikai dupla annyit vásárol mint amennyit a második világháború vége óta.¹⁰

Az egyik legerősebb formája az 'értékrend manipulációjának', ha az illető személyiségét újraformálják egy bizonyos példakép alapján. Ennek a hazafiság és a vallás klasszikus példái, ezeket fiatal korban belenevelik az emberbe, így általában közeli személyes kapcsolatot érez egy ország vagy vallás iránt, ennél fogva feltétel nélkül támogatni akarja majd az adott eszmét, tant.

Egy másik példája ennek a fogalomnak a „divat”. A divat több formát is ölthet, kezdve a ruházatoktól amit az emberek hordanak, egészen akár a világnézetekig. Hogy bemutassuk mennyire sikeres lett a reklámipar az emberek értékrendjeinek manipulálásában a saját nyereségükért, manapság sok ember hord magán különböző reklámjelzéseket, csupán csak azért, hogy megmutassa az adott cég márkáját, létrehozson valamiféle társadalmi státuszt vagy „stilisztikai (szövegezési) kifejezést” belőlük. A „Tommy Hilfiger” aláírás az ingeken, a fényes Rolex órák példázják azokat a termékeket, ahol a használhatóság vagy funkció teljesen elveszítette fontosságát, helyette az számít már, hogy mit „képvisel” az adott áru.

Sajnos, amit ezek az emberek általában nem fognak fel, hogy ők semmivel sem többek, mint az adott cég sétáló reklámtáblája, egyszerűen és világosan kifejezve.

A „státusz” vagy „kifejezés” teljes mértékben létezik a személy 'értékrendjének kivetülése' formájában, és ha elég ember válik manipulálttá ugyanilyen irányban, akkor megszületik a „trend”, ami tovább erősíti ezt a téveszmét a kollektív azonosulással. Ezek a trendek olyan erőssé is válhatnak, hogy akik nem csatlakoznak a divathoz, azokat „kívülállónak” tekintik, és kiközösítik.

A 'hiúság' mellet, szintén meg kell vizsgálnunk a gondolkodásmód és a világnézet által létrejött eltorzult értékrendet. Ez a folyamatos szüksége az önérdekeknek úgy terjed át más pszichológiai területekre mint a rák, létrehozva és megerősítve az olyan idegi betegségeket mint a „kapzsiság”, „irigység” és a „beképzelttség”.

A *kapzsiság* általában a monetáris rendszer mozgatóerejének állandósulásából jön létre, a túlélés ösztönein túl. A javak és szolgáltatások különböző színvonala (és ennél fogva az alap életszínvonal) elérhető azok számára akiknek több és több vásárlóerejük van, az ember állandóan készletet tart, hogy mindig „több” anyagi vagyont akarjon, ez a „több” pedig úgy látszik a végtelenbe tart. Ennek eredménye egy olyan kultúra, ami nem rendelkezik az egyensúly fogalmával, nem érzi mi is az ami tulajdonképpen fontos, vagy „elég”. A reklámok megkeverik ezt a folyamatos „lehetőségek” hadával, ezzel aztán általában arra készítetik az embereket, hogy megkérdőjelezzék saját személyük értékét mert nem „rendelkeznek a legjobb dolgokkal az életben”, stb.

---

¹⁰ Schor, Juliet, *The Overworked American*, New York Books, 1991, 208. oldal

Az *irigység* már nagyon fiatal korban jelentkezik, feltehetőleg amikor az iskolai tanár megdicséri azt a gyereket aki jó jegyet szerzett, és megszidja azt aki nem, ezzel irigységet gerjesztve a jobb tanulóval szemben. Az eredeti okát figyelmen kívül hagyva, a klasszikus taktikája a reklámoknak, hogy kihasználják ezt a betegséget, miként a médiát úgy alkalmazzák, hogy olyan személyeket mutatnak be akiknek van valamijük ami neked nincsen, ezzel olyan érzést próbálnak kiváltani belőled, mely azt sugallja, szükséged van arra, hogy „egyenlő” lehess velük. Ez nagyon hasonló a kapzsisághoz, azzal a kivétellel, hogy itt az adott személy megveti azokat akik rendelkeznek valamivel ami neki nincsen, ebből feszültség és általában konfliktus keletkezik.

A *beképzeltséget* gyakran így határozzák meg 'felsőbbrendűség érzése mások felett'. Ez alapvetően két formában jelenik meg:

- 1) Általános felsőbbrendűség alapja, a vagyoni osztály / vagy pozíció a társadalmi hierarchiában
- 2) Önteltség, amit valaki azért érez mert alkotott valamit, tekintélyt követel, elismerést vagy más egyéb „jutalmat”.

Az utóbbi, sok esetben majdnem „természetesnek” tűnik, manapság az emberek szeretnek „elismerést” kapni az ötleteikért és találmányaikért. Ez egy erős alapként szolgál a monetáris rendszernek, hogy amikor a „profitszerzésre” kerül a sor, valakit gyakorlatilag ezzel „jutalmaznak” és „elismernek” a személyes találmányaiért és munkájáért. Ez tovább erősíti a személy hajlamát arra, hogy jutalmat követeljen azért amit csinál, még ha ennek semmi köze sincs a pénzhez. Hangsúlyozni kellene, hogy igazából egyedül semelyik ember sem „talál fel”, vagy hoz létre semmit. Minden ötlet és alkotás ami létrejött, az előző generációk munkáin és egyéb hozzájárulásán alapszik, a környezeti hatásokon és/vagy valaki más visszajelzésein. Ahogy azt Isaac Newton egyszer mondta: **„Ha tovább láthatnék, csakis óriások vállán állva tehetném azt”**.¹¹ Ezzel arra utalt, hogy a kutatásait és ennél fogva a felfedezéseit, sok más korábbi nagy tudós munkájára építette. Ezért az elismerés nem csak őt illeti, hanem a tudományos felfedezés teljes ágát, amit tanult és ami alapján dolgozott.

Az egoizmus eme formája nem létezhet, ha az adott személy érti, hogy az összes találmány és alkotás, így vagy úgy, de tulajdonképpen sorozatos együttműködések eredményei.

Tehát, a korábbi megkülönböztetése a beképzeltségnek, a fent említett („általános felsőbbrendűség alapja...”) egy osztályra jellemző hajlam, ami egy szinten, pszichológiai eszköz, hogy az egyik ember jobban érezze magát amiért több van neki mint egy másik embernek. A gazdag ember az utcán sétálva sokkal könnyebben elutasít egy hajléktalant, azzal, hogy azt mondja „ő csak egy lusta csöves”, mintsem a kultúra áldozataként ismerje fel.

---

¹¹ Newton, Isaac, Levél Robert Hooke-nak Február 5. 1675

Ezenfelül, a vak elitizmus, egyfajta 'osztály alapú rasszizmussal' ahhoz vezeti az embereket, hogy elutasítóká válnak azokkal szemben akiknek kisebb vásárlóerejük van, ezért őket egyszerűen „alsóbbrendűnek” vagy „méltatlannak” tekintik. A társadalmi pozíciójuk, műveltségük és életstílusuk szempontjából ez az elit sokkal magasabb szintet engedhet meg magának, és akik nem rendelkeznek hasonló vásárlóerővel azok sosem érhetik el ezt, ennek következtében óriási különbségek keletkeznek a kultúrában.

Végeredményképpen, az értékeink azokon a működő dolgokon alapulnak, amik segítenek abban, hogy könnyebb, jobb életet teremthessünk magunknak. Ha egy olyan rendszerben élünk ami jutalmazza a versengést, felvilágosulatlan önző érdekeket, korrupciót, hiúságot és az önteltséget, akkor ezek az értékek fognak állandósulni a társadalomban. Amíg sok ember beszél az őszinteségről, mások iránti önzetlen segítségről, könnyen látható, hogy ezek az értékek miért nem dominálnak. Manapság a túlélés rendszerében ezeket nem támogatják, és erősítik.

Ötödik Mechanizmus **Pénzügyi Manipuláció**

A manapság használt fizetőeszköz „rendelet” alapú, ami azt jelenti, hogy az értékét alapvetően a kormány határozata szabja meg. Más szóval, a fizetőeszköz értéke mögött semmi sincsen, esetleg csak a munkások verejtéke akik a szolgálataikat erre a pénzre cserélik. Sok évvel ezelőtt, a legtöbb fizetőeszköz 'arany alapú' volt ami egy látszólagos háttérrel biztosított a pénz értékének, mely így át lett ruházva egy nyersanyagra amit „arany” hívunk, ennek viszont szintén nincsen valódi értéke önmagában. Bármely anyag 'értéke' a hiányától (készletétől) és a rá való kereslettől függ, ezek a tulajdonságok mindig körforgásban vannak, ennél fogva bizonytalanok.

Ez az úgynevezett „kínálat és kereslet” kiegyenlítőds szintén közvetlenül a monetáris értéket alkalmazza. Az érték a pénzrendszeren belül attól függ, hogy mennyi pénz van forgalomban a gazdaságban. Csakúgy mint a természetes erőforrások, a pénzre is igaz, hogy minél több van forgalomban annál kevesebbet ér. Amikor kevés pénz van forgalomban, akkor annak az értéke magas. Ezt a jelenséget „inflációnak” és „deflációnak” nevezik[♦]. Nagyon egyszerűen, ha új pénzt pumpálnak a gazdaságba, tekintet nélkül a javak és szolgáltatások keresletére, az árak a gazdaságban végül emelkedni fognak, ahogy a pénz ezzel arányosan értéktelenebbé válik. Ez az „inflációs hatás”. Viszont, ha az új pénzt gyorsan új termékek és szolgáltatások létrehozásába fektetik, és ezekre van is kereslet, akkor ezt úgy lehet bevezetni a gazdaságba, hogy nem okoz jelentős inflációt.

[♦]A klasszikus értelmezése az inflációnak az 'emelkedő árak' (árinfláció), míg a deflációnak a 'csökkenő árak'. Viszont az elsődleges oka ennek az 'árinflációnak' és az 'árdeflációnak' a növekedés és csökkenés a pénzkészletben (monetáris infláció). Mint ahogy azt mondtuk, nem ez az egyetlen lehetséges oka ennek. Túl/alul termelés szintén közrejátszhat. Akár egyszerre is bekövetkezhet az infláció és a defláció, ha a válság rendszeres, ami gyorsabban emészti fel a pénzkészletet mint ahogy azt létrehozhatnák és befektethetnék.

Például, ha a piacon kereslet van új házakra, és a kormány befektet 1 milliárd dollár új pénzt a gazdaságba. Ezt a pénzt aztán arra használják, hogy megépítsék ezeket az új házakat, amiket aztán mások megvesznek, az inflációs hatás minimális lesz.

A gazdaság számára elérhető pénzkészlet növekedését monetáris bővülésnek, míg a pénzkészlet csökkenését monetáris szűkülésnek nevezik. Amikor ezek az erők jelen vannak, látható, hogy ciklikusak, amit „tágulási és összehúzóási ciklusként” említenek, más néven „üzleti ciklus” vagy „fellendülés és csőd ciklus”(erről később bővebben). Általánosságban mondva, a bővülési időszakot gyakran kötik össze az úgynevezett „gazdasági növekedéssel”, több pénz kerül forgalomba és általában több munkahely jön létre. Ennek megfelelően, a szűkülés időszakát gyakran hívják recesszióknak vagy hanyatlásnak. Az elérhető pénz mennyisége csökken, ezért kevesebbet tudnak befektetni, így sok munkahely megszűnik és cégek mennek tönkre.

A „gazdasági növekedés” fogalmát tipikusan így szokták megfogalmazni: „a termékek és szolgáltatások mennyiségének növekedése a gazdaság által”. A GDP ('bruttó hazai termék') mértékrendszer, ami alapvetően összehasonlítja a 'jövedelmet' és a 'termelést' a gazdaságban egy bizonyos időszakra. Általában ezt használják a „gazdasági növekedés” mércéjeként.

Mielőtt továbbmennénk, jegyezzük meg, hogy ez az egész gazdasági növekedés ötlete, és ahogy azt hagyományosan kiértékelik értelmetlen, figyelembe véve a valódi emberi fejlődést. Nem létezik valódi gazdasági növekedés önmagában, az alapmechanizmusok a rendszerben teljes mértékben a likviditás mennyiségén (pénzen) alapulnak. Példaként, ha én hamisítanék 100 millió forintot és odaadnám neked, hogy indíts belőle egy új üzletet (nem tudnád, hogy hamisított), vennél egy régi épületet, amit aztán felújítanál, felvonnél egy csapat alkalmazottat és elkezdenél gyártani valamit amit az emberek megvesznek, ezt a gazdaság 'bővülésének' lehetne tekinteni. Ingatlanba fektettél – növeltél a foglalkoztatottság arányát – és új termékeket gyártottál amit mások megvesznek, ennek következtében gyorsul a pénz körforgása (a 'fogyasztási ciklus'). Mi lenne akkor ha kiderülne, hogy a pénz amit használtál hamisított volt, és leállítanák a teljes üzemet? Ez szűkülés lenne a gazdaság számára, a pénz így elveszne; az alkalmazottak elveszítenék az állásukat, az épületet lezárnák, és a termelést leállítanák.

A fenti példát véve, megkérdezhetnénk: Mi volt a valódi növekedés? Ha a pénzkészlet növekedése (bővülés) új munkahelyeket és termelést hozhat létre, míg a csökkenése (szűkülés) ugyanezek elvesztésével jár, akkor mi is az egésznek az értelme?

Ahhoz, hogy jobban megértsük, meg kell vizsgálni azt, hogyan hozza létre és szabályozza a kormány/központi bank a pénzt. Ehhez a példához az Egyesült Államokat és a központi bankját a – A Szövetségi Tartalékot (röviden FED) vesszük alapul.

Mint azt korábban említettük a 'bővülési és szűkülési kör' ciklikus alapú, aminek köze van a pénz rendszerbehelyezéséhez és annak megvonásához. Ezt a sémát nagymértékben irányítja és manipulálja a Központi Bank (Szövetségi Tartalék) *kamatlábak* útján. A kamatláb a kölcsönző részére egy illeték amit a kapott pénz használatba vétele után kell fizetnie. Ez az illeték a kölcsönvett pénz mennyiségének egy bizonyos százalékán alapul.

Mivel minden pénz az USA-ban és szinte minden más országban *adósságból* lett létrehozva, hitelek formájában ♦. A pénz létrejöttének a sebessége attól függ, hogy az adott személy mennyi kamatot hajlandó fizetni, hogy megszerezze az adott hitelt. A Kereskedelmi Bankok a kamatlábaikat a Központi Bank által megszabott árakra alapozzák.

Például, Amerikában a „prime rate” a bankok leghitelképesebb ügyfelei számára kiszabott legalacsonyabb kamatláb. Ez az úgynevezett „Szövetségi Alapkamatt” amit a Szövetségi Tartalék diktál.

Ennek a könyvnek viszont most nem az a célja, hogy ezt a bankrendszer használta összetett, szakmai nyelvvél zsúfolt módszertant boncolgassa. Azonban, itt a fontos az, hogy megértsük a Szövetségi Tartaléknak hatalmában áll befolyásolni az összes bank kamatrendszerét. *Ebből az következik, hogy irányíthatják a kölcsönvehető pénz mennyiségét, így a pénz forgalmának mértékét.*

Mikor a FED csökkenti a kamatlábakat, a kereskedelmi bankok is így tesznek, ezért kölcsöneik olcsóbbá válnak. Mikor a FED emeli a kamatlábakat, a hitelek drágulnak. Egy alacsony kamatú környezetben nagy valószínűséggel több ember kölcsönöz pénzt, amit aztán használatba is hoz, és ezáltal „gazdasági növekedést” (tágulást) hoz létre. Egy magas kamatú környezetben, kevesebben engedhetik meg maguknak, hogy pénzt kölcsönözzenek, így kevesebbet tudnak forgalomba hozni és a gazdasági növekedés lelassul vagy meg is fordul (szűkülés). Ez a sokat emlegetett „üzleti ciklus”, és a Szövetségi Tartalék a kamatlábak manipulációjával, így tud „gázt adni” a pénz bővülésének és az szűkülésének egy bizonyos fokig ♦.

Miért kell a FED-nek irányítania ezt?

Ahhoz, hogy megértsd ezt, emlékezned kell arra, hogy (1) minden pénz adósságból lett létrehozva (hitelek), és (2) a pénzkészlet növekedése Inflációhoz vezethet.

Ha a pénzkészletet folyamatosan hagynák növekedni (bővülni), csak idő kérdése lenne, hogy piac telítetté váljon a többletlikviditással, ezzel elfojtáná a gazdasági növekedést. Így ez vezet az Inflációhoz, a fizetőeszköz értékének csökkenéséhez és az árak emelkedéséhez. Hasonlóképpen, a kiemelkedő adósság közvetlenül arányos a pénzkészlettel, tehát ha egy gazdaság minél jobban 'bővül', annál nagyobb lesz a közben létrejövő adósság is. Ez felállít egy elkerülhetetlen rendszeres válságot, mert az a pénz ami szükséges a hitelek kamatainak kifizetésére, nemlétezik a gazdaságban ▲.

♦ Chicago Federal Reserve, Modern Money Mechanics , 1963

♦ A gazdaság összeomlásakor, amikor az adósság/infláció kezelhetetlenné válik, a kamatláb manipulációnak csak kicsi vagy semmilyen hatása sem lehet. Többet a 7. fejezetben beszélünk erről.

▲ Akiknek esetleg ez nem ismerős, ajánlott irodalom Ellen Brown Web of Debt, 2. fejezet, vagy A pénz mint adósság (interneten is megtalálható rövidfilm)

Ennélfogva, mindig is több adósság fog létezni mint amennyi pénz. Amint az adósság nagyobbra nő mint amit a személy/vállalat képes kifizetni, elkezdődik a folyamat (általában egy szisztematikus úton), a hitelek lelassulnak és/vagy megállnak, a pénzkészlet elkezd szűkülni. Ez a bizonyos forgatókönyve a leküzdhetetlen adósságnak és megsemmisítő tágulásnak, ami nagyon egyszerűen 'pénzügyi csődként' is meghatározható.

Mielőtt továbbmennénk, részletesebben kell beszélnünk az adósságról. Tisztán kell értenünk azt, hogy az adósság önmagában is egy nagyon aktív eszköze a társadalom irányításának, de nem úgy mint azt legtöbben gondolnánk. A monetáris rendszerben, a teljes szerkezet az emberek részvételén alapszik. A szerkezet mindig hierarchikus, így azoknak akik a piramis tetején állnak, mindig több részesedés jut mint az alján található nagy többségnek. Ezért az embereket arra motiválni, hogy dolgozzanak, és rettegjenek az állásuk elvesztése miatt, ezáltal engedelmesek legyenek, egy pozitív körülmény azoknak akik a piramis csúcán állnak. Az a személy akinek „szüksége” van a munkára, sokkal valószínűbb, hogy alacsonyabb bérért is hajlandó dolgozni, és kevésbé valószínű, hogy problémákat fog okozni.

Az egyik legmegbízhatóbb módja az emberek munkára bírásának és az alárendeltség fenntartásának, hogy eladósítják őket. Az a személy akinek sok adóssága van, sokkal engedelmesebb lesz a rendszerrel szemben, mint az akinek nincsen. Az „adósrabszolgaság” eme módszeréről keveset beszélnek, vagy egyszerűbben még csak nem is gondolkodnak rajta. Minden létező dollárt elméletileg egyszer vissza kell fizetni a bankrendszernek, és annak érdekében, hogy azt a pénzt visszafizessék az eladósodott félnek meg kell „keresnie”, általában „munkabér” vagy „profit” útján, ennél fogva szükséges az emberi szolgálat/szolgaság.

Ezt az okozza, hogy a valóságban kiemelkedően mindig több adósság van mint amennyi pénz (a kamat miatt). Ez aztán arra veszi rá az embereket, hogy próbáljanak meg „egyenesbe jönni” a hiábavalóság rendszerében. Mindig több adósság fog létezni amit vissza kell fizetni, ezzel biztosítva a rabszolgaságát széles néptömegeknek.

A következő fejezetben, folytatjuk az elemzéseinket a pénzügyi rendszerben és annak irányvonalaiban, hogy rávilágítsunk arra miként épültek a rendszer folyamatos bukásai a saját szerkezetébe, ilyen vagy olyan módon.

Mielőtt ezt megtennénk foglaljuk össze miről is beszéltünk ebben a fejezetben:

Az 1. Fejezet összefoglalása:

- A világunkat a monetáris közgazdaság gyakorlata uralja (más néven, a „monetáris rendszer”). Erre a rendszerre alapozva, a javak és szolgáltatások 'értékét' általánosan megfogalmazva az erőforrások elérhetősége (a hiány foka), és a hozzá szükséges emberi munkaerő mennyisége/típusa adja a gyártás/szolgasát során. Erre az értékrendre alapozva, ha a javakat és szolgáltatásokat emberi munka nélkül, és bőséges erőforrásokból lehetne létrehozni, az értéke (ára) nulla lenne, ezért nem is létezne a monetáris értékrend egyáltalán. **Ha ilyen helyzet előfordulna, talán a munkaerő automatizálásával és olyan vegyipari folyamatokkal amik helyettesítenék a ritka nyersanyagokat, az egész pénzügyi/profit rendszernek nem lennének igazi alapjai és nem tudna létezni.**

- A rejtett mozgatóereje a piacnak a hiány. Az ipar általában hiányt akar, ami növeli a keresletet. Ez a valóság azonnal figyelmen kívül hagyja a környezeti/emberi tényezőket, és megerősíti a gyalázatos módszereket amik **korlátozzák a termelés kapacitását és az erőforrások elérhetőségét, mintsem inkább kiterjesztenék a közjó számára. Ebből kifolyólag a bőség lehetetlen.** Továbbá, a rendszerben a fizetőeszközből szándékosan hiány van a központi bankok miatt, ezzel az embereket arra kényszerítve, hogy harcoljanak egymással a mindennapokban, ezenfelül soha véget nem érő, állandó szegénységet és osztályrétegződést létrehozva.
- A monetáris rendszernek szüksége van a 'fogyasztás ciklikusságára', vagy a folyamatos forgalomra a piacon. Ez abban jelentkezik, hogy a természetes hajlama/szükséglete, rossz minőségű termékek létrehozása, amik gyorsan elromlanak, a hosszú élettartamú, tartós és fenntartható termékek gyártása helyett. A piac számára ez szenvedés lenne, mert kevesebb embernek lenne szüksége a termékek javíttatásra, vagy újravásárlására. Ez magas fokú újratermeléshez, szeméthez és szennyezéshez vezet. **Ha a termékeket a társadalomban úgy terveznék meg, hogy minél tovább működjenek, a legjobb ismert anyagok és módszerek használatával, a monetáris rendszer nem létezhethetne, mert az csak akkor működik ha folyamatos pénzügyi „bemenet” generálódik a vásárlások által.**
- Egy emberi lénynek a legfontosabb dolog a túlélés, és a monetáris rendszerben ez a vele járó önérdék az állandó 'profit' hajszolásában jelenik meg. Ez a mentalitás bizonyítottan sokkal több gondot okoz a társadalomban mint amennyi hasznot. A társadalmi tényezők mindig is másodlagosak voltak a monetáris haszon szempontjából. Ha az ipar valóban 'törődne' a társadalommal, az emberek legjobb érdeke és jólétük lenne a legfontosabb, a *monetáris rendszer nem működne*, aminek a teljes szerkezete az „esélyegyenlőtlenséget” igényli. Más szavakkal, az 'egyenlőségnek' és a 'becsületességnek' nincs helye egy olyan rendszerben, ahol a túlélés alapjai a versengéssel vannak összefüggésben. Természetesen, a rendszer védelmezői azt fogják neked mondani, hogy ez a rendszer „ösztönzi” az embereket, de ez az ösztönzés valójában csak a pénzszerzésre ösztönöz, semmi többre. A hasznos hozzájárulások a társadalomhoz ebben a rendszerben csak lehetséges melléktermékek, nem pedig a kezdeti szándékok. A pénzügyi korrupció mindig is állandó, melynek sok formája egyszerűen elfogadott mint „a dolgok rendje” és mert legális. Ezzel egyidejűleg, a háború egy végső formája a gazdaság élénkítésének, és ez teszi a halált és a pusztítást pozitív dologgá azoknak akik a kereskedelmi/politikai pozíciókban hasznot húznak ebből. A háborút valójában az ipar akarja, figyelmen kívül hagyva annak brutalitását, embertelenségét. **Eme tények szerint, a háború valószínűleg sosem fog eltűnni, amíg a profitrendszer a helyén van, és míg az emberi viselkedésnek ilyen gyalázatos hajlamai lesznek, amiért egymással szemben kell előnyt szereznünk a túlélésért.**
- Az Emberi Értékrend nagymértékben a környezet eredménye. A monetáris rendszer két hatása a könyörtelen mentalitás, ami szükséges a haszonszerzéshez és az eltorzított értékek, amit a reklámcégek hoznak létre, hogy rávegyék az embereket valaminek a megvásárlására, miközben egy hiú, önző agresszív és megbízhatatlan emberekkel teli kultúrát hoznak létre. Hiúság, önimádat, irigység és kapzsiság mind melléktermékei a rendszernek, és amikor az eladások 'reklámozása' jön, a végeredmény fontosabb mint az eszközök. Hasonló, a profit hajszolás versengő, önző motivációihoz ahol általánosan semmibe veszik a másik jólétét, állandó hajlamokkal a visszaélésre és az előnyszerzésre.

• Manapság a világban használt pénz rendelet alapú, amit a központi bankok szabályoznak. Az Egyesült Államokban, a Szövetségi Tartalék (központi bankja) manipulálja a kamatlábakat annak érdekében, hogy irányíthassa a pénzkészlet növekedését és összehúzóását. Az adósságokat a hitelek okozzák (emlékezz, hogy a pénz hitelek útján jön létre; ebből az következik, hogy a pénz adósságból keletkezik) amelyek mérete továbbnövekszik a kamat használata miatt. A kamatot amit a hitelre számolnak fel, sosem létezett a pénzkészletben, mert még senki sem kölcsönözte azt ki. Ezért, amikor a pénzkészlet bővül, tipikusan „gazdasági növekedést” hozva létre (új pénz kerül forgalomba), arányos mennyiségű adósság is keletkezik ezzel egy időben, az embereket munkavállalásra kényszerítve, hogy képesek legyenek fedezni az adósságokat. Mivel a kamat + a hitel alapösszege mindig is több lesz mint a rendelkezésre álló pénzkészlet, így ez nem vezet máshoz mint gazdasági rabszolgasághoz, ahol az emberek látszólag sosem tudnak kimászni az adósságból. Továbbá a 'gazdasági növekedés' fogalma képtelenség, mivel minden bővülő növekedés csupán időleges és ellensúlyozni kell a szűküléssel. Az egyetlen ok amiért több munkahely jöhet létre az az, hogy több pénz van körforgásban.

2. Fejezet: A Végső Összeomlás

A felelőtlenségen túl:

David Walker, az amerikai kormányzati ellenőrzési hivatal korábbi operatív vezérigazgatója, a 2004-es választások előtt figyelmeztetett arra, hogy amennyiben 2009-ig nagyszabású gazdasági változás nem megy végbe, az Egyesült Államok és adófizetői nem fogják tudni fizetni az állami tartozás kamatát.¹²

2001-ben az Egyesült Államok kincstára által indított tanulmány azt találta, hogy ahhoz, hogy az államadósságot a jelenlegi szintnek megfelelő növekedés mellett fizetni tudják, 2013-ra a jövedelmi adót 65%-ra kell majd emelni.¹³

Amennyiben az Egyesült Államok nem képes a kamatokat fizetni, az a gazdasági összeomlás végső stádiumát jelentené és ezzel a totális elméleti csődöt. A szisztematikus válság valószínűleg a világ többi részére is kiterjedne, a jelenlegi pénzügyi és kereskedelmi kapcsolatok miatt.

Hogyan történhetett ez? Miért van az Amerikai Egyesült Államoknak 12,250,000,000,000 dolláros adóssága (2009. januári adat)?

---

¹² Al Martin , Protocols for Economic Collapse in America (cikk) 2008

¹³ Ellen Brown, Web of Debt , Third Millennium Press 368. oldal

A világ 203 országa közül csak 4 nem tartozik másoknak pénzzel. Az összes kormány együttes külföldi adóssága kb. 53 trillió dollár¹⁴, és ez az adat nem tartalmazza az országok hatalmas összegű *lakossági kölcsöneit*.

Az egész világ egyszerűen csődben van. Hogyan? Hogy lehet a világ egésze önmagának adósa?

Ez nyilvánvalóan értelmetlen. Nincs is olyan dolog, hogy 'pénz'. *Csakis a bolygó erőforrásai, emberi munka és emberi találmányosság létezik.* A pénzügyi rendszer csak egy játék, egy idejét múlt, működésképtelen játék, semmi más. Akik társadalmi hatalommal bírnak, akarataik szerint változtatják a játékszabályokat. A szabályok természete ugyanaz a versengésen alapuló eltorzult mentalitás, amit a mindennapi pénzügyi élet is használ, csak ezúttal a játék alapjaiban azoknak kedvez akik azt igazgatják.

Például, ha valakinek 1 millió dollárja van és azt 5%-os takarékbetétbe helyezi, akkor csupán a kamatokból 50,000 dollárra tesz szert. Magából a pénzből teremt pénzt, papírt a papírból... minden más nélkül, – semmi találmányosság, – semmi társadalmi hozzájárulás – semmi.

De, ha az egyén az alsó vagy közép osztályba tartozik, akinek tőkéje limitált, és muszáj kamatokhoz kötött kölcsönöket felvennie annak érdekében, hogy házat vegyen, vagy hitelkártyát használhasson, akkor kamatot kell fizetnie a banknak, amit a bank elméletileg arra használ, hogy *az 5%-os takarékbetéttel rendelkező személyt kifizesse.* Ez az egyenlet nemcsak felháborítóan sértő az uzsora (kamat) miatt, amit arra használnak hogy 'a szegénytől lopjanak és azt a gazdagnak adják', hanem ráadásul tervezésétől fogva úgy működik, hogy *ez fenntartsa az osztálykülönbségeket.* Az alsó osztályt szegénységben tartja, az örökös adósságban, miközben a felsőbb osztályt gazdagítja azáltal, hogy a felesleges, használaton kívüli pénzüket még több pénzzé válthatják munka nélkül.

Ezt a valóságot félretéve, léteznek más játékok is a rendszerben amik évtizedek óta működnek és csak most kezdenek az elkerülhetetlen matematikai katasztrófába sodorni minket, amit már 100 éve megjósolhattak volna.

-A 'Fellendülés és Csőd Ciklusa' (más néven – „Az Üzleti Ciklus”)-

Az üzleti ciklus meghatározása tipikusan így hangzik: „A gazdasági aktivitásban visszatérő ingadozások, melyek recessziókból és fellendülésekből állnak.”¹⁵ Ez azonban semmit nem mond az ingadozás okairól. Miközben számos elmélet létezik erről, úgy tűnik a legtöbb közgazdász elkerüli az „elefántot a nappaliban”...és ez a döntő hatás, monetáris összehúzóadás (pénzelvonás) és tágulás (új pénz hozzáadása) az üzleti ciklus velejárója.

---

¹⁴ CIA World Factbook ,2009, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/rankorder/2079rank.html>

¹⁵ <http://wordnetweb.princeton.edu/perl/webwn>

Amikor pénzt adnak a pénzkészlethez, az tipikusan valamilyen okból használva lesz. Nagyon gyakran ezen okok közé tartozik egy új vállalkozás indítása, házvétel, tőzsdei befektetés stb. A pénz efféle használata gyakran „gazdasági növekedésként” is értelmezhető. Valójában a gazdasági növekedés mögött hitelnövekedés áll, ami állami, vállalati és személyi kölcsönök formájában jelenik meg. Ez egyszerűen a fellendülés és csőd ciklus 'fellendülés' szakasza. Ha szemügyre vesszük a gazdasági növekedés irányvonalát az Egyesült Államokban, látható annak a hitel növekedéséhez fűződő szoros kapcsolata (pl. az 1990–2000 tőzsdei buborék).

Sajnos, a gazdasághoz nem adható pénz a végtelenségig, mivel az Adósság és az Infláció amit a növekedés okoz végül túltesz a növekedés jótékony hatásain. Ez annak köszönhető, hogy valójában mindig új pénzre van szükség az adósság fedezéséhez; főleg azért, hogy a kölcsön kamatait fedezni lehessen, mivel a kamatot a pénzkészlet nem tartalmazza. Ez annyit jelent, hogy egy-egy növekedési szakasz után, amikor a gazdasági mutatók a gyengülő gazdaságot jelzik, egy választási lehetőség mutatkozik a pénzügyi szabályozók/kormány számára: [1] Folytatni a növekedést még több pénz bevezetésével, gyakran a kamat csökkentésével (pl. a banki alapkamat), vagy egyszerűen hatalmas összegek megfelelő szektorokba való mozgatásával (pl. a 2008-as 700 milliárd dolláros bankmegsegítő segélycsomag az USA-ban).

[2] Hagyni, hogy az összehúzódás (recesszió) a maga útját járja, növelni a kamatlábakat és a gazdaságot valamiféle egyensúlyba hozni, így készítve elő az újabb növekedést. ♦

Ami a múltat illeti, mindkét minta alkalmazásra került már, azzal az egyszerű ötlettel, hogy a likviditás növelésével „enyhítsük” a recessziót. Az okfejtés egyszerű. A vezető osztálynak politikailag kedvezőtlen, hogy munkanélküliek és szegény polgárok legyenek. Ez a vezetés megvetéséhez vezethet, és talán forradalomhoz is. Ezért van jelen egy kirakatjáték, ami a nyilvánosságot mindig egy hamis biztonságérzettel látja el, és az igazságot, a rendszer nyilvánvaló működésképtelenségét, a monetáris rendszer korrupciójának felszínre kerülését megakadályozzák. ♠

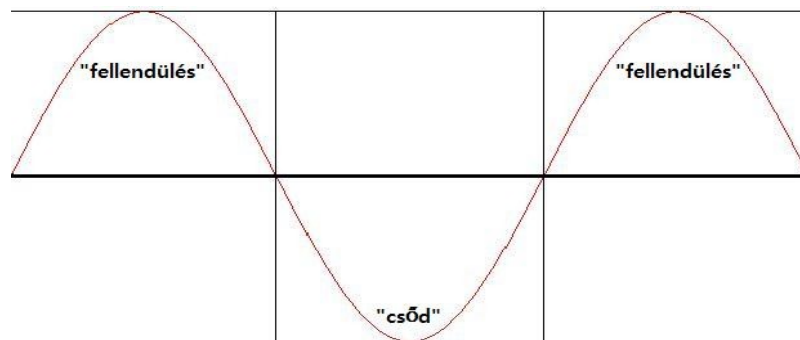
Az összehúzódás „enyhítése” csupán késlelteti az elkerülhetetlent, és mivel az USA-ban a kormány az utóbbi 70 év minden recesszióját újabb pénzek hozzáadásával „enyhítette” egy „ítéletnap forgatókönyv” vár ránk... a „nagy recesszió”, ami lehet, hogy éppen most zajlik.

♦ Ezek általánosított, összegzett példák. A könyvnek nem célja a részletes alkotóelemek és tulajdonságaik kifejtése.

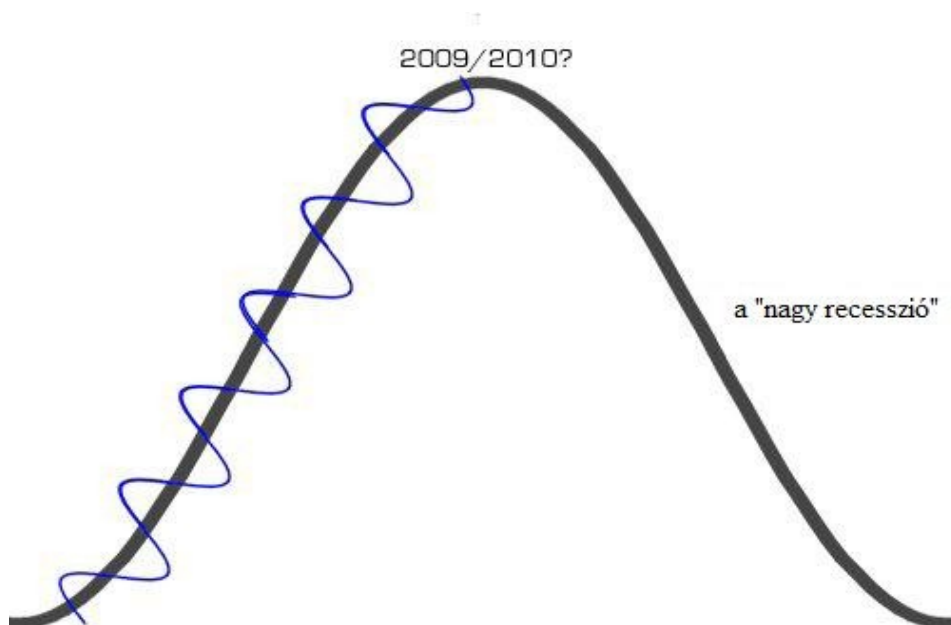
♠ Egy olyan rendszer amiben adósságból teremtenek pénzt kamatra a meglévő pénzhez hozzáadva, még több adósságot teremtve mint amennyi pénz forgalomban van, ez a piramis játék egy tökéletes példája. Az eszközt úgy hívják a résztartalék rendszer. Olvassa el az Adósság hálója (Web of Debt) című könyv 2. fejezetét Ellen Brown-tól, hogy többet tudjon meg erről a monetáris növekedési politikáról.

Az 1. ábra az idealizált üzleti ciklust mutatja, ami egy állandó középérték mellett csúcserőterek „fellendülés” és alsó értékek „csőd” között ingadozik:

1. ábra

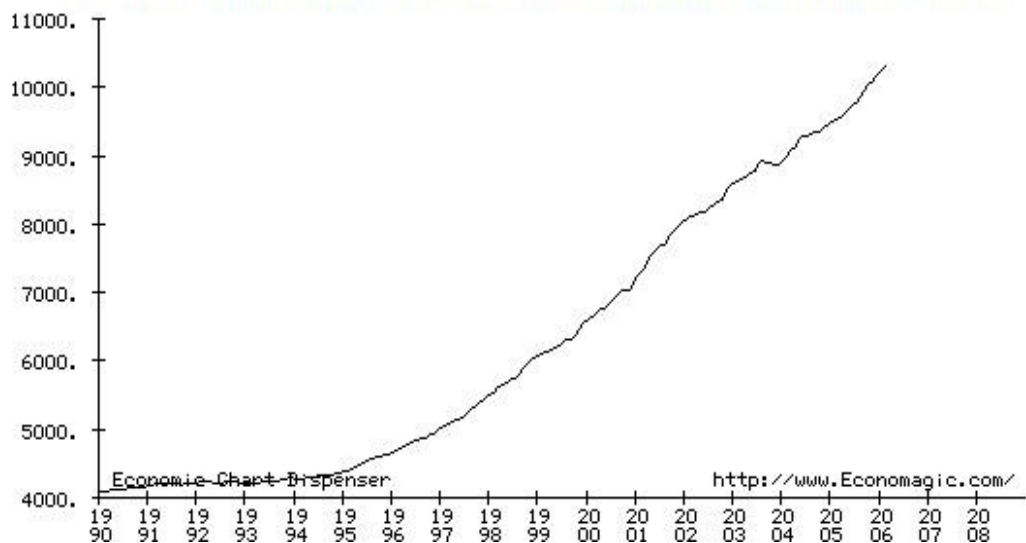
De figyelembe véve azt, hogy stratégiaiilag a rendszerhez mindig pénz van hozzáadva amikor recesszió történik, akkor a „középérték” útja valójában növekvő. Az alábbi 2. ábra elképzelt értelmezése annak, hogy mi is történt valójában az elmúlt 70 évben és hogy mi lehetséges ahogy a „nagy recesszió” közeleg.

2. ábra

2006. március 26-a óta az USA kormánya nem közli az M3 értékét, ami az USA gazdaságában levő teljes pénzmennyiségének számadata. Ennek mi az oka? – nem akarják, hogy a nyilvánosság rájöjjön mennyi pénz van a rendszerbe pumpálva. A 3. ábra addig a pontig mutatja az M3-at ameddig azt közölték.

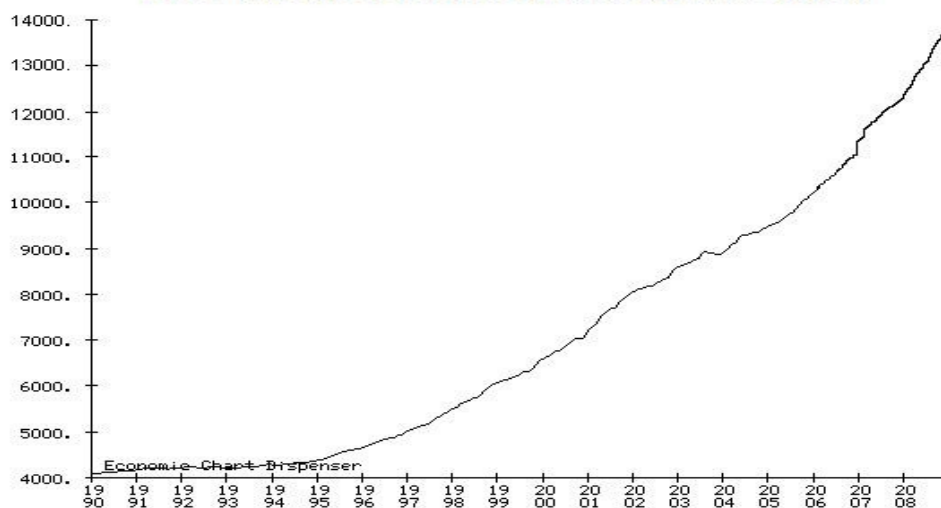
M3 Pénzkészlet (MEGSZAKÍTOTT SOROZAT): Milliárd Dollárban

3. ábra

Attól függetlenül, hogy a FED a jelentést nem folytatta, közgazdászok képesek voltak az M3 értéket követni,[♦] és azt az észrevételt tették, hogy 2006-tól az M3 értéke 10 trillióról 2008-ig 14,5 trillióra növekedett kevesebb mint 3 év alatt (4. ábra).

M3 BŐVÜLÉSE NAPJAINKIG; MILLIÁRD DOLLÁRBAN

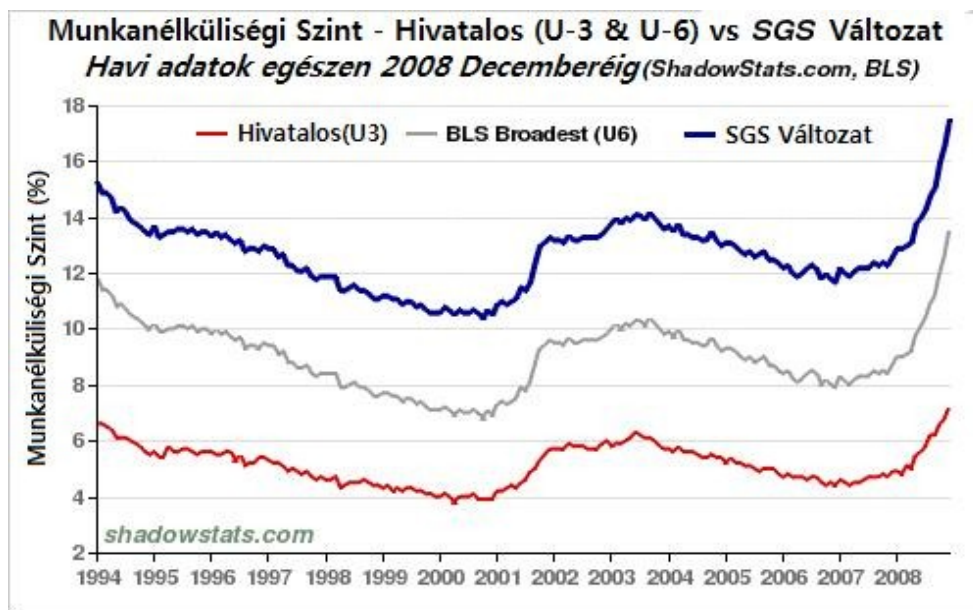

4. ábra

[♦] http://www.shadowstats.com/alternate_data/money-supply

Meddig mehetünk el? Ebben az ütemben 2015-re a pénzkészlet kb. 30 trillió dollár lesz.

Na mármost, a rendszerbe való pénz pumpálás nem mindig vezet gazdasági növekedéshez. Ez egy kritikus észrevétel. Például, a gazdasági növekedés egyik hivatalos jelzője a munkahelyek teremtése. Az 5. ábra mutatja az USA munkanélküli szintjét az SGS[♣] résszel együtt, ami azokat a nem dolgozó amerikaiakat is számba veszi akiket jelenleg nem számítanak munkanélkülinek egyszerűen azért mert az elismerési periódus véget ért.

5. ábra

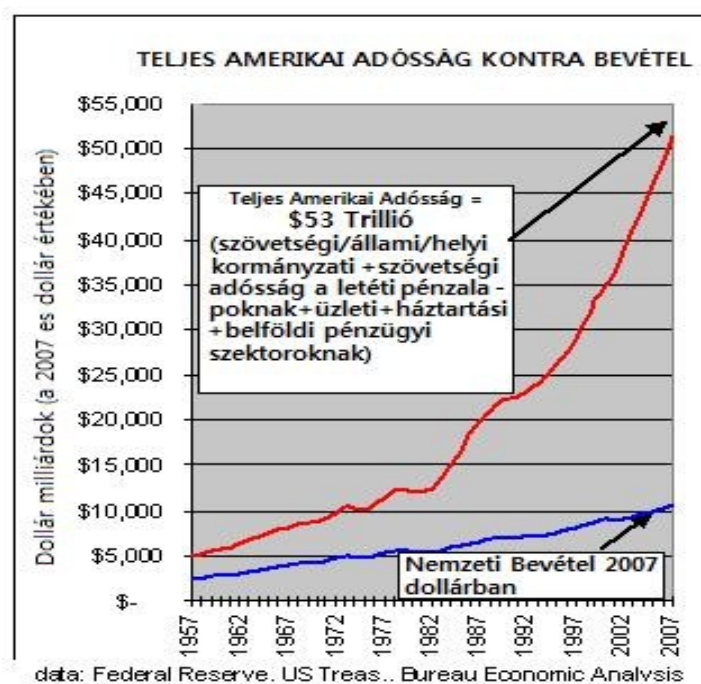
Amíg hivatalos kormányügynökségek azt jelentették hogy a munkanélküliség 7% körül mozgott 2008 végén, alaposabb kutatás felfedi hogy valójában közelebb volt a 18% hoz. Ennek okait a következő alcím alatt (A Végső Erőforrás Kihelyezés) fejtjük ki bővebben, most csupán arra használjuk ezt az információt, hogy megértsük ennek a mostani pénzpumpálásnak ebben a jelenlegi pénzügyi krízisben nincs hatása.

Ahogy korábban már említettük, pénz nem adható egy gazdasághoz a végtelenségig, mivel az Adósság és az Infláció, amit a pénzkészlet növelése okoz, végül meghaladja majd a gazdasági növekedéssel járó előnyöket. Ez történik most, és semmiféle közbelépés (segély) ezt a krízist valószínűleg nem „enyhítheti”.

♣ Az SGS alternatív munkanélküli arány mutatja a munkanélküliséget a jelenlegi módszerrel számolva, hozzáigazítva az SGS becsült „elkedvtelenített munkavállalókkal”, amit a Clinton rendszer alatt vezettek be, hozzáadva a jelenleg becsült U6-os munkanélküliség szintjéhez. http://www.shadowstats.com/alternate_data

Miért? Főleg azért, mert az adósság szintje túl magas. Az összes USA kormány, plusz polgárainak adóssága kb. 53.000.000.000.000¹⁶ dollár volt 2007-ben (6. ábra). Ez örült soknak hangzik ha észrevesszük azt, hogy az USA összes pénzkészlete (M3) 2007-ben 12,000,000,000,000 dollár volt. Újabb 40 trillió dollárt fogunk az USA gazdaságába fecskendezni, hogy ezt fedezzük? Nem, mert ez valószínűleg újabb több trilliónyi adósságot és hatalmas szintű hiperinflációt okozna. Egy másik oldalról nézve pedig az USA GDP-je 2007-ben csak 14 trillió volt.¹⁷

6. ábra

Jelenleg (2009), a defláció és az infláció egy időben történik, mivel a pénz gyorsabban tűnik el, mint ahogy azt bele lehetne tenni a rendszerbe. Miközben ezt a rendszer maga alakította ki, a láncreakció eseményei úgy tűnik a spekulációs ingatlan piac összeomlásával kezdődtek. Miután az összeomlott, a származékos piac, (melynek értéke többszörösen meghaladja az egész bolygó GDP-jét¹⁸) ami azokon a jelzáloghiteleken hazardírozott, melyek ingatlanárverések következtében „mérgezővé” váltak, így a folyamat áttérjedhetett más ágazatokra is. Ezt a befektetési bankok, majd a kereskedelmi bankok bukása követte, ami azoknak a cégeknek a bukásához vezet amelyek hitelezéstől függenek, elkerülhetetlenül elérkezve a munkaerő elbocsátásokig. Ez a rendszerszerű krízis, a pénzpiacok nemzetközi természetének köszönhetően, globális. Ezért a nyugati világ országai Amerikához hasonló gazdasági problémákkal néznek szembe.

¹⁶ <http://mwhodges.home.att.net/nat-debt/debt-nat-b.htm>

¹⁷ <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/us.html>

¹⁸ Brown, Ellen, Credit Default Swaps: Evolving Financial Meltdown and Derivative Disaster Du Jour, webofdebt.com, 2008

Azonban, felhívjuk a figyelmet arra, hogy miközben úgy tűnik az ingatlan buborék és a „ragadozó hitelezés” „okolhatók” ezért a krízisért, valójában nem hibáztathatók. Ez a bukás, a gazdasági rendszer természetétől fogva, előbb vagy utóbb bekövetkezett volna. Viszont a hihetetlen felelőtlenség, amivel ez az eleve káros hatású rendszer irányítva van, nagyban hozzájárult az összeomlás súlyosabb következményeihez és kiterjedéséhez. Ezzel a jövőt aztán nagyon sötétnek festve, amennyiben ezt a hamis szerkezetet továbbra is fenntartjuk, amit úgy hívunk: „monetáris rendszer”.

A Végső Erőforrás Kihelyezés:

Az előző szakaszban leírtak nagyon fontosak, hogy megértsük hol is állunk és hová megyünk ezzel a gazdasági szerkezettel, magatartással. Ez az információ csakúgy fontos azoknak akik nem Amerikában élnek, mint azoknak akik igen, hiszen a világ országai erre az alapvető rendszerre épültek és szoros kapcsolatban állnak egymással.

Ezen problémák megoldására gyakran 'pénzügyi reformot' javasolnak egyesek. Ezek a javaslatok gyakran tartalmazzák: az aranyalaphoz való visszatérést, a kamat megszüntetését, a Federal Reserve (USA központi bankja) bezárását és a pénznyomás jogát a kormánynak adni és hagyni, hogy azt a kormány ossza el kamatmentesen...stb.

Ezeket a reformokat és minden más látszólag logikusnak tűnő megoldást kínálók, figyelmen kívül hagynak egy megállíthatatlan jelenséget, ami a 20. század elejétől gyorsul és ami nagyban befolyásolja a munkaerőpiacot mióta létezik:

Az emberi munkaerő gépekkel való helyettesítése.

A gazdasági rendszer magjában áll a munkaerő fizetségért mechanizmus. Az egész gazdasági rendszer azon alapul, hogy az emberek a munkaerejüket áruba bocsátják a munkaerőpiacon. Ha az embereknek nincs lehetőségük a „munkájukból való létfenntartásra”, akkor a pénzügyi rendszer, ahogy mi ismerjük, megszűnik. Senki se tud árut venni, ha nem keres pénzt. A vállalatok nem képesek termelni, ha a fogyasztóknak nincs vásárlóerejük. Ez a probléma a fejezet minden eddig említett pontját felülmúlja.

Ahogy azt John Maynard Keynes, A munkanélküliség, kamat és pénz általános elméletében (The General Theory of Unemployment, Interest and Money) megvetően megjegyzi: „Egy új betegséggel vagyunk sújtva, aminek nevét néhány olvasó még nem hallotta, de aminek nevét a következő években egyre inkább hallani fogja – nevezetesen

a 'technológiai munkanélküliség'. Ez olyan munkanélküliség ami a munkaerő gazdaságosabbá tétele eredményeként jött létre, mivel az túlszárnyalta az ütemét annak, hogy a munkaerőnek új használhatóságot találjanak.”¹⁹

Miközben politikusok és vállalati vezetők olyan témákon civakodnak, amelyek véleményük szerint a munkanélküliségért felelősek, mint a külföldre történő erőforrás kihelyezés, vagy a bevándorló munkások, a **valódi ok**, ami a nyilvános vitákban megvitatás nélkül marad, az a technológiai munkanélküliség.

A Nobel Díjas közgazdász Vassily Leontief szavaival élve: „Az emberek szerepe, mint a termelés legfontosabb résztvevői ugyanúgy letűnőben van, mint ahogy a traktorok bevezetésével a lovak szerepe is a mezőgazdaságban csökkenőben volt, majd megszűnt.”²⁰

Mivel a piaci kapitalizmus arra a logikára épül, hogy a profit érdekében a kezdő kiadásokat minél jobban csökkenteni kell, (ideértve a munkabéreket is) a hajlamosság az emberi munkaerő gépekkel való helyettesítésére, csupán az ipar egy természetes fejlődése. Végül is, egy gépnek nem kell szünetet tartania, nincs szüksége egészségügyi biztosításra vagy mellékjuttatásokra, és nem tagja egy követelőző szakszervezetnek.

Egy rövid betekintés az USA szektoronkénti statisztikáiba azt mutatja, hogy a gépesítés és automatizálás mintaszerűen szorítja ki az emberi munkaerőt a termelésből. A Mezőgazdaságban majdnem minden hagyományos munkaműveletet ma már gépek végeznek. 1949-ben, Délen, a gyapotbetakarítás 6%-át végezték gépek. 1972-re a gyapotbetakarítás 100%-át gépek végezték.²¹ Amikor az automatizálás elérte az USA gyáripárát az 1950-es években 1,6 millió munkást bocsátottak el 9 év alatt.²² 1860-ban az amerikaiak 60%-a dolgozott a Mezőgazdaságban, ma kevesebb mint 3%-uk.²³ 1950-ben az USA munkásainak 33%-a gyárakban dolgozott, míg 2002-re már csak 10%-uk.²⁴ Az USA acélipara 1982 és 2002 között 75 millió tonnáról 120 millió tonnára növelte termelését, miközben az acélmunkások száma 289,000-ról 75,000-re csökkent.²⁵ 2003-ban az Alliance Capital tanulmányt készített a világ akkori 20 legnagyobb gazdaságáról. Azt találták, hogy amíg 1995 és 2002 között 31 millió munkás vesztette el a munkáját a termelés 30%-kal növekedett.²⁶ Ez a Növekvő Termelés és Profit új mintája, ami csökkenő munkahelyekkel párosul egy új és erőteljes jelenség, és változás nincs a láthatáron.

---

¹⁹ Keynes, John Maynard, The General Theory of Unemployment, Interest and Money, 1931

²⁰ Loentief, Wassily, National Perspective: The Definition of Problems and Opportunities , June 30th 1983, 3. oldal

²¹ Peterson, Willis, The Cotton Harvester in Retrospect: Labor Displacement or Replacement? St Paul, 1991, 1–2. oldal

²² Kahn, Tom, Problems of the Negro Movement , Dissent, 1964, 115. oldal

²³ “Why job growth is Stalled”, Fortune , 3/8/93 52. oldal

²⁴ http://www.usatoday.com/money/economy/2002-12-12-manufacture_x.htm

²⁵ Schwartz, Nelson D. Will ‘Made in the USA’ fade away? Fortune Nov 24th 2003, 102. oldal

²⁶ US Weekly Economic Update: Manufacturing Payrolls Declining Globally: The Untold Story , Alliance Bernstein Oct 2003

Szóval... hova tűntek a munkahelyek? – A Szolgáltatóiparba. 1950 és 2002 között az amerikai szolgáltatóiparban dolgozók száma 59%-ról 82%-ra nőtt.²⁷ Az elmúlt 50 évben a szolgáltatóipar vette át a mezőgazdaságban és gyáripárban megszűnő munkahelyeket.

Sajnos, ez a tendencia gyorsan lassul, ahogy a számítógépesített automatizálás erősödik. 1983 és 1993 között a bankok 37%-kal csökkentették az banki pénztárosok számát és 2000-re már a kliensek 90%-a ATM-eket használt.²⁸ A telefon kezelő munkások majdnem teljesen számítógépesített rendszerrel vannak pótolva. A postai és bolti pénztárosokat önkiszolgáló gépekkel kezdik helyettesíteni. A McDonald's például már évek óta beszél éttermei automatizálásáról. Ételkiadó pénztárosait önkiszolgáló gépekkel helyettesítene, a háttérben pedig automatizált sütőberendezések működnének, például burgerfordítók.²⁹ Valószínűleg azért nem került még erre sor, mert a cég nyilvános megítélésére nem lenne jó hatással, mivel tudnák azt, hogy mennyi elbocsátással járna mindez. A szolgáltatóiparnak nincs olyan területe ami nem lenne érintve a számítógépesített automatizálás által. Ténylegesen, ha valaki kreatívan gondolkodik a mai technológia alkalmazásáról a szolgáltatóiparban, akkor könnyen rájön, hogy szinte máról holnapra a szolgáltatóipari munkák többsége helyettesíthető lehetne, kezdve a pénztárosokkal, pincérekkel és a telefonos dolgozókkal.

Stephen Roach, közgazdász, figyelmeztetett:

„A szolgáltatóipar elvesztette szerepét, mint Amerika féktelen munkateremtő szektora.”³⁰

Ahogy ez az átmenet végbemegy, hol van az új szektor ami mindezeket az újonnan munkától megfosztott embereket alkalmazni tudja? Sehol... legalábbis egyelőre. Számos speciális terület keletkezik az információs ágazatban, ezek mégis rendkívül korlátolt lehetőségeket jelentenek, a láthatáron feltűnő további munkahelyek elvesztésének kompenzálását illetően. Miközben a közgazdászok modelleken dolgoznak, hogy a közel megállíthatatlan munkanélküliséget elemezhessek, a munkanélküli segélyektől az újszerű elméletekig, mint a 'negatív jövedelemadó', a legtöbben nem hajlandók figyelembe venni azt, ami valóban megelőzhetné a teljes káoszt ezen a bolygón. A megoldás nem abban áll, hogy megpróbáljuk 'megfoltozni' az adódott problémákat, hanem itt lenne az ideje, hogy a rendszert teljes egészében átalakítsuk... mivel a monetáris csererendszer, magával a kapitalizmussal, a technológiai találékonyosság előrehaladtával mára már teljesen elavult.

---

²⁷ http://www.usatoday.com/money/economy/2002-12-12-manufacture_x.htm

²⁸ Retooling Lives , Vision 2000 43. oldal

²⁹ http://www.techdirt.com/articles/20030801/1345236_F.shtmls

³⁰ Interview, 3/15/94 noted in The End of Work (by Jeremy Rifkin), 143. oldal

A 2. fejezet összefoglalása:

A világ monetáris rendszere nem más mint egy játék. A valóságban aligha van alapja. Több ezer éve keletkezett, amikor még a nyersanyaghiány mindennapos gondokat okozott. Az akkori kor emberének valahogy el kellett osztania az árukat és szolgáltatásokat, kárpótolva azokat akik azok megteremtésében részt vettek. Ez a pénzalapú munkarend olyan régóta a társadalom része, hogy a legtöbb ember el se tudja képzelni a világot nélküle. Mégis, a rendszer mechanizmusai, strukturális és pszichológiai egyaránt, drámai problémákat okoztak a társadalom egészének, a pénzügyi bűnözéstől az érzelmi eltorzulásig, a bolygóval és az egymással való nagyfokú visszaélésig, kizsákmányolásig. A világ ma nem más mint egy sor törzsi alapú *Maffia*. Határvonal valójában nem is létezik a szervezett bűnözés és a hagyományos vállalkozás között. Ugyanakkor, a világ harcban van önmagával, magánszemélyek, vállalkozások és országok folyton azon munkálkodnak, hogyan védjék meg tulajdonukat, miközben azon is fáradoznak, hogyan tudnának minél többet bekebelezni; gyakran erőszakkal vagy korrupció útján másoktól. Ezért, most az egész világ önmagának adósa, komikus összegekkel tartozva, miközben a világ pénzügyi szerkezete, saját maga hibájából, az összeomlás szélén áll. Azonban, egy ezektől még erőteljesebb, előre nem láthatott erő is fenyeget, ami garantálja a gazdasági rendszer végét, ahogy mi ismerjük, ez a *technológiai munkanélküliség* formájában érkezik. Emberek egyre gyorsabb ütemben vannak automatikus rendszerekkel pótolva, egy eddig nem látott méretű katasztrófát előkészítve, mivel ha az embereknek nincs munkájuk, akkor nem is képesek a gazdaságot segíteni, mert nem tudnak semmit se vásárolni. Ez a valóság a végső bizonyíték arra, hogy a jelen rendszer elavult, és ha az utcai zavargásokat, és a korábban soha nem látott méretű szegénységet el akarjuk kerülni, akkor alapjainkban kell a társadalom működéséről alkotott hagyományos elméleteinket újragondolnunk.

Egy új társadalmi rendszerre van szükségünk, ami a mai tudásszintnek és a modern módszereknek felel meg.

– 2. Rész: Mi az ami Számít? –

3. Fejezet:

Természet Törvényei

Ha kilépünk a társadalmi komplexusból, és megvizsgáljuk magunkat és a világot egy átfogó nézőpontból, megfigyelhetjük, hogy a rendszerben óriási mennyiségű „zaj” van. Más szavakkal, az élet alapismeretei elvesztek a társadalom, foglalkoztatottság és a pénzügy tengerén, melyek közül sok nagyrészt mesterséges. Például, a pénz és a jövedelem megszerzésének szükségessége az embert egy olyan állapotba helyezi, ahol a választási lehetőségek gyakran nagyon korlátozottak. Általában, a jövedelemszerzésért választott munkahely nem tükrözi az adott személy valódi, sem pedig a társadalom egészének érdekeit. Ha megvizsgálnánk a ma létező foglalkoztatottságokat, munkahelyeket azt találnánk, hogy nagy többségük semmi mást nem szolgál, csak a 'fogyasztás ciklikusságának' állandósítását. Ez az viselkedés alkotja az élet és az erőforrások óriási pazarlását.

Példaképpen, az a személy aki biztosításokat ad el, osztozik egy olyan foglalkoztatottságban ami csak a monetáris rendszer belső működésének számít, és nincsenek alapjai a természetben, így ebből következően a valódi 'társadalmi hozzájárulásban'. Ugyanez elmondható a tőzsdeügynökökről, kereskedőkről és bárki másról akiknek a pénzügyi szektorhoz van köztük. Ezek önkényes, hiábavaló szerepek, melyeknek semmi valódi hozzájárulásuk sincs a társadalomhoz hosszú távon. Míg bizonyított, hogy ezek a szerepek nap mint nap érintik az emberek életét a gazdasági rendszeren belül, itt az ideje, hogy erőfeszítéseinket a szociális témákra koncentráljuk, melyek *valóban fontosak a társadalmi fejlődésben...* ellentétben az önhatalmú munkahelyekkel, amik úgy termelik ki egymásból a vagyont. Ez az élet pazarlása. Következésképpen, a modern idők teljes oktatási rendszere sorozatgyártásban készíti elő az embereket a legtöbb előre meghatározott foglalkoztatottsági szerepekre. Az emberi életnek ez az eleme annyira beleivódott a hagyományainkba, hogy sokan hamisan azt gondolják, 'munkával rendelkezés' természete az emberi ösztönök egy formája. Még a szülők is azt kérdezik a gyermekeiktől „Mi szeretnél lenni ha nagy leszel?“, miközben arra gondolnak, hogy csak ez az egy lehetőség létezik. Ez erőszak az ember lehetőségeivel szemben.

A vita kedvéért, felejtjük el egy időre a jelenlegi életviteli formákat a társadalomban és vegyük azokat amik tulajdonképpen valóságok. Tegyük fel a kérdést:

Mik a tapasztalati oldalai a természetnek, és mire tanítanak minket ezek a feltételek arról, hogy kellene irányítanunk az életvitelünket ezen a bolygón?

Első Törvény:

Minden embernek szüksége van megfelelő táplálékra, tiszta levegőre és tiszta vízre, és ebből következőleg tisztelnie kell a velejáró szimbiotikus környezeti folyamatokat. Először is, világszerte a halálesetek körülbelül 40%-a víz, levegő és termőföld szennyezése miatt történik.³¹ Ez egy megdöbbentő százalék. Hogyan tudná egy társadalom komolyan venni saját magát, ha még a legalapvetőbb életfenntartó erőforrásait és folyamatait sem tudja jó állapotban tartani?! Miért van rengeteg úgy nevezett tudós napjainkban akik olyan elvont témákon dolgoznak mint a 'fekete lyukak', 'kvantum mezők' és más bolygók 'terraformálása', mikor mi még saját magunkról sem vagyunk képesek gondoskodni?!

Az igazság az, hogy a legtöbb ember nem érti vagy nem veszi figyelembe a kapcsolatokat a természettel és a folyamatok láncolataival, melyek az élelmünket, levegőnket és vízkészletünket hozzák létre. Viszont, ha megvizsgáljuk és megértjük ezeket a folyamatokat, a logikus ok-okozati összefüggéseket, párosítva a sokatmondó következményekkel, elvezethetnek minket egy sokkal megfelelőbb emberi viselkedéshez, ami segít kielégíteni a szükségleteinket. Például, a víz és a levegő természetes bőségben léteznek a Földön, melyek csak azt igénylik, hogy mi emberek, fenntartsuk és megőrizzük a forrásaikat.

---

³¹ http://www.eurekalert.org/pub_releases/2007-08/cuns-pc4081307.php

Sajnos, a meggondolatlan, szűk látókörű profit rendszerünk elérte, hogy a használható vízkészletek közelítenek a kritikus hiány szintjéhez, és ez így is marad, amíg az Ipar folytatja a rendszer szennyezését. A levegő, habár még mindig nagy bőségben áll rendelkezésre, az erősen szennyezett területeken, ahol rengeteg ember él együtt, mint például Ázsiában, sokan viselnek már maszkokat ha kimennek az utcára. Természetesen, a szennyezett levegő és víz megszámlálhatatlan további problémákat okoznak. Csak az Egyesült Államokban évente körülbelül 3 millió tonna toxikus vegyi anyagot engednek a környezetbe – hozzájárulva ezzel a születési rendellenességekhez, immunrendszer betegségekhez, rákhoz és sok más súlyos betegséghez.³² Ezen felül a tiszta levegő és víz forrásainak alapfolyamatai is veszélyeztetetteké váltak. Kezdve a savas esőtől az erdők kipusztulásáig, továbbra is a folyamatos hanyatlását látjuk azoknak az elemeknek, melyek egykor természetes, tiszta bőségben léteztek.

Tekintettel az élelmiszeriparra, először is meg kell jegyeznünk, hogy manapság az Ipar mindent megtesz, hogy a legolcsóbb, legversenyképesebb ételmet állítsa elő, míg következőképpen feláldozza annak tápérték tartalmát. Például, az ételek nagy többsége manapság úgynevezett „magas fruktóztartalmú kukoricaszirupot” tartalmaz. Ez az olcsó helyettesítése a nádcukornak bizonyítottan növeli az esélyét a cukorbetegség kialakulásának és más egyéb betegségeknek.³³ Miért használják mégis ezeket?... mert ez hozza a legnagyobb hasznot, a nyilvánosság mindig is tudatosan költötte a pénzét, és mindig azt vásárolta meg ami a megfizethetőbb.

A természetes folyamatok szimbiotikus kapcsolatai oly módon épülnek fel, melyek megmutatják a tudományos vizsgálatok által, *hogyan* is működik a világ. **A viselkedésünket a körülmények legmagasabb hatékonyságának keresése kellene, hogy vezérelje, ami megőrzi és maximalizálja a létszükségleteink bőségét és minőségét.** Sajnos ez nem így történik.

A helyzet az, hogy a fenntarthatóságunk komoly veszélyben van a jelenleg használt módszereink miatt. A monetáris rendszer folytatja működését a rövid távú nyereségek érdekében, figyelmen kívül hagyva a hosszú távú tisztítást. Miként azt a természet törvényei is jelzik, jó minőségű levegőre, élelemre és vízre van szükségünk, *ezért fel kell hagynunk minden olyan rendszerrel, ami ezt megzavarja, vagy olyan hajlamokat hoz létre amik megzavarják ezeket a szimbiotikus környezeti folyamatokat, melyek rendben tartják a létszükségleteinket.* Ha nem így teszünk, a következmények melyet ennek a törvénynek a megszegése fog okozni, olyan helyzetbe hozhatnak minket ahonnan már nincs visszaút – és így az emberi faj túlélése kérdésessé válhat.

Második Törvény:

Az egyetlen állandó dolog a változás, az emberi értelem pedig mindig átmeneti állapotban van. Nincs bizonyíték mely támogatná azt az elképzelést, mely szerint minden amit ma gondolunk az igaz lenne és később is megőrizné fedhetetlenségét. És igen, ez ugyanúgy igaz arra is amit itt olvasol. Míg bizonyos megfigyelt természeti jelenségeknek csupán tapasztalati alapjuk van a jelenlegi tudományos bizonyítékok által, a jellegzetességei minden

---

³² http://www.eurekalert.org/pub_releases/2007-08/cuns-pc4081307.php

³³ <http://www.diabeteshealth.com/read/2008/08/20/4274/the-dangers-of-high-fructose-corn-syrup/>

egy-elméletnek az, hogy *mindig* is változóban voltak, mert az eszközeink, analízáló módszereink és méréseink *állandóan változnak* és remélhetőleg, fejlődnek is.

C. J. Keyser szavaival élve:

„Az abszolút bizonyosság a fanatikusok és a műveletlen elmék kiváltsága”³⁴

Egy felületes pillantást vetve a széles körben védelmezett történelmi eszmékre, kezdve a Föld laposságától, a körülötte keringő nap elméletéig, arra tanítanak minket, hogy a szellemi változás folyamatos, és az embereknek 'nyitottnak' *kell* lenniük minden új információra, még ha az próbára is teszi a személyiségünk önmagáról alkotott képét. Az egy szerencsétlen evolúciós mellékhatás, hogy a modern kultúrákban az önzés ilyen nagy mértékben jelen van a hitben és az értékrendekben. A vallás például, általában egy állandósult világnézetet hirdet, ami több ezer éve kialakult elképzeléseket alkalmaz a valóságról. A legtöbb vallási gondolkodásmód, metafizikai következményekkel fenyegetik (mennyország/pokol) azokat akik ellentmondanak a tanításainak, sok ember a világban fenntartja ezeket a nézeteket csupán a félelem miatt, ezért visszautasítanak minden új információt ami képes lenne segíteni az életükön, nem is beszélve magán a társadalmon. Természetesen a vallás messze nincs ezzel egyedül, az emberek többsége abban akar hinni, amit *helyesnek és igaznak* tapasztalt. Ennek természetesen van értelme a mai társadalomra nézve, ahol általában megszólják azokat akik ezt „nem tudják”.

Minden amit hiszünk és „tudunk” csak lehetőség, és az analízis modern módszereivel, melyeknek bizonyítottan jó hatásuk van hosszú távon a társadalomra, összemérhetjük a tudásunkat és az elképzeléseinket, kezdve a *legkevésbé valószínűbbtől a legvalószínűbbig*, ezt pedig nem az emberi véleményekre vagy egyéni elképzelésekre alapozva, hanem a természetes világ valódi *visszajelzéseire*.

Tudományos Módszertan:

A természet maga, rendelkezik a saját törvényeivel, és nem képes arra, hogy felismerje vagy törődjön azzal, hogy te vagy bárki más mit akar igaznak hinni. Ezt a valóságot alapul véve, az az érdekünk, hogy megértsük és alkalmazkodjunk a természethez amennyire csak lehet. Az óceán áramlataival sokkal könnyebb haladni mint küzdeni ellene... és hiába hiszi bárki azt, hogy képes a plafonon sétálni, ha egyszer a gravitáció törvénye ezt nem engedi.

A legjobban ismert módszer a természet törvényeinek felfedezésére és alkalmazásra a következő:

„A tudományos módszertan”.

---

³⁴ Fresco and Keyes, Looking Forward , Barnes, 1969, 62. oldal

A tudományos módszertan alapvetően három lépésből áll:

- 1) Felismerni az új ötletet vagy problémát amit meg szeretnénk oldani.
- 2) Figyelembe venni az összes rendelkezésre álló információt, és a logikus okfejtést használva ♦, létrehozni egy elméletet.
- 3) Tesztelni az elméletet a fizikai világban megfigyelések által.

A tudományos módszertan olyan technikák összességére utal, melyeket különböző jelenségek vizsgálatára alkalmaznak; új tudás megszerzése; a korábbi tudás és annak alkalmazásának kijavítása vagy kiegészítése. A technikák olyan tapasztalati megfigyeléseket, (mint például a méréseket) okfejtett elméleteket tartalmaznak, melyeket végeredményként a való világban tesztelhetünk és a visszajelzésekből megállapíthatjuk az ötlet használhatóságát. Minden eredménynek tesztelhető *bizonyítékra* van szüksége, nem pedig csak egy okra vagy következtetésre. Míg a *logikus érvelés* fontos a tudományos vizsgálat kifejtésében, hozzá kell vennünk, hogy *mindig is csak egy korlátozott tudás birtokában leszünk.*

Klasszikus példának számít Arisztotelész (i. e. 384 – i. e. 322). Ő a logikus gondolkodáson keresztül, amelyet a rendelkezésére álló tudására alapozott, úgy gondolta, hogy *két egyforma alakú és egyforma anyagból készült tárgy közül a nehezebb gyorsabban zuhan a földre mint a könnyebb.* Ő arra következtetett, hogy minél nagyobb tömege van egy objektumnak annál nagyobb sebességgel zuhan a vákuumban. Viszont nem *tesztelte* le az elméletét. E mulasztás miatt a világnak még 2000 évet kellett várnia míg Galileo végre ellenőrizte Arisztotelész elméletét és azt találta, hogy Arisztotelész tévedett – a tömeg *nem* befolyásolja a test zuhanási sebességét a vákuumban.

A lényeg itt az, hogy nem számít milyen helyesen *következtettünk* valamire, mindenképpen le kell, hogy *teszteljük* azt. Ha vizet öntünk az égő fára, akkor a tűz valószínűleg kialszik. Ez egy bizonyos fokon információt szolgáltat nekünk: „A víz kioltja a tüzet”. Habár ez az elmélet megállja a helyét a legtöbb tüzesetnél, viszont ha vizet öntesz az *égő olajra*, az hamar a víz felszínére kerül és jobban szétfolyik, így a tűz továbbterjed. Ebből az következik, hogy „a víz kioltja a tüzet” elmélet nem teljesen igaz, és így további eseményeket lenne szükséges még számba venni.

A Tudományos Módszertan is egy hozzáállás; egy nézőpont. Nem számít, hogy valami mennyire *tűnik* „jónak” le kell ellenőriznünk megfigyeléses tesztekkel, és konkrétan látni, hogy az *megállja -e a helyét.* Tulajdonképpen, nagyon szkeptikusnak kellene lennünk *minden* olyan dologgal szemben, amit nem tudunk ellenőrizni a fizikai világban.

♦A 'Logika' a következő módon van meghatározva: az emberi gondolkodásnak egy módszere ami lineáris módon, lépésről – lépésre, ok – okozati összefüggésekkel számol, annyi hasznos információt vesz képbe amennyi lehetséges, annak érdekében, hogy elérjen egy elméletet vagy következtetést.

Stuart Chase szavaival:

„[A tudományos módszertan] abban érdekelt, hogy a dolgok miként történnek, nem pedig, hogy miként kellene történniük. Legtöbbünk manapság csak amatőr tudós, viszont ennek csak ritkán jutunk a tudatára. A tudományos módszertan legfőképpen nem laboratóriumokból, atom-ütköztetőkből vagy akár mérőszalagokból áll. Ez egy formája annak, hogy miként tekintünk a dolgokra, miként gyűjtünk tudást a külvilágból, ami később meg is állja a helyét, és nem ábrándozunk mintha Aliz csodaországában járnánk.”³⁵

A vizsgálat tudományos módszertana tette lehetővé az emberei fajnak, hogy megérthesse önmagát és a fizikai világot. Jóban vagy rosszban, gyakorlatilag minden fejlődés mögött ott állt, ami az emberi faj életminőségét javította. Míg néhányan lehet, hogy vitáznának azon mi számít 'fejlődésnek', viszont nincs semmi más az életben ami irányt mutathatna az óriási mennyiségű alkotás és szabadság között amit a tudomány lehetővé tett. Minden fizikai és anyagi jó amit az emberiség élvez, a tudományos vizsgálatok eredménye. Kezdvé az elektromos világítástól, a gyapotmagtalanító gépen keresztül a Penicillinig, telefonig, Internetig. A tudomány folyamatosan bebizonyította, hogy amit korábban lehetetlennek tartottak az lehetséges. Még a legmélyebb vallásos hívő is általában megadja magát a tudomány világának és sürgős esetben kórházba megy orvosi ellátásért.

Habár, a mi romantikus világunkban sokan úgy vélik, hogy a tudományos nézet egy hideg, szívtelen közeg, míg olyan eltorzult emberi értékekre hivatkoznak mint az Atombomba, megcáfolva ezzel a tudományos nézőpontot. A valóságban, a tudomány és a technológia csupán eszközök, és mint minden más, használhatóak építésre és pusztításra. Ez csak *a mi választásunkon múlik*.

Dinamikus Egyensúly:

A „Dinamikus Egyensúly” akkor következik be amikor kettő vagy több ellentétes folyamat egyforma arányban működik. Mondjunk erre egy egyszerű példát, képzeljünk el egy szigetet amin (1) vadon termő répa található, (2) egy nyúlcsaládot és (3) egy farkascsaládot. A nyulaknak szükségük van a répákra a túlélés érdekében, míg a farkasoknak a nyulakra, hogy életben maradjanak. Minden egyes pár esetében léteznie kell egy a sziget *teherbírásán alapuló egyensúlynak*. Ha nincs elég répa ami a nyúl populációt fenntarthatná, néhány nyúl nem lenne képes életben maradni. Ha nincs elég nyúl a farkasok számára, néhány farkas elpusztulna. Ha a répa termény kipuuszulna az aszály miatt, senki sem maradhatna életben.

Más szavakkal, létezik egy bizonyos egyensúly a fizikai világban, ami megszabja egy adott szinten, hogy mik a lehetőségei az organizmusoknak melyek hasznosítják az erőforrásokat a túlélés érdekében. A bolygónk esetében ezt a „Föld teherbírásának” hívhatnánk.

A monetáris rendszernek köszönhetően, a legtöbb anyag ezen a bolygón néhány magánvállalat tulajdonában van. Ezek a cégek nem vallják be őszintén a készleteiket, ezzel is segítve aztán a pénz alapú rétegződéseket. Ezt továbbfokozva, ezeknek a cégeknek az a legjobb érdekük, hogy a *hiány látszatát keltsék*, ugyanis minél nagyobb a hiány, annál többet ér belőle egy adott mennyiség, így a profit is magasabb.

---

³⁵ Chase, Stuart, *Tyranny of Words*, Harcourt Brace, NY, 1938, 123–124. oldal

A Dinamikus Egyensúly emberi irányítása ezen a bolygón a *legfontosabb kezdeti változó a társadalom irányítására vonatkozólag*, kezdve a Föld teherbírásának felismerésével. Az emberi népesség szükségleteinek egyensúlyban kell lennie a Föld nyersanyagkészletével.

Mit tudunk és mire tudunk következtetni a bolygó elérhető forrásairól?

Az emberi túlélésnek a társadalomban alapvető építőelemei a következők:

- 1) Energia
- 2) Ipari/technológiai nyersanyagok
- 3) Élelem, levegő és víz

(1) Az energia manapság a társadalom sarokköve. Az egyike a legkritikusabb tényezőknek a társadalom minden működési formája szempontjából. A *megújuló energiaforrások* elérhetősége minden másnál fontosabbak. Szerencsére, az eredmények rendkívül jók. A korai 21. században, a tengerből származó megújuló energiaforrások végre a felszínre kerültek, köztük sok extrém lehetőségekkel, messze meghaladva a jelenlegi emberi népesség igényeit. Az olaj és fosszilis tüzelőanyagok kora, az összes általuk okozott szennyezéssel a végéhez közeledik. Nincs okunk többé ezeket használni, leszámítva a profit orientált, anyagi érdekeltségeket, melyek az új energia lehetőségeit szándékosan visszatartják. Emlékezzünk, hogy az *utolsó* dolog amit az energia Ipar szeretne az a *bőség*, ami természetesen profit veszteséget okozna a monetáris rendszerben.

Az egyik legfontosabb energiaforrás amit ma ismertünk a *geotermikus energia*. A 2006-os MIT jelentése szerint 13.000 zetajoule geotermikus energia elérhető jelenleg a Földön, amiből 2000 zetajoule könnyedén lecsapolható lenne javított technológiával.³⁶ A teljes energia fogyasztása az összes országnak a világon körülbelül fél zetajoule évente³⁷, ez azt jelenti, hogy körülbelül 4000 évre elegendő energiát tudnánk nyerni csak ebből a forrásból. És mikor megértjük, hogy a Föld hőtermelése folyamatosan megújul, ez az energia valóban határtalan lehetne, és örökös.

A geotermikus mellett még a Nap, Szél, Hullám és Árapály energia források is szintén kiváló lehetőségek a hatékony kihasználás és megfelelő technológia esetén. A napsugárzás a Föld felszínét évente 10.000-szer nagyobb mennyiségben éri mint amennyi energiát a világ felhasznál.³⁸ A probléma nem az elérhetőség, hanem a technológia amellyel ezt a leghatékonyabban kihasználhatnánk.

-----
³⁶ MIT, The Future of Geothermal Energy, 2006

³⁷ A 2005-s számításokra alapozva, World Consumption of Primary Energy by Energy Type and Selected Country Groups, 1980-2004

³⁸ <http://encyclopedia2.thefreedictionary.com/solar+energy>

Kezdve az egyszerű fotocellás panelektől melyekkel energiát tudunk összegyűjteni akkumulátorokban amit később saját célra használhatunk, egészen a naperőművek teljes skálájáig, az új technológiák folyamatosan jelennek meg, melyek javítják ezeket a lehetőségeket.³⁹

A szél energia, amit gyakran neveznek gyengének és praktikátlannak, sokkal erősebb mint azt a legtöbb ember gondolná. Az Amerikai Energia Hivatal tanulmányai szerint Texas államban, Kansasban és Észak Dakotában annyi elektromos áramot lehetne termelni, ami elég lenne az egész nemzet számára.⁴⁰ Ennél még lenyűgözőbb a Stanford Egyetem kutatása, amit a Journal of Geophysical Research (Geofizikai Kutatások Lapja) oldalain publikáltak, ez azt mutatja, hogy *ha csak a 20%-át használnánk ki a bolygó szélerejének, az az egész világ energia szükségletét fedezné.*⁴¹

És akkor még ott van az árapály és hullám energia. Az árapály energiát az óceán árapály mozgásából nyerhetnénk turbinákat telepítve, melyek felfogják ezt a mozgást, és energiát termelnek. Ugyanígy a Golf Áramlatot megcsapolható, Izland áramlatait és víz alatti áramlatait is kihasználhatnánk. Az Egyesült Királyságban, 42 területet fedeztek fel ahol ez elérhető, becslések szerint az ország energiaszükségletének 34%-át fedezné az árapály energia.⁴² Még hatékonyabb a hullám energia, melynek esetében az óceán felszíni mozgásából nyerhető energia. Ez körülbelül 80.000 Terra Watt Óra évente.⁴³ Ez az egyetlen forrás 50%-át tudná fedezni a teljes bolygó energiaszükségletének.⁴⁴

Az árapály, hullám, nap és szélenergia esetében nagyon fontos pont, hogy gyakorlatilag semmilyen előzetes energiabefektetésre sincs szükség, mint a szén, olaj, gáz, biomassza, hidrogén és minden más hasonló energiahordozó esetében.

A tény az, hogy energiából bőség van ezen a bolygón.

Az egyetlen ok amiért az emberek manapság azt hiszik, hogy hiány van belőle az, hogy a monetáris/kapitalista rendszer stratégiájának hajlama az, hogy *hiányt teremtsen.*

(2) A következő kérdés, hogy mi a helyzet az ipari *nyersanyagokkal*? Képes-e a Föld készlete fedezni a világ népességének nyersanyagszükségeit, mint például a fát, vasércet, alumíniumot és gyapotot?

Minden amit magad körül látsz parányi részecskékből épül fel, amit *atomoknak* nevezünk. Sok különböző típusa létezik az atomoknak, mindegyik speciális kombinációja a protonoknak, neutronoknak és elektronoknak. Ezeket a típusokat *elemeknek* nevezzük.

---

³⁹ http://www.redorbit.com/news/science/1637594/research_highlights_potential_for_improved_solar_cells/

⁴⁰ "U.S. National Renewable Energy Laboratory". 2007 Február 6.

⁴¹ http://www.stanford.edu/group/efmh/winds/global_winds.html

⁴² <http://www.bwea.com/marine/resource.html>

⁴³ Future Energy Solutions / IEA report, 2003

⁴⁴ A világ elsődleges energiafogyasztása, 1980-2004, Energy Information Administration, U.S. Department of Energy

Jelenleg 118 elem található a periódusos rendszerben ♦, közülük 92 a környező természetben is előfordul (a többi 26 mesterségesen előállított), és körülöttünk mindent ezek az elemek építenek fel. A *fémek* kategóriája a legfontosabb közöttük, mivel ők csak viszonylag magas hőmérsékleten olvadnak meg; a formájukat könnyen alakíthatjuk vékony dróttá, vagy egyenes lemezzé, továbbá a hőt és az elektromosságot jól vezetik. Ez teszi őket nagyon hasznossá a termékek elkészítésében/ipari alkalmazásban. Ezek a fémek a föld és az óceán alatti kéregben találhatóak, akár tiszta formában is, vagy általában inkább *ásványokban*. A globális érckészletet jelenleg a kereskedelmi felhasználás alapján mérik. Sajnos, ez nem ad tiszta képet arról, hogy mennyi érhető el belőlük. Míg néhány elem/ásványanyag óriási mennyiségben elérhető, mint a szilícium, alumínium és vas, mások látszólag ritkává válnak, mint a réz, ólom, cink, arany és ezüst.⁴⁵ Amennyire a szerző tudja, soha nem készült teljes geológiai felmérés a Föld nyersanyagkészleteiről, csak regionálisak. Ezeket a jövőben el kell majd végezni.

Mindent egybevetve, alapvetően 3 összetevőt kell megérteni a Föld teherbírásával kapcsolatban,

- (a) Pontosán ismerni, hogy a Föld milyen ásványkincskészlettel rendelkezik.
- (b) A technológiát hol vehetjük figyelembe a szintetikus cserelhetőségek szempontjából bizonyos elemek/ásványkincsek esetében.
- (c) A társadalom miként szervezi/irányítja ezeknek az elemeknek/ásványkincseknek a felhasználását.

(a) Rendelkeznünk kell egy teljes felméréssel a bolygó erőforrásairól. Ez kulcsfontosságú információt szolgáltat arról, hogy miként haladjunk a műveleteinkkel. Például, ha van egy hektár földterületünk, amin élelmet akarunk termelni, az első teendőnk, hogy teszteljük a föld anyagát, hogy megértsük milyen tulajdonságai vannak. Ez az információ közvetlen kapcsolatban van azzal, hogy mit termeszthetünk majd rajta. Ez volna a földterület teherbírása úgyszólván. Planetáris szemszögből, ennek a kritikus információnak közvetlen hatása van a döntéshozatalra.

(b) A jelen és a múlt közötti különbség, a megnövekedett kreativitásunk a tudományos módszertanon keresztül, hogy megoldjuk a problémákat. Tekintettel a ritka anyagokra, a *cseremegoldások* keresése nagyon fontos terület. Például, a gyémántokat régóta tartják nagy értékű, ritka nyersanyagoknak. Az egyik alkalmazása ennek az erős ásványnak a nagy pontosságú gépek vágóeszköze. Habár manapság megjelentek *szintetikus* gyémántok, melyeket laborban növesztenek, ezek az eszközök nem igényelnek drága befektetést. Sok ipari anyagnak van szintetikus másolata, és ez a tudományos problémamegoldás nagyon tevékeny. *Összegezve, bármely nyersanyag ritkasága, csak attól függ, hogy mekkora munkát fektetünk egy helyettesítőanyag megtalálásába vagy a probléma megkerülésébe.*

♦ A periódusos rendszer a kémiai elemek összerendezése az atomszámuk alapján, ami a periodikus törvényen alapszik.

⁴⁵ <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/383726/mineral-deposit/82165/Geochemically-abundant-and-scarce-metals>

(c) Sokkal fontosabbak a helyettesítő anyagok és a problémamegkerülésnél a saját hozzáállásunk a bolygó erőforrásainak a kezelésében. Ez a legfontosabb tényező a Föld teherbírásának vitáját illetően. Korábban már említettük, hogy mi a szerepe az embereknek a monetáris rendszerben, ami a hiányt, a tervezett elavulást, a hulladékot, a szennyezést és a többszörös újragyártást jutalmazza.

A világ jelenlegi termelőképesége megdöbbentő, ha összevetjük a múltbélivel. A technológia használatával, képesek vagyunk sokkal kevesebb ember alkalmazásával, gyorsabban termelni, mint a történelem bármely korábbi szakaszában. Habár, a profit rendszer miatt óriási mennyiségű gyár létezik melyek ugyan azt gyártják, miközben a piac uralmáért versenyeznek.

A termékeik alsórendűek, annál fogva, hogy korlátozottak a felhasznált anyagok minőségében, mivel a költségeiket minél alacsonyabban próbálják tartani. Mióta ez egy verseny orientált rendszer, a szemét elképesztő méreteket öltött, mivel az értékes nyersanyagokat újra és újra ócska minőségű termékekben használják fel, amik később viszont a szeméttelen végzik. Továbbá, az ipar a nyilvánosságot úgy manipulálja, hogy haszontalan, a hiúságra alapozott tárgyakat akarjanak, melyekből úgyszemint lesz. Emlékezzünk, a monetáris rendszer csak akkor működik, ha jelen van a 'ciklikus fogyasztás'. Ez az erőforrások pazarlásához vezet.

A hiánynak ezen a bolygón kevés köze van a források elérhetőségéhez. Sokkal inkább köze van a pazarló és kiaknázó magatartásunkhoz. Gyakorlatilag addig semmibe veszik a természetvédelmet vagy a stratégiai felhasználást, amíg nem lesz túl késő. Egy józan társadalomban, a nyersanyagok elérhetőek lennének, az ipar szervezetten működne, a teljes termelés azzal lenne összefüggésbe, hogy mi az ami már rendelkezésre áll, és minden egyes legyártott termék úgy lenne tervezve, hogy a végsőkig bírja, így csökkenne az ipari termékek mennyisége, ezáltal javulna az erőforrások megőrzése.

(3) Ha az élelmiszergyártásról és a víz megőrzéséről beszélünk, a szennyezés, a költségtakarékosság és a hiány ugyanazon monetáris problémája kerül ismét elő. (A hulladék minimalizálása csökkenti a profitot. Ha valamelyik vállalatnak fel kellene dolgoznia a szemetet, az egyszerű felhalmozás helyett, az sokkal drágább lenne.)

A Föld felszínének a 70%-át víz borítja. A technológiai előrehaladások, mint a sóeltávolítási folyamatok, friss vizet képesek előállítani a tengervízből és az enyhén sós forrásokból a fordított ozmózis segítségével. Ez is egy jó példa arra, hogy a technológia ugyanolyan része az erőforrás menedzsmentnek mint maguk az erőforrások. Az, hogy a tiszta ivóvíz ritka, csak akkor igaz, ha a jelenleg mindennapos ipari szennyezéssel, és a korlátozott módszereinkkel együtt vizsgáljuk, melyeket jelenleg használunk.

Az élelmiszergyártás szintén fejlődik technológiai szempontból, rengeteg új módszert hozva létre a földművelés terén. Példaként, a Föld felszínét is csakugyan rongálják, mikor az értékes humuszréteget ♦ elrontják az érzéketlen mezőgazdasági módszerekkel.

♦ A humuszréteg a legfelső, rétege a talajnak, általában a felső 5 centimétertől 20 centiméterig terjed. Ez rendelkezik a legmagasabb mikroorganizmus és szervesanyag-tartalommal, ahol a Föld legtöbb biológiai talajaktivitása bekövetkezik. A növények tulajdonképpen ebből a rétegből szerzik a tápanyagok nagy részét.

Néhány jelentés szerint, évente 1% át veszítjük el a humuszrétegnek, míg a Nemzeti Tudományos Akadémia (USA) megállapította, hogy Amerikában a termőföldek 10-szer gyorsabban mennek tönkre, mint ahogyan azokat pótolni lehetne.⁴⁶

Szerencsére, a tudósok kifejlesztették a *föld nélküli* mezőgazdaság egy új formáját, a neve „hidroponika”. Ez a nagyszerű új anyag tengernyi lehetőséget hagy az emberi populációnak, nem csak, hogy ellensúlyozza a károkat amiket okoztunk, de tovább szélesíti a lehetőségeit annak, hogy mikor és hol tudunk élelmet termelni. A hidroponikus mezőgazdasággal elméletileg akár a sivatag közepén is termesztünk élelmet, megfelelő öntözéssel vagy a talajvíz lecsapolásával. Más eddig még kihasználatlan élelmiszer termelési lehetőségek is léteznek, mint a felfüggesztett többszintes víz alatti óceáni farmok, valamint az *epifitonok* (nem a talajon, hanem más objektumokon, fákra megtelepedő növények).

A tanulság annyi, hogy az élelmiszerekből csak annyira van hiány amennyire mi azt meghatározzuk. Ha úgy döntünk, hogy intelligensen és megfelelő stratégiával bánunk a termelési módszereinkkel, miközben megóvjuk a környezetet és teljes mértékben kihasználjuk a tudomány adta lehetőségeket, melyekkel maximalizálhatjuk az élelemtermelést, csökkenthetjük a pazarló, nem megfelelő módszereket, az egészséges élelemből ugyanakkora bőség lehet mint magából a vízből. A világban nem azért van annyi éhező a gyermek, mert kevés a rendelkezésre álló élelem. A vásárlóerejük hiánya okozza millió számra a szükségtelen halálokat évente, nem a valódi szűkösség.

A 3. Fejezet Összefoglalása:

Az emberi faj kapcsolata a Föld dinamikus egyensúlyával nem egy merev rendszer. Rajtunk múlik, hogy a dolgokat egyensúlyban tartjuk a Föld erőforrásainak intelligens szervezésével. Ha ezt helyesen csináljuk, nem lesz arra bizonyíték, hogy nem tarthatunk fenn bőséget minden ember számára. A menedzsment három tulajdonsága, 1) Ismerni a rendelkezésre álló nyersanyagokat 2) Aktívan dolgozni bármely hiányosság leküzdésében a stratégiai helyettesítésekkel 3) A technológia alkalmazása minden területen, a jó minőségű termelés maximalizálása, a környezetkárosítás minimalizálása és általánosságban minden probléma megoldása érdekében.

A természetnek megvannak a saját törvényei és az a mi legjobb érdekünk, hogy tudomásul vegyük őket és alkalmazkodjunk hozzájuk. Fel kell készülnünk arra, hogy amit ma hiszünk és tudunk, az holnapra továbbfejlődhet, megváltozhat. Ez a tudás természete. A hibáinkból tanulunk. Minden hiba valójában ajándék, melyek egy magasabb szintre emelik az értelmünket. A tudományos módszertan, a logikus gondolkodás, a bizonyítékok és tesztelhető próbák alapjaival, az az útmutató filozófia mely problémákat old meg és építi az emberi élet minőségét.

---

⁴⁶ http://seattlepi.nwsourc.com/local/348200_dirt22.html

4. Fejezet

A Társadalmi Fejlődés Eszközei

Mit akarunk tenni? Hogyan akarjuk véghez vinni? Milyen eszközök szükségesek?

Értékeink tartalmazzák a céljainkat, amit fontosnak találunk, amivel törődünk, amit szentnek és amit életellenesnek tartunk. Az értékek nem megváltoztathatatlanok és örökkévalók, mégis ha ezeket fiatal korban erőltetik rá az emberre, gyakran állandósulnak nagy erővel.

A hagyományos tanítások, mint a nacionalista vagy vallásos meggyőződések egy ember személyazonosságának pilléreivé válhatnak, amit érzelmileg nehéz leküzdeni. Az igazság az, hogy az emberi értékeket a környezet alakítja ki. Ha például egy fehér, középosztálybéli amerikai család gyermekét a születésétől fogva Közel-Keleten, az Arab államokban egy muszlim családban nevelnek fel, a gyermek nagyon valószínű, hogy felnőtt korában arabul fog beszélni, muszlim vallású lesz, és azokat tartja majd hagyományos értékeknek, amelyeket a családjától és a környezetétől tanult.

Hagyományos értékeink többségét igazából nagyon régen nevelték belénk. Például a Biblia kimondja: „Kenyeredet homlokod verejtékével fogod megkeresni.” Mi van, ha a társadalomnak nincs többé szüksége arra, hogy te dolgozz a pénzért? Hogyan lehetne ez az érték igaz? Az igazság, hogy az értékek idővel elavulnak, akár csak a tudás és minden egyéb más. Figyelembe véve a tudomány jelenlegi állását, a társadalmi értékek többsége idejétmúlttá vált az évezredek során.

Álljunk meg egy pillanatra és döntsük el, melyek a számunkra értékes célok, mint személyes, mint társadalmi szempontból. A Zeitgeist Mozgalommal együttműködő Vénusz Projekt kitűzött társadalmi értékei és céljai, amelyeket fontosnak érzünk a fajok fenntarthatósága szempontjából.

Célok

– Tiszta levegő és víz, egészséges élelmiszer, bőség erőforrásokból, gyors, tiszta és hatékony közlekedés, széleskörű oktatás, bárki számára elérhető betegellátás, háborúktól mentes világ, biztosítva az emberek személyes szabadságát egy olyan környezetben, amely lehetővé teszi, hogy az ember folyamatosan javítsa képességeit, bővítse tudását, csökkenő stressz és csökkenő bűnözés mellett.

Ezek a társadalmi célok túl összetettnek vagy irracionálisnak tűnhetnek. Igazság szerint a vallási és világi filozófusok többsége költőien úgy fogalmaztak, hogy ez lesz az ezredforduló problémája.

Módszer

Most, hogy összefoglaltuk az alapvető céljainkat, át kell gondolnunk a módszereket, hogy milyen sorrendben valósítsuk meg ezeket a célokat. Egyértelműen, a **tudományos módszer** a leghatékonyabb eszköz, amit ismerünk. Megfigyelés, logika és tesztelés, míg régen a hamis babonáság, az intuíció és a metafizika.

Karl Pearson szavaival:

„Nincs rövidebb út az igazsághoz, semmilyen módon sem szerezhethetjük meg az univerzum tudását, kivéve a tudományos úton keresztül.”⁴⁷

A tudomány módszereinek intelligens használata, mi mindent hozott nekünk, ami segít minket a mindennapi életünk során. A tudomány alkalmazása a társadalmi szervezetekre, mint egészre, a következő lépcsőfok az evolúcióban. (Kérlek nézd meg a 3. fejezetet, ahol további információkat kaphatsz a tudományos módszertanról)

Eszközök

A materiális eszközök, amelyekre szükségünk van, hogy céljainkat elérjük, a **technológia** emberséges használatából származnak. Egy egyszerű kalapáctól a csúcstechnológiás teljesen automatizált termelőüzemekig, mind technológiai fejlesztés, egyszerűsíti a gyártási módszereket, miközben következetesen csinálja, amit egykor lehetetlennek vélték, most viszont lehetséges.

A technológia történelme során, óriási, gyorsuló ütemű fejlődést mutat. A rendelkezésünkre álló technológiai eszközeinket párosítva a tudományos gondolkodás módszerével, megvan a képességünk, hogy drámaian megváltoztassuk az emberiséget, ezt viszont bizonyos szempontból a legtöbben túl fantasztikusnak találjuk ahhoz, hogy igaz legyen. Ha elmagyaráznád egy mobiltelefon működési elvét egy 12. századi embernek, ő valószínűleg meg lenne döbbenve a „varázslatos” eszköz láttán.

A technológia jellemzője az a képesség, hogy folyamatosan megcáfolja, azt amit korábban lehetségesnek vélték.

Dr. George Gallup szavaival:

„A történelem folyamán az ember mindig azt feltételezte, hogy a civilizációja elérte a csúcspontját. Önelégülten visszautasította, hogy elhelyezze magát az idő skáláján, ami eléri évezredekkel és évmilliókkal a jövőt csakúgy mint a múltat. Áttekintve az elmúlt 8000 év előnyös pontjait – megközelítőleg az írott történelmünk szakasza – az ember fejlődése a múltban kevésbé tűnhet hatásosnak, mint napjainkban.”⁴⁸

A korai 20. században, a legtöbb tudós elviekben egyetértett azzal, hogy a repülőgép lehetetlen.

De a Wright fivérek túl elfoglaltak voltak ahhoz, hogy törődjenek a hibás véleményekkel, miközben egy gázmotort csavaroztak fel néhány szárnyra a bicikliboltjukban. Később szembeszálltak az engedélyekkel és egyszer csak feltalálták a lehetetlent – „egy repülőgépet”.

Az igazság, hogy amikor egy tudós azt mondja valamiről, hogy lehetséges, akkor valószínűleg igaza van. Azonban, amikor azt állítja valamiről, hogy lehetetlen, akkor valószínűleg téved.

A tudomány és a technológia folyamatosan ellentmond a korábbi hipotéziseknek és új lehetőségek kerülnek előtérbe. Az viszont biztosan állítható, hogy bármi is legyen a technológia álláspontja a jövőben, az valószínűleg lehetetlennek és „nevetségesnek” hatna napjaink tudományos felfogása szerint.

---

⁴⁷ Pearson, Karl, The Grammar of Science, 1911 17. oldal

⁴⁸ Gallup, George, The Miracle Ahead, New York Evanston and London, Harper and Row, 1964, p.ix

Folyamat:

Most térjünk vissza a nagyobb ponthoz, a személyi és szociális evolúció három jellemzőjéhez, tehát:

CÉLJAINK – a **gondolkodás módszere** – és az **eszközök**, amikkel véghezvisszük.

Meghatározzuk a céljainkat az alapján, mit tartunk értékesnek, hasznosítjuk a tudományos módszereket a problémák megoldására, hogy megalkossuk/leteszteljük a hipotéziseinket, majd hasznosítsuk a technológiát, amivel megvalósíthatjuk aztán őket.

Fontos kiemelni, hogy ez az általánosítás nem lineáris, és minden egyes része hatással van a többi részre. Például értékeink gyakran módosultak bizonyos technológiai események által, a tudományos módszer logikus okai kapcsán. Ha egy személy a „segítsünk a szegényeken” értékrendszert vallja, és egy olyan környezetben találja magát, ahol nem létezik szegénység, valószínűleg a technológiai előrehaladás folytán, akkor ennek az értéknek már nem lenne többé alapja, mivel nem léteznének többé szegények.

Végezetül, az állandóan változó értékeink a legfontosabb tulajdonságok, melyek hatással vannak a társadalmi evolúciónkra. Csak azok az értékek számítanak, melyek *jobbá teszik* a társadalmat és azok, melyek *gátolják* a fejlődését.

A 4. fejezet összefoglalása:

A társadalmi fejlődéshez vezető út, hogy elkezdjük kialakítani saját értékeinket.

Értékeink a megszerzett tudáson alapuló személyes tapasztalataink kombinációja, összevetve a hagyományokkal, kulturális tanításokkal, mióta csak megszülettünk. Ahogy az idő halad előre, úgy értékeink is változnak. Sajnos manapság az emberek legtöbb értéke egy olyan társadalmi rendszerből származik, aminek nagyon idejétmúlt a kapcsolata a modern tudománnyal és technológiával.

A teljesítés folyamata a következőkből áll: felismerjük mit akarunk (célok), elgondolkozunk rajta, milyen anyag lenne hozzá a legjobb és így, tudományos úton (módszer), a leghatékonyabb technológiai eszközöket felhasználva megvalósítjuk a kitűzött céljainkat (eszközök). A Zeitgeist Mozgalom becses célja és ennél fogva a Vénusz Projekté is, hogy újratervezzük a társadalmat az egész emberiség javára, megbizonyosodjunk, hogy mindenképp elegendő jut mindenkinek, maximalizáljuk a személyi szabadságot, törekszünk a boldogságra, miközben folyamatosan csökkentjük a társadalmilag sértő viselkedést, illetve a bűnözést. Ezeket az értékeket csak intelligens, humánus módszerekkel, a tudomány és a technológia eszközeivel lehet véghezvinni. A következő részben megmutatjuk, hogyan.

– 3. Rész: Az Erőforrás Alapú Gazdaság –

5. Fejezet: Társadalmi Kibernetizálás

„Újra kell terveznünk a kultúránkat, melyben az ősrégi háborút, szegénységet, éhezést, adósságot és a szükségtelen emberi szenvedést nem csupán elkerülhetőnek tekintjük, de teljes mértékben elfogadhatatlannak is.

Minden más egyszerűen csak a folytatólagos eredményei ugyanazoknak a problémáknak, melyek a jelenlegi rendszer velejárói.”⁴⁹ – Jacque Fresco

Eljött az ideje, hogy újjáépítsük a világunk társadalmát. Ennek a szükségletnek az okozója, nem valami ötletes érdeklődésből vagy szellemi nagyravágyásból ered. Ennek okozója a bukás szélén álló monetáris rendszer, a világon egyre nagyobb méreteket öltő szegénység és konfliktus, a folyamatos korrupció amit a profit hajszolása okoz, a bolygót és önmagunkat folyamatosan mérgező kereskedelmi ipar. Egy útkereszteződéshez érkezünk. Vagy vállaljuk a felelősséget az életünkért és magáért a társadalomért, vagy később megfizetjük ennek az árát. Minél tovább folytatjuk ezt az elavult rendszert, annál ingatagabbá válnak majd a dolgok.

A Vénusz Projekt

Ebben a bekezdésben A Vénusz Projektéről fogunk beszélni, melyet Jacque Fresco társadalomtudós és építési tervező egész élete folyamán alkotott meg. A Vénusz Projekt egy szervezet ami semmi többet nem akar csak egy békés és fenntartható globális civilizációt. A társadalmat a jelenlegi tudás és modern módszerek szintjére próbálja felhozni. Az elvei alapvetően az emberi és társadalmi ügyekben alkalmazott tudományon és technológián alapulnak. A szociális szerkezetet amit hirdet **erőforrás alapú gazdaságnak** hívják.

Az erőforrás alapú gazdaság a kereskedelem helyett a létező erőforrásokat használná. A javak és a szolgáltatások elérhetőek fizetőeszköz, hitel, csere vagy bármilyen nemű adósság vagy szolgáltság nélkül. Az irányvonala ennek a társadalmi tervezésnek, hogy felszabadítsa az emberiséget az ismétlődő, e világi, önkényes elfoglaltsági szerepektől melyek valódi fontosságot nem tartalmaznak a szociális fejlődés szempontjából, míg bátorítja az új ösztönző rendszereket, amik az önbeteljesülésre, oktatásra, társadalmi tudatosságra és kreativitásra koncentrálnak, ellentétben a felszínes és önző gazdagság céljaival, szegénységgel és hatalommal, melyek ma uralkodnak. A Vénusz Projekt felismeri, hogy a Föld bőséges erőforrásokban, és az elavult módszereink a nyersanyagok elosztására a monetáris rendszeren keresztül már nem fontosak. Ráadásul nagyon rossz eredményekre vezet a túlélésünk szempontjából. A monetáris rendszert évezredekkel ezelőtt hozták létre a nagy szűkösség korszaka alatt. A kezdeti célja egy módszer volt arra, hogy eloszák a javakat és a szolgáltatásokat az elvégzett munkára alapozva. Egyáltalán nem kapcsolódik a javak és szolgáltatások létrehozásának valódi kapacitásával ezen a bolygón.

Mint ahogy azt megvitattuk a 2. Fejezetben, a fejlett technológiák fokozatosan megszüntetik az emberi szerepet a gazdaság munkaerejében. Így vagy úgy ez a változás meg fogja változtatni a társadalmat. Ez a változás vagy egy új szociális rendszerbe vezet minket, ami nem igényel emberi szolgáltságot a bevétel megszerzéséért; ahol a társadalom egészét úgy tervezték meg, hogy az önmagát jutalmazza a fejlett technológiák tudatos alkalmazásával, vagy káoszba és zűrzavarba sodor minket, ahol a munkanélküliség óriási, a bűnözés járványszerű, drákói rendőrállam intézkedések jelennek meg és a környezet erőforrásait még jobban kihasználják és tönkreteszik.

---

⁴⁹ Fresco, Jacque, *The Best That Money Can't Buy: Beyond Politics, Poverty and War*, Global Cybervisions, FL, 2002, p.x

A fizikai túlélés és az élet minősége kizárólag azon múlik, hogy miként használjuk, szervezzük és vigyázunk a Föld erőforrásaival. Jelenleg, az egyre gyorsabb ütemben növekvő tudományos találmányainkkal felhasználhatjuk ezeket az erőforrásokat a lehető legemberségesebb, technológiai szempontból építő jellegű és hatékony módon. A pénzért végzett munka és az erőforrások pénzért történő árusításának többé már nincs logikus alapja. A Föld erőforrásainak intelligens szervezése az, ami nagyon fontos. Egy ésszerű világban, figyelembe vennénk a globális ökoszisztémánkban a dinamikus egyensúlyt, és gyártási folyamatainkat ahhoz igazítanánk.

Továbbá, az erőforrás alapú gazdaságnak globálisnak szükséges lennie, hogy a bolygó felhasználása teljes mértékű lehessen, amit egy az egész világra kiterjedő szervezetként érhetünk csak el. A bolygót csak egy teljes körű nézőpontból lehet szorgalmasan tanulmányozni és irányítani. Ez nem szubjektív. A Föld lényegében egy eszközkészlet, tele lehetőségekkel számunkra, hogy létrehozassuk a technológiák széles tárházát, bőséget teremthessünk élelemből és energiából. Ha nem követjük nyomon az összes erőforrást a bolygón, és nem úgy tekintünk az egész bolygóra, mint együttműködő egészre, a képességeink korlátozottak lesznek. Sajnos, a világot ma a profit orientált kereskedelmi verseny, vallási csoportok, és primitív nacionalista önző személyazonosságok osztják meg, ezzel jelenleg elég bonyolulttá téve egy globális erőforrás szervező rendszer létrejöttét. Ez egy másik ok arra, hogy a monetáris rendszer miért káros a túlélésünkre nézve, mivel korlátozza az egymás közötti együttműködést. Ha már az ideológiáknál tartunk, itt az ideje, hogy félretegyük a vallási és nacionalista különbségeinket és felismerjük, hogy *mindnyájan ugyanazon a bolygón élünk, és ugyanazok az alapvető szükségleteink*. Csak akkor érhetjük el a fenntarthatóságot és a valódi fejlődést ha az egész világ képes lesz *együtt dolgozni*. A 7. fejezetben részletesebben tárgyaljuk az ideológiák megosztásának problémáját.

Ipar és Munkaerő

Mint azt korábban említettük, a statisztikák azt mutatják, hogy az emberi lényeket egyre növekvő ütemben váltják le automatizált gépekkel a munkaerőpiacon, ezzel munkanélküliséget és velejáráon a polgárság vásárlóerejének csökkenését okozva. Az idő haladtával ahogy ez a jelenség történik, a billenő pont akkor fog bekövetkezni, mikor a fogyasztók vásárló erejének csökkenése elpusztítja a monetáris alapú gazdaságot. Nem fog számítani, hogy a cégek mennyire költséghatékonyak. *Az embereknek egyszerűen nem lesz annyi pénzük, hogy megvásárolják a termékeiket*, így véget ér a 'ciklikus fogyasztás' folyamata. Akik ennek tudatában vannak, sokszor próbálnak megoldásokat létrehozni a monetáris rendszeren belül, sokszor javasolnak egyfajta „kiemelten jótékony szocialista államot”, ahol a gazdag elit birtokolná a gyárat, a gyakorlatilag nem létező középosztály (talán a világ népességének 5%-a) felügyelné a gépek működését, míg a világ fennmaradó részének pedig az állam pénzt adna azért, hogy vásárolhassanak. Ez a fajta ötlet nem más mint rémisztő és képtelen. Teljes diktatúrához vezetne, extrém jellegű szabadságkorlátozásokhoz és a közvélemény óriási haragjához. *Az osztályok rétegződése* továbbra is jelen lenne, a felső körök számára több hozzáférést biztosítva ezzel a forrásokhoz, mint a legalján elhelyezkedő milliárdoknak.

Következésképpen, látjuk a technológiai fejlődés előre látható elfojtását és visszatartását annak érdekében, hogy az embereket el tudják látni munkával. Ez olyan mintha lenne egy elektromos fűrőgép egy munkára, de te inkább a kézi fűrőt használod helyette azért, hogy aztán több órányi bért fizessenek neked. Egy ilyen hozzáállás alapvetően rosszhoz vezet. Ez nem más, mint a technológiai fejlődés azonnali lassítása/figyelmen kívül hagyása, egy elavult társadalmi rendszer megőrzése érdekében. **A technológia egyedüli értelme, hogy az emberiséget felszabadítsa a munka alól!** Szükséges a szociális rendszert olyanra tervezni, ami arra koncentrál, hogy maximalizálja a technológiai képességeinket, mely aztán felszabadítja az emberiséget a robotolásból és fokozza a termelőképességet a lehetőségek szerint. Minden ami ennél kevesebb elfogadhatatlan.

A vita kedvéért, felejtsük el teljesen a jelenlegi monetáris alapú társadalmi rendszerünket, és vessünk egy friss pillantást a modern ipari módszerekre, mint ahogy azt az erőforrás alapú gazdaságban alkalmaznánk. A kérdés az, hogy *miként terveznénk meg egy termelési rendszert ami maximalizálná a magas minőségű végtermékeket, csökkentené a hulladéktermelést, továbbá figyelembe venné a bioszférával alkotott dinamikus egyensúlyt és minimalizálná az ismétléses és mechanikai jellegű emberi munkákat?*

A logikus gondolkodás az ipari termelési módszereket a következőképpen bontaná ki a tudományos módszertanra alapozva:

1. lépés: Térképezzük fel a bolygó erőforrásait.
2. lépés: Döntjük el, hogy mit szükséges termelnünk, a fontossági sorrendet kezdve az egyszerű szükségletektől (mint az élelem, víz, lakhely, stb.) a haszon alapú termelési eszközökön át (nyersanyagok, automatizált gépek, technológiai fejlesztések, stb.) egészen a nem haszon alapú célokra készített tárgyakig. (szórakoztató média, rádiók, hangszerek, stb.)
3. lépés: Optimalizáljuk a termelési módszereket | maximalizáljuk a termékek élettartamát.
4. lépés: Hozzuk létre az elosztási módszereket, hogy az emberek hozzáférhessenek ahhoz amire szükségük van.
5. lépés: Optimalizáljuk az újrahasznosítási folyamatokat azoknak a termékeknek melyek később elavulnak vagy használhatatlanná válnak.

1. lépés: Térképezzük fel a bolygó erőforrásait.

Mint ahogy arról az előző fejezetben is szó volt, nagyon fontos ismernünk, hogy mivel is rendelkezünk ezen a bolygón, amit aztán lefordíthatunk arra, hogy mik is aztán a lehetőségeink. Ezzel az információval, az ipari termelést mindig úgy tudjuk alakítani, hogy az kompenzáljon bármilyen felmerülő hiányt, továbbá biztosítsa a nyersanyagok matematikailag leghelyesebb elosztását, az elérhetőségre és a legjelentősebb felhasználásra alapozva. Bármely ritka nyersanyag esetében azonnal alternatívák és cserelhetőségek után kell nézni. *Ezt a tudatosságot egy valósidejű elektronikai visszajelző rendszerrel érhetjük el, ami minden forrásra kiterjed a bolygón. Az adatok egy központi számítógépes adatbázisba gyűlnének össze, ez a rendszer figyelne minden növekvő hiányt vagy problémát.* Ez az ötlet a világ erőforrásainak folyamatos figyeléséről egyáltalán nem távoli, ha nagyon összetettnek is hangzik. Jelenleg az Egyesült Államok hadserege és a Pentagon már most használ műholdakat és óceáni megfigyelő rendszereket védelmi célokból. Ezeket az eszközöket egyszerűen átalakíthatnánk a környezet, mintsem az emberek megfigyelésének céljára.

2. lépés: *Döntsük el, hogy mit szükséges termelnünk.*

Mire van szükségünk? Ez egy nagyon lényeges kérdés, azonkívül, hogy élelemre, vízre és lakhelyre, a legtöbbszörnek manapság fogalmuk sincs *igazából* mit akarnak vagy mire van szükségük, mivel sosem tájékoztatták őket a technológia valódi állásáról. Amire *szerintünk* szükségünk van, az a közvetlen eredménye a társadalom tudatosságának a technológiai fejlődésről. Például egy embernek 300 évvel ezelőtt lehet, hogy egy tűre és cérnára lett volna szüksége, hogy megfolytasson egy elszakadt inget. Manapság, inkább egy elektromos varrógépre lenne szüksége. De *igazából* egy olyan inganyagra lenne ami nehezen szakad el, vagy egyáltalán nem. Egy olyan személynek akinek poros az otthona azt gondolhatná, „szükségem van egy porszívóra”. Biztos benne? Lehet, hogy amire tulajdonképpen szüksége lenne, az egy háztartási nyomásszabályzó rendszer, ami nem engedi a port bejutni, vagy fel van szerelve olyan elektrosztatikus légszűrőkkel amik kiszűrik a port a levegőből és elpusztítják a benne található baktériumokat. Más szavakkal, ha kritikus szemmel elkezdjük vizsgálni azt, hogy mit *tartunk* szükségesnek az anyagi értelemben, észrevehetjük, hogy a szükségletek mindig is változóban voltak. A tudomány és a technológia határozzák meg az ember használati szükségleteit, és ezért minden terméknek a lehető legfejlettebbnek kell lennie. A jelenlegi monetáris rendszerünknek, ami ócska, elavult termékeket gyárt csak azért, hogy az ipart és a gazdaságot működésben tartsa, nincs meg a képessége, érdeke számunkra legyártani a legmodernebb eszközöket. Ez azért van, mert a legyártott termékeknek a legnagyobb többsége nem is létezhetne, ha az ipar arra koncentrálna, hogy a társadalom szükségleteit a legjobban szolgálja.

3. lépés: *Optimalizáljuk a termelési módszereket / maximalizáljuk a termékek élettartamát.*

Ha egy íróasztalt akarnék építeni magamnak, arra törekednék, hogy ez az íróasztal addig tartson ki, ameddig csak lehetséges. Ennek így volna értelme, igaz? Ha az íróasztal tönkremenne, az azt jelentené, hogy építenem kellene egy újat, még több anyag és munka árán. Az tűnne logikusnak, hogy mindent amit megépítünk a társadalomban azt a maximális élettartamra tervezzük ami technikailag lehetséges. Sajnos, pont az ellenkezője történik a jelenlegi rendszerünkben. Mint azt korábban tárgyaltuk, a monetáris rendszer a *többszörözéssel* és a *tervezett elavulással* növekszik. Enélkül a teljes gazdaság összeomlana. A monetáris rendszernek ez a mechanizmusa nem lehet más csak káros. **Az, hogy bárki is képes hátradőlve védelmezni a monetáris rendszer hajlamait a hulladéktermelésre, elborzasztó.** Egy józan világban, ez lenne az *utolsó* amit megtennénk.

A termelési módszerek optimalizálása arról szól, hogy a legjobb anyagokat és módszereket alkalmazzuk, míg a leghosszabb élettartamú és a legjobb hatékonyságú termékeket hozzuk létre. Az emberi munkaerőt nem csak jelenleg cserélik le gépekre, merthogy sokkal költséghatékonyabb a profit rendszer számára, a gépesített munkaerő sokkal *jobb mint az emberi*. A statisztikák is kimutatták, hogy az ipari termelés folyamatosan emelkedett, az emberi munkások gépekkel való helyettesítése után. Ez természetesen nem meglepő, mivel a gép sosem fárad el és mindig sokkal pontosabb és egyformább munkát produkál mechanikusan mint az ember. A magas hatékonyságú automatizált munkaerőt párosítva a tudományosan irányított erőforrásokkal (ahogy azt a 3. fejezetben leírtuk), egy olyan folyékony és hiánytól mentes környezetet kapunk, aminek az üzemeltetéséhez csak a lakosság töredékére van szükség.

4. lépés: *Hozzuk létre az elosztási módszereket, hogy az emberek hozzáférhessenek ahhoz amire szükségük van.*

Az elosztási módszerek szintén a technológia fejlettségi szintjétől függenének. Például, a termelés végső fokon olyan modernné is válhatna, hogy a termék csak akkor jönne létre, amikor a kérést leadja a személy akinek szüksége van rá. Ettől eltekintve, jelenleg a raktár szerű elosztóközpontok, automatizált szállítással lehetnének a legegyszerűbb módszerek. Mivel nem használnának pénzt a rendszerben, kevés készítése lenne egy embernek, hogy felhalmozza a készleteit. Továbbá semmi oka nem lenne bárkinek is olyan dolgokat lopni melyek mindenki számára elérhetőek, és természetesen ezeket nem is tudnák eladni.

Annak fényében, hogy az erőforrás alapú gazdaságban mindent *úgy terveznének, hogy az a végsőkig kitartson, a fogyasztói kultúra értékeit* melyek ma léteznek, szintén kinőnénk emiatt. Nem is beszélve minden más eltorzított értékről melyeket manapság a *reklámokkal* erőltetnek ránk, az emberekből ezzel olyan érzéseket váltva ki mint az irigység, alárendeltség vagy az alkalmatlanság, az alapján, hogy mivel rendelkeznek és mivel nem. A reklámok nem léteznének ebben az új rendszerben, az általános termékinformációkon kívül melyek elérhetőek lennének azok számára akik úgy gondolják, hogy szükségük lehet rá. Ahhoz, hogy megkaphassunk valamit, csak az internetre kellene csatlakoznunk, rákeresni az eszköz funkciójára, kiválasztani a megfelelő terméket és leadni a kérést. Ezek után hamarosan elérhető lenne átvételre vagy kiszállításra.

5. lépés: *Optimalizáljuk az újrahasznosítási folyamatokat azoknak a termékeknek melyek később elavulnak, vagy használhatatlanná válnak.*

Ez a lépés tulajdonképpen a gyártás fázisában kezdődik, minden termék tervezése magában foglalja annak későbbi újrahasznosítását. Ideális esetben, mindent úgy gyártanának, hogy az fenntartható és újrahasznosítható lehessen. Ez a stratégiai megfontolás biztosíthatná, hogy az elavult termékeket újrafelhasználhassuk, ezzel csökkentve a hulladékot amennyire csak lehetséges.

Az egyik legbonyolultabb és zavarba ejtőbb elem, melynek kapcsán sokan elgondolkodnak, az erőforrás alapú gazdaság ipari termelésének fenti 5 lépéséből a harmadik, és azon belül az emberi munkaerő lecserélése gépire a lehető legtöbb területen. A kérdés, hogy „Ki fogja karbantartani a gépeket?” gyakori. Erre is kitérünk hamarosan.

Tömören vegyük át a gépi automatizálás és a számítástechnika történelmét és alkalmazását.

Az első jelentősebb automatizált robot, az Unimate volt, melynek 10 köbméteres munkaterülete volt, továbbá 2 négyzetmétert foglalt el a talajon. A Unimate-et először 1961-ben alkalmazták Trentonban, New Jerseyben a General Motors üzemében, ahol egy csavaröntő gépet ürtett ki. Hat évvel később, a General Motors a Unimate-et pontforrasztásra használta és az ülésekbe szögeket kapcsoltak vele. 1970-ben, az autógyár megépítette az első automatizált pontforrasztó sort, ami 28 robotot tartalmazott.⁵⁰

---

⁵⁰ Sprovieri, John ,50 Years of Assembly: Robots to Change the Future—Again

http://www.assemblymag.com/Articles/Column/BNP_GUID_9-5-2006_A_1000000000000127612

Azok akik részt vettek ezeknek a gépeknek az elkészítésében, pontosan tudták, hogy mik lesznek majd a következményei. 1962-ben John Snyder, az automatizált felszereléseket gyártó U.S. Industries elnöke létrehozta az „Alapítvány Automatizáláson és Foglalkoztatottságon” szervezetet, hogy „kidolgozzanak módszereket, melyek csökkentik az automatizálás hatásait az elbocsátott munkások számára.”

Egyszer kijelentette:

„El akarom adni az automatizált gépeimet, melyeket a cégem készít, de ha a gazdaság rossz helyzetbe kerül, ha a munkanélküliség problémáját továbbra sem sikerül megoldani, nehéz lesz számomra eladni őket, és nem lesz okom létrehozni őket. Ezt a nézőpontomat minden üzletembernek osztania kellene, hogy a munkanélküliség problémája és az automatizálás problémája legalább annyira komoly az üzlet számára mint a munkaerő számára.”⁵¹

1946-ban, kifejlesztették az első általános célú elektronikus számítógépet az ENIAC-ot. Ez a számítógép 18.000 elektroncsövet tartalmazott, 63 négyzetméter területet foglalt el és több mint 30 tonna volt a súlya.⁵² A pennsylvaniai Egyetem professzora Irving Brainerd egyszer úgy számolta, hogy az ENIAC 80.223 órás működési ideje alatt több számítást végzett el mint amennyit a teljes emberiség az idők kezdete óta.⁵³ *Jelenleg egy 0,5 négyzet-milliméteres számítógépchip rendelkezik akkora teljesítménnyel mint az ENIAC.*⁵⁴

Manapság a gépeket a számítástechnikával kombinálják. Alapvetően, a számítógép az agya a gépeknek, és az határozza meg számukra, hogy mit kell tenniük. A számítógépes intelligencia és a gépek kombinációját kibernetizálásként határozhatjuk meg. A kibernetizált gépek jelenleg feltehetően a legnagyobb és a legbefolyásosabb találmányok, amit az emberiség valaha is készített. Ezeknek az eszközöknek a lehetőségei egyre gyorsuló ütemben változtatják meg a társadalom teljes szerkezetét. Kezdvé legelsőként az emberei munkaerő felszabadításával.

Albert Einstein szavaival:

„A végső automatizálás a jelenlegi modern iparunkat olyan primitívvé és elavulttá fogja tenni mint ahogy a kőkorszaki emberre tekintünk ma.”⁵⁵

Ez a valóság nem olyasmi ami ellen harcolnunk kellene. Ezt határozottan meg kellene ragadnunk. A kibernetizálás a felszabadítási kiáltványa az emberi fajnak, megszabadítva minket a közönséges munka robotolásától, ezzel új határokat nyitva meg az emberi lehetőségek és felfedezések előtt.

---

⁵¹ Rodden, Robert G., The Fighting Machinists, a Century of Struggle.

<http://www.iamaw lodge1426.org/hisupdate63.htm>

⁵² <http://en.wikipedia.org/wiki/ENIAC>

⁵³ Kanellos, Michael, ENIAC--Monster and Marvel, http://news.cnet.com/2009-1006_3-6037980.html

⁵⁴ <http://en.wikipedia.org/wiki/ENIAC>

⁵⁵ Fresco and Keyes, Looking Forward , Barnes, 1969, 72. oldal

Dr. Norbert Wiener szavaival, akit a „kibernetizálás atyjaként” is emlegetnek:

„Az emberi lények lealacsonyítása az ha oda láncoljuk őket egy lapáthoz és energiaforrásként használjuk őket, de az is majdnem megegyező lealacsonyítás, ha olyan ismétléses feladatokat bízunk rájuk egy gyárban ami kevesebb mint egy milliomod részét követeli meg az agyi kapacitásuknak.”⁵⁶

Ezek a kibernetizált gépek messze meghaladják a fizikai pontosságát az embernek, továbbá hihetetlen sebességgel képesek számolni, és messze meghaladják a számolási sebességét és kapacitását az emberi agynak. Azok számára akik a sci-fi hatására azt gondolják, hogy ezek az új gépek esetleg „öntudatra” ébredhetnek és „átvehetik a hatalmat az ember felett”, meg kellene érteniük, hogy ennek nincsenek valóságos alapjai. A kibernetizált gépek nem többek az emberi teljesítmény ötletes kibővülésénél. Csakúgy mint a kalapács ami segít neked beütni egy szöveget egy darab fába, a kibernetizált gépek bonyolult feladatokat fognak elvégezni, megkönnyítve a folyamatot, hogy elérjünk egy bizonyos célt. A gépek azt teszik amire programozták őket és semmi többet.

Arthur C. Clarke szavaival:

„Az a népszerű gondolat, amit a képregények és az olcsóbb fajta sci-fi táplál, hogy az embernek az intelligens gépek rosszindulatú ellenségei kell legyenek annyira abszurd, hogy szinte nem is éri meg energiát pazarolni a cáfolatra. Majdnem azzal érveltem, hogy csak a nem értelmes gépek lehetnek rosszindulatúak. Akik a gépeket cselekvő ellenségekként képzelik el, csupán a saját agresszivitásukat vetítik ki. Minél magasabb egy intelligencia annál nagyobb a hajlandósága az együttműködésre. Ha valaha is lesz háború a gépek és az ember között, könnyű lesz kitalálni, hogy ki indította azt el.”⁵⁷

Egy nagyon általános reakció arra az elképzelésre, hogy a gépek vegyék át az emberi munkaerő szerepét, a bizalmatlanság a technológiával akadó mindennapi problémáink miatt. Kezdve a lerobbanó autóktól a lefagyó számítógépekig, a társadalomnak látszólag egy szeretem-utálom kapcsolata alakult ki a technológiával. Mindenekelőtt, ahogy arra utaltunk is korábban, a monetáris rendszerben *mindent* amit létrehoznak úgy terveznek meg, hogy az elromoljon. Még a NASA-nak a legjobb anyagok és technológiák iránti extrém szükségleteivel is van költségvetése, és ha szükséges spórolnia kell bizonyos dolgokon. Az autóknak és a személyi számítógépeknek ezek után esélye sincs. Mindkét ipar óriási al-iparággal rendelkezik a szervizelésre és karbantartásra. Ha a számítógépek és az autók nem úgy lettek volna tervezve, hogy elromoljanak, munkahelyek tízmilliói vesznének el világszerte csak ebben a két szektorban egyedül.

Végző soron, az első lépés annak érdekében, hogy biztosítsuk a kibernetizált gépek létrehozásánál a legmagasabb minőségű alkatrészeket és programozást alkalmazzák, ki kell nőnünk a monetáris rendszerből, mivel az gátolná a hatékonyságukat és fenntarthatóságukat. Nincs oka annak, hogy az otthonodban minden, kezdve a hűtőszekrényedtől, a tűzhelyeden át, a tévédig és a számítógépedig, ne működjön az egész életed folyamán végig fizikai javítás nélkül. Miért mondhatja bárki is ezt ilyen önbizalommal?

---

⁵⁶ Fresco, Jacque, *The Best That Money Can't Buy*, Global Cybervisions, 2002, 54. oldal

⁵⁷ Clarke, Arthur C., *Profiles of the Future*, NY Harper & Row, 1964, 226.-227. oldalig

Azért, mert a legjobb elérhető anyagok ezen a bolygón, mint például a titán, olyan tulajdonságokkal rendelkeznek, melyek következtében több ezer évvel meghaladják egy ember életét. A termékeket manapság a lehető legolcsóbb anyagokból készítik azért, hogy megemeljék az értékesítésükből származó profitot. Napjainkban feltűnhet számokra, hogy a legtöbb általános termék a fogyasztói iparban teljesen, vagy részben *műanyagból* készül. A műanyag az elérhető egyik legolcsóbb szintetikus anyagok egyike. Nem hőálló, általában túl törékeny és elég gyorsan szétporlad – természetesen minden tönkremegy, hiszen ez a cél.

Egy józan világban ezt nem hagynák, és az ipari gépeket nem csak extrém tűrőképességre és hosszú élettartamra építenék, hanem a fejlett gépek végső fokon képesek lennének *önmaguk* javítására.

A mai autók műszerfalán gyakran vannak figyelmeztető fények, melyek értesítenek ha az autó egy részén probléma keletkezik. Ezt az ötletet ki lehetne terjeszteni olyan mértékben, hogy nem csak az adott gép fedélzeti számítógépe lenne 'tisztában' a hibával, hanem ezáltal más kiegészítő gépek is utasítva lennének a meghibásodott alkatrész valósidejű kicserélésére. Vagy akár ennél fejlettebb anyagtechnológiát is alkalmazhatnánk, mint a 'memóriával rendelkező ötvözetek'. Ezek a fémek gyakorlatilag képesek *emlékezni* a formájukra. Egy gép fizikai szerkezetének sérülése esetén, elektromos áramot küldve a sérült területre, azonnal helyreállítja magát az anyag. A lényeg az, hogy az önjavító gépek és szerkezetek valósággá nővik ki magukat. Az ekkora hatékonyságú termeléssel az a gond, hogy a monetáris rendszer nem támogatja, így a legtöbb embernek a társadalomban fogalma sincs a jelenlegi lehetőségekről.

Thorstein Veblent idézve:

„Ha az ország ipari termelése teljes mértékben szervezett lenne mint egy teljes rendszer, és ezt erre alkalmas technikusok irányítanák, hogy maximalizálják a javak és szolgáltatások termelését, a jelenlegi hozzá nem értő tudatlan üzletemberek helyett, akik a profitot maximalizálják, végeredményképpen a jelenlegi termelést kétségtelenül több száz százalékkal meghaladná.”⁵⁸

Az emberek szerepe ebben a magas technológiájú, kibernetikus, automatizált ipari termelő üzemben, a jövőben a *felügyelés* és semmi több.

Amint a kibernetizált ipari rendszer feláll, egyszerűen csak a rendszer korszerűsítése és annak ellenőrzése a feladat. Ahogy az idő előre halad, csak arra számíthatunk, hogy a technológiai képességeink is folyamatosan emelkednek.

De mi a helyzet az összetett foglalkozásokkal, mint az orvoslással, építészettel és az ahhoz hasonlókkal?

Meg kell kérdeznünk magunktól. „Mi a valódi természete a foglalkoztatottsági szerepeinknek?”

---

⁵⁸ Veblin, Thorstein, *The Engineers and the Price System*, NY B.W. Huebsch, 1921, 120.-121. oldal

Mit is csinál tulajdonképpen egy orvos, egy asztalos, egy vízvezeték szerelő, egy építész, vagy bármi hozzá hasonló, amikor ténylegesen dolgozik?

Felismerik és reagálnak a megfigyelt példára.

Amikor egy orvos megvizsgál téged, mindig az alapján cselekszik, ahogy azt korábban tanulta. Ha elmész a bőrgyógyászhoz, mert úgy gondolod, hogy bőrrák van a karodon, az orvos megvizsgálja a bőrt és gondolatban összeveti azokkal a mintákkal amiket tanult. Ezt követően lehet, hogy mintát vesz a bőrből és leteszteli egy gépi analízissel. Ez egy 'technikai' folyamat. Nincs ok arra, hogy ne lehessen feltalálni egy optikai szkennert ami meg tudja vizsgálni a karodat és azonnal felismerje a lehetséges állapotot. Egy modern programozott számítógép optikai technológiával felszerelve nincs korlátozva az emberi szem színelismerő képességeivel; olyan memóriával és feldolgozó kapacitással rendelkezik, ami messze meghaladja az emberét. Még a sebészet is, akármennyire is tűnik érzékeny beavatkozásnak, tisztán technikai folyamat. Egyszerűen csak idő kérdése, hogy rendkívül fejlett gépek leváltsák a sebészeket. Bizonyos területeken ez már el is kezdődött.

Ugyanez érvényes minden más létező gyakorlati foglalkozásra. Az 'asztalos' az a személy akit azért alkalmaznak, hogy javítson meg, vagy készítsen el bizonyos fajta szerkezeteket. Annak ellenére, hogy az ácsok néha új, „kreatív” módszereket alkalmaznak munkájuk során, döntéseiket mégis olyan alapvető dolgokra alapozzák mint a fizika, geometria és a modern anyagismeret. Ha építeni szeretnél egy padlózatot, az első dolog amit tudnod kell, hogy mik a *legjobb minőségű elérhető anyagok* és, mi a *legjobb összeállítási módszer* hozzá. Ezek az ismeretek teljesen technikai jellegűek és nem szükséges hozzájuk emberi vélemény. Ez elvezet minket egy nagyon kritikus felismeréshez...egy olyanhoz amely jelentős hatással lesz a fejlődésünkre ezen a bolygón:

A következő lépés a döntéshozatal átruházása a számítógépekre.

A gyakorlati szerepkörök manapság amit az emberek elvállalnak a társadalomban alapvetően technikai jellegűek. Ez egyértelműnek látszik a *fizikai munka* miatt, melyet már korábban is láthattunk, mikor gépek vették át az emberek szerepét a gyárakban és az építkezéseken. Habár sokak számára még ismeretlen, de a *szellemi munka* is kezd átruházódni a számítógépekre. Ha ez esetleg idegennek hangzik számodra, gondold bele mikor *számológépet* használtál, átruháztad a döntési jogodat egy gépre.

Meg kell jegyeznünk, hogy a *logikus okfejtés*, ami a megismerő képességünk, hogy kidolgozzuk a problémákra a megoldásokat az *ok és okozat* álláspontból, teljes mértékben technikai folyamat, amit arra a tudásmennyiségre alapozunk amivel abban a pillanatban rendelkezünk. Például, ha valami problémánk adódik az autónkkal, akkor elvisszük az autószerelőhöz és ő a *felismerőképességét* és a *memóriáját* összekapcsolva sorra megvizsgálja a lehetőségeket amik a probléma forrásai lehetnek, azokkal a lehetőségekkel együtt, melyek megoldhatják őket, mindezt az okfejtésre alapozva. *Ez egy tárgyilagos, technikai folyamat.* Viszont, az autószerelő agya csak egy bizonyos mennyiségű memóriára és szellemi feldolgozó erőre képes.

Viszont egy modern programozott gép, sokkal több adatot képes tárolni mint egy ember, és következetes módon nagy sebességgel fel tudja dolgozni az információkat anélkül, hogy elfáradna vagy lustává válna. Például tételezzük fel, hogy van egy programozott számítógépünk ami a kérdéses autónk adatait tartalmazza. A számítógép ismeri az összes alkatrészt, minden egyes csavart és elektromos áramkört a járműben. Továbbá nem csak az alkatrészeket ismeri, hanem azok *ok-okozati*, fizikai működését is. Amikor az autót javításra visszük, az autószerelő felismeri a fizikai tulajdonságait amennyire csak tudja, majd odamegy ehhez a számítógéphez, kiválasztja az autó típusát és beviszi a hiba leírását. Beírhatja, hogy „a bal első fényszóró nem működik”. A számítógép ezek után azonnal megjeleníti az összes lényeges témát a fényszóróval kapcsolatban, és egy sorozat kérdést tesz fel az autószerelőnek, melyek a lehető leglogikusabban vonatkoznak a hiba forrásának megtalálásához. Ez a számítógép mondhatja azt, hogy „Ellenőrizd a 15b kábel csatlakozását”, és mutat egy diagrammot az alkatrész pontos helyéről az autóban. Ha az autószerelő úgy találja, hogy nem ez a probléma okozója, beírja az új információkat a számítógépbe, és az a következő logikus lehetőségre ugrik. Valójában a számítógép hozza a döntéseket, az autószerelő csak a fókuszát irányítja.

A lényeg itt az, hogy igazából nincs olyan emberi művelet amit ne lehetne tökéletesíteni azzal, hogy átruházzuk az emberi döntéshozatalt egy számítógépes intelligenciára. Jelenleg az egyetlen dolog ami megkülönböztet minket a gépektől az észlelés a gyakorlatiasság szintjén, hogy képesek vagyunk *összetett kapcsolatokat létrehozni gondolatban*. A mai napig eddig egyetlen számítógép sem tudott „feltenni egyetlen egy összetett kérdést” sem. Előtte át kell alakítani az adott nyelvet egy olyanra amit megért például a matematika.

Habár új területek, mint a 'mesterséges intelligencia', (MI) kezdenek új elképesztő lehetőségeket feltárni egy ilyen fajta „tudatosság” szintjén. Idővel a számítógépek is képesek lesznek olyan összetett gondolati folyamatokra melyek korábban csak az emberekre voltak jellemzőek. Nincs bizonyíték ami alátámasztaná az ellenkezőjét.

A következő bekezdésben azt írjuk le, hogy ez az új lehetőség a munkánk és a döntéseink átruházásáról egy magas hatékonyságú számítógépesített rendszerre, milyen hatással lesz a hagyományos értelemben vett 'kormány' intézményére.

Kormány:

„Az óriási és még mindig egyre gyorsuló ütemben fejlődő tudománnyal és technológiával szemben nem fejlődnek egyenlő mértékben a társadalmi, gazdasági és politikai sémák. Jelenleg csak most kezdjük felfedezni a lehetőségeket, melyek fejlődést nyújthatnak a kultúránkban a tudománytól függetlenül, különösképpen a társadalom, a politika, és a gazdaság terén. Biztonsággal megjósolhatjuk a jövőben, hogy az olyan társadalmi találmányokat, mint a modern kapitalizmust, fasizmust és kommunizmust, primitív kísérletekként fogják említeni, melyek a modern társadalom létrehozásához vezető úton keletkeztek.”⁵⁹ – Dr. Ralph Linton

---

⁵⁹ Linton, Ralph, *The Tree of Culture* (New York: Alfred A. Knopf, 1959, 47.-48. oldal)

Mindenekelőtt, a *kormány*, ahogy azt mi ismerjük, egy *mellékterméke a környezetben tapasztalt hiánynak*. Mint maffia szervezetek, a világ kormányai próbálják megőrizni a jelenlegi hatalmi pozícióikat, miközben agresszívan azon dolgoznak, hogy megerősítsék a gazdasági előnyüket. Ami a társadalom irányítását illeti, minden kormány alapvetően képes *törvényeket hozni, költségvetéseket meghatározni és háborúkat indítani*. Ők teljes mértékben a monetáris rendszer teremtményei. Sajnos, a hatalmuk természete miatt, a történelem a kormánykorrupció egy folyamatos láncává vált, kezdve a szemben álló nemzetek tömeges ember mészárlásaitól, az ország saját népének szándékos elnyomásáig, annak érdekében, hogy fenntartsák a megalakult rendszert. Az ok, hogy miért korrupció minden egyes kormány a földön az, hogy *muszáj annak lenniük ebben a rendszerben*. Emlékezzünk, hogy ők nem különböznek a cégektől, akik próbálnak túlélni a monetáris rendszerben. Ők mindnyájan egymás versenytársai, azzal ahogy „világhatalmak” emelkednek ki pár száz évre majd tűnnek el.

Annak érdekében, hogy bármely hagyományos értelemben vett kormány irányítása alatt tarthassa a népét, egységes értékrendet kell ráerőltetnie. Ha az ország vezetői azt akarják, hogy a közvélemény támogassa a háborúit, szobrokat állítanak „nagy háborús hősookról” a parkokban, és a médiával a katonaság „nemességét” sulykolják az emberekbe. Gyakran említik „Istent” és úgy hivatkoznak a háborúikra mint egyfajta harcra a „gonosz” ellen. Ez a manipuláció tartja a tájékozatlan közvéleményt egy szűk világnézettel a 'saját oldalukon'.

Albert Einstein szavaival: „*A hazafiasság egy betegség.*” Ha egy személy olyasmit mond, hogy „Az Amerikai Egyesült Államok a világ legjobb országa” ugyan az mintha azt mondta volna, hogy „A fehér ember Isten kiválasztott faja” A hazafiasság egy zászlóval ellátott rasszizmus. Semmi több. A tény az, hogy a kormány döntései manapság a szűk elit önző érdekeire épül, éppen úgy mint a cégek esetében. Ez nem lehet más csak fenntarthatatlan és pusztító hatású.

Mint azt korábban említettük, minél többet gondolkodunk a problémáinkról ezen a bolygón, kezdve Afrika szegénységétől, az Amazonasi esőerdők pusztulásáig, láthatjuk, hogy **minden probléma az életben természeténél fogva technikai jellegű.**

Ennélfogva, kevés ok van arra, hogy a hagyományos, megszokott *vélemények* alkossák bármely problémának a megoldását. Jelenleg a technikai látásmódunk képes a legtöbb válasz *megadására* A Tudományos Módszertan és minden a problémával összefüggésben álló változó használatával együtt. Ha valaki elolvass egy oldalt valamilyen könyvből, majd becsukja azt, könnyen formálhat magában egy véleményt az egész könyvről. Ha valaki más elolvassa az egész könyvet neki is lehet róla egy véleménye. Kinek a véleményét értékelnéd többre? Azét aki az egész könyvet elolvasta, vagy azét aki csak egy oldalt olvasott belőle?

Más szóval, minél több információt veszünk figyelembe a döntés hozatalnál, annál pontosabb lesz az adott döntés. Mint ahogy arról korábban beszéltünk, a számítógépesített rendszerek már rendelkeznek azokkal a képességekkel, hogy jobban teljesítsenek egy embernél, fizikai és szellemi területen is. Az elménk technikailag nem mérhető össze olyan számítógépekkel, melyek több trillió bit információhoz férhetnek hozzá óriási

adatbázisokon keresztül, és az eredményeket közel a fény sebességével képesek kiszámolni.

A döntéshozatal átruházása az intelligens gépekre a társadalmi evolúció következő fázisa. Nagy mértékben csökkenti az emberi hibalehetőségeket és megszünteti az elfogultságot, nézeteket és a személyeskedést.

A testi és szellemi érzékelőképességeink korlátai miatt, a világon senki sem tudhat mindent. Az érzékeinknek limitált a hatóköre. A szemeink csak egy töredékét képesek érzékelni az elektromágneses mezőnek... ennél fogva logikus, hogy gépekre ruházzuk a döntéseinket, mivel ők nem rendelkeznek ezekkel a megszorításokkal. A számítógépek mint eszközök meg tudnak/fognak oldani olyan problémákat, melyeket mi emberek képtelenek vagyunk a fizikai és szellemi korlátaink miatt. Ez nem más mint amikor valaki szemüveget hord azért, hogy jobban lásson. A szemüveg egy technológiai eszköz, egy *kibővítése* az emberi lénynek, ami segíti jobban látni a világot mint ahogy azt normálisan látná. A kibernetizált gépek sem különbek ennél. Ők mindössze kiegészítő eszközök, melyek kibővítik a képességeinket. Az emberi faj rendelkezik egy igen erős képességgel, hogy javítsa önmagát technológiai találmányokkal. Ezt fel kell ismernünk és maximalizálni a lehetőségeit.

Az Erőforrás Alapú Gazdaságban az emberek nem hoznak döntéseket; a fejlett technológiai eszközökkel egyesített tudományos módszertan segítségével jutnak döntésre. Többé már nincs „Baloldali” vagy „Jobboldali” módja egy autópálya megépítésének... akkor meg miért használjuk ezeket az idejétmúlt világnézeteket a társadalomban? Amint felismerjük, hogy a társadalom egy technológiai vívmány, olyan alkatrész változatokkal amik nem különböznek egy repülőgép alkatrészeinek változataitól, akkor láthatjuk, hogy a hozzáállásunk az úgynevezett 'kormány' felé tisztán tudományos kellene legyen. A 'politika' mára elavulttá vált, a folyamatai nagy mértékben szubjektívek és függetlenek a tudományos vonatkozásoktól. A politika egy következménye a monetáris rendszernek és a hiánynak. Egy új, felemelkedőben lévő mintáért kell dolgoznunk – a *hiány megosztásának* központi problémája helyett, a *bőség létrehozásán és elosztásán*.

A kormány és az „állam” fogalmát végső soron teljesen kinöjűk, és a helyét a globális erőforrásokat kezelő elfogulatlan technológia rendszere veszi át. A bőség rendszerében, az „államnak” ahogy azt mi ismerjük nem lesz alapja, ennél fogva nem kell hogy létezzen. A kormány szintén egy *kibernetizált rendszerré* válik, ami egyesítve lenne az iparral, és ebből következően felelősséggel tartozna a termékek gyártásáért és elosztásáért, a környezet és az erőforrások kezeléséért. Az idealizált szerkezeti alapjai ennek a „kormánynak” a következők lennének:

1) Egy központi adatbázis tartalmazza minden ismert anyag és problémamegoldás, találmány technikai ismeretét.

Mint azt korábban említettük, a számítógépek képesek információkat tárolni és sokkal nagyobb méretekben tudnak logikai számításokat végezni rajtuk mint ahogy azt egy ember tudna. Csak a számítógépek lesznek képesek egységbe rendezni *az összes ismert tudást* és egy olyan döntéssel előállni ami logikusan a teljes mértékű adaton alapszik. Ahogy az korábban elhangzott, a leghatékonyabb döntésre úgy juthatunk, hogy ha figyelembe veszünk minden lényeges változót. Mostanra eljutottunk arra a felfogóképességre, hogy egy *központi számítógépes adatbázist* kellene kifejlesztenünk, ami tartalmaz minden tudást, kezdve a periódusos rendszer összes elemének tulajdonságaitól, kombinációitól és alkalmazásuktól egészen a technológiai találmányok teljes ismert történelméig.

Amint az egyesített rendszer felépül, mely lehetővé teszi a számítógépeknek, hogy minden ismert tudományág információit összefüggően felhasználhassák, *egy olyan eszköz kerül a kezünkbe amely mérhetetlen lehetőségeket hordoz*. A fizikai és az észlelési képességeink korlátai többé nem okoznak majd gondot a problémamegoldásban és a feltalálásban, mivel ezek *kapcsolatban* állnak majd ezzel az adatbázisprogrammal. Akár egy szimpla weboldal formájában is létezhetne. Feltennél neki egy kérdést vagy leírnál egy problémát az adatbázisprogramnak és az a legjobb választ adná rá ami lehetséges a jelenlegi tudás alapján az adott időben. Ennek a vizsgálatnak a folyamatai és a vele való kapcsolat nem különbözik egy számológép használatától, de ez az új „számológép” egy olyan erős összekapcsolt rendszerrel és egy átfogó tudású adatbázissal rendelkezik melyet nem csak megérteni és matematikai műveleteket végezni képes rajta, hanem összefogja a fizikát, biológiát, csillagászatot és minden egyéb más tudományos szakterületet egyetlen teljes tudatosságba.

Valószínűleg, az Egyesült Államok hadserege már rendelkezik hasonló adatbázisokkal és döntéshozó programokkal melyeket háborús stratégiákban használnak.

Tekintet nélkül erre, annak érdekében, hogy ez a rendszer hatékony legyen, szintén valós idejű visszajelzéssel kell rendelkezzen a bolygóról, hogy ismerje *milyen erőforrásokkal rendelkezünk és milyenekkel nem*. Ehhez egy világméretű érzékelő rendszerre van szükségünk.

2) A Földet behálózó akarat nélküli idegrendszer, mely a bolygó minden lényeges területén szenzorokkal figyeli a környezetet, ezzel létrehoz egy „ipari elektronikus visszajelzést” az erőforrások, műveletek és minden más környezettel kapcsolatos kérdésben. Ez az idegrendszer közvetlenül kapcsolódik a központi adatbázis programhoz melyet korábban említettünk. Ez a teljes körű rendszer nyomon követ minden erőforrást a bolygón, miközben figyelemmel kíséri a Föld környezetében bekövetkező zavarokat, melyekről az embereket figyelmeztetni kellene, például a földrengések és minden más természeti jelenség. Ez az adatbázis tartalmazná az elérhető készletek felméréseit, gyári üzemeket, tudományos és technikai személyzetet, szállítást, kutató laboratóriumokat, orvosi létesítményeket, iskolákat, stb. Ez nem máról holnapra fog megtörténni, de ha elkezdjük kiépíteni a regionális rendszereket, majd globálisan összekapcsoljuk őket, hamarabb is elkészülhet mint hinnénk.

Ez az összesség tájékoztathatja a központi adatbázis programot, hogy mi az ami elérhető és mi az amiből hiány van, miközben az adatbázis folyamatosan szabályozza az ipari módszereket, melyek a bolygóval való dinamikus egyensúlyra épülnek. Természetesen egy teljes nemzetközi együttműködés az egyetlen módja, hogy egy ilyen rendszert megvalósíthassunk. Erről a 9. fejezetben beszélünk.

3) Technikusok interdiszciplináris (több tudományágra kiterjedő) csapata felügyeli a rendszert és irányítja a kutatások irányvonalát, a folyamatos növekedés, hatékonyság és társadalmi evolúció érdekében. Egy optimalizált változatában ennek a rendszernek, a népesség nem több mint 5%-a elegendő lenne a működtetéshez. Minél összehangoltabbá és erősebbé válnak a technológiáink és a módszereink, ezek a számok annál jobban csökkennek.

Természetesen sok ember gyakran teszi fel a kérdést, hogy mi lesz a demokráciával? Ez egy demokratikus rendszer? Hogyan veszek részt a rendszer működésében? Mi választjuk meg ezeket az interdiszciplináris csapatokat?

Egy erőforrás alapú, globális gazdaságban, ahol az „ipar” és a „kormány” egy teljes kibernetizált rendszerré egyesült, mely fejlett problémamegoldó adatbázissal összekapcsolt számítógépeket foglal magába, ezek pedig rengeteg a világot behálózó megfigyelő szenzorokkal állnak összeköttetésben, a hagyományos fogalmaknak a *politikának, választásoknak* és hasonlóknak nincs értelmük vagy alapjuk. Míg ezek az elképzelések sok hagyományosan gondolkodó embert megijesztenek, meg kell ismételni, hogy *a gondjaink az életben technikai jellegűek*, és ennél semmivel sem többek. A demokrácia napjainkban egy illúzió. *Mindig is az volt*. Az emberek azt hiszik, hogy van „választásuk” a jelenlegi rendszerünkben, mert beikszelhetnek egy rubrikát a szavazócédulán, hogy így hatalomra juttassanak egy *előre kiválasztott* személyt. Amint ez a személy hatalomra kerül, a köznépnek nincs további beleszólása a dolgokba. Szavaztál te az oktatási rendszer átalakítására? Szavaztál a megszorító csomagokra? Szavaztál arról, hogy az autópályák vagy az elektromos hálózatok merre épüljenek? Szavaztál arra, hogy a csapataink Afganisztánba menjenek? **Nem**. A hagyományos fogalma a „részvételi demokráciának” egy csúnya vicc. Ezt a játékot használják már megszámlálhatatlan generációk óta, hogy a népnek egy illúziót biztosítsanak az irányításról, miközben az eltorzult felső monetáris hatalmak továbbra is azt teszik amit csak óhajtanak. *Soha nem is volt demokrácia egyetlen országban sem a történelem folyamán, és nem is lesz amíg a monetáris rendszer működésben van és amíg a hiányt állandósítják*.

Szóval akkor, hogyan venne részt egy ember az erőforrás alapú gazdaság működésében?

Először, kapcsolatba lépnének a központi adatbázis rendszerének programjával, ami valószínűleg egy fejlettebb internetes weboldal formájában létezne, melyhez *minden* embernek hozzáférése lenne. Ezek után *feltöntenék* a javaslatukat. A központi adatbázis, a történelmi tudásával és minden tudományos terület teljes összekapcsolásával analizálná a javaslat tudományos és technikai egységét, majd optimalizálná a szükséges anyagokat a jelenlegi tudásra és elérhetőségre alapozva. Ha a javaslat logikusnak tűnik és a hozzá szükséges erőforrások is elérhetőek, átküldené az interdiszciplináris csapatoknak, hogy felügyeljék a kivitelezését és úgy irányítsák az új javaslatot, hogy az illeszkedjen a rendszerbe.

Ezek az interdiszciplináris csapatok a központi adatbázis program által lennének kiválasztva és szervezve, arra alapozva, hogy eddig mivel járultak hozzá a rendszerhez. Ez az igazi „választás”, ami arra alapoz, hogy az adott személy mit tett eddig, nem pedig arra, hogy mit ígér.

Továbbá, a közvélemény félelme a hagyományos értelemben vett „korrupcióra” alaptalanná válna, mivel nem származna belőle senkinek sem előnye. *Az interdiszciplináris csapatok nem kapnának „fizetést” semmilyen formában sem, a világnézeteik annyira kiszélesednének, hogy felfognák mi is a jutalmuk, a társadalomnak mint egésznek a gyümölcsei, és ők azért működnek közre, mert így akarnak!* Míg ezt nehéz lehet megérteni azoknak, akiket teljesen a monetáris jutalomrendszer alapján neveltek, és úgy érzik, hogy a pénz lehet az egyetlen „ösztönző” erő. Vegyük figyelembe, hogy minden nap szerte a világban emberek milliói *jelentkeznek önkéntes munkára* a nagyobb jó érdekében. 1992-ben a Gallup felmérései szerint, a megkérdezett amerikai felnőttek több mint 50%-a (94 millió amerikai) jelentkezett önként szociális munkára, átlagosan heti 4,2 óra munkát vállalva ezzel, ami összesen 20,5 milliárd óra egy év alatt!⁶⁰

Ez egy hihetetlen diadala a kollektív emberi léleknek, a monetáris rendszer által keltett önző betegség ellenére is. Az emberek még mindig igyekeznek segítséget adni egymásnak és a társadalomnak, bármiféle jutalmazás nélkül. A jövőben azok, akik úgy döntenek, hogy a kibernetizált ipar rendszerében kívánnak dolgozni, azért teszik mert megtiszteltetés számukra az emberiséget szolgálni. Meg fogják érteni, hogy a saját érdekük is látni az emberiséget együtt élni és dolgozni a közös jóért. A jutalom az erőforrás alapú gazdaságban a társadalom tökéletesítése lenne mindenki számára.

Margaret Mead szavaival:

„Ha közelről megnézed, látni fogod, hogy szinte bármi ami igazán számít nekünk, bármi ami megtestesíti a legmélyebb elkötelezettségünket arról, hogy miként kellene az emberi életet élni és törődni vele, egyfajta önkéntességtől függ.”⁶¹

Az erőforrás alapú gazdaságban, a részvétel nyitott mindenki számára, mert minden kérdés alapvetően technikai jellegűnek van felfogva. Az, hogy egy személy milyen szinten működik közre, egyszerűen a tanultságán és a létrehozó és problémamegoldó képességein alapszik. Ez az oka, hogy a széles körű tanítás miért nagyon fontos. Manapság a társadalomban az embereket folyamatosan informálatlanra és lebutítottá formálják amennyire az lehetséges. Ezzel a módszerrel tudja a kormány fenntartani az irányítást. Az erőforrás alapú gazdaságban, az oktatási rendszernek az a célja, hogy a legintelligensebb és öntudatosabb emberi lényeket hozza létre amennyire az csak lehetséges. Miért? Mert akkor mindenki közreműködővé válhat, ezzel nagymértékben befolyásolva a szociális evolúciónkat a jobb irányba, és ezáltal tovább javítva mindenki életét.

Az 5. Fejezet összefoglalása:

Ki hozza a döntéseket az erőforrás alapú gazdaságban? Senki sem. A döntések a tudományos módszertan által születnek meg, közben felhasználva olyan számítógépeket melyek valószerű visszajelzéseket kapnak a környezettől, a központi történelmi adatbázissal együtt, ami tartalmaz minden ismert technikai információt, melyet az interdiszciplináris (több tudományágra kiterjedő) csapat felügyel és tart karban. Ezt a kombinációt kibernetizált ipari rendszernek is hívhatnánk. Ez csökkentené a téves véleményeket és a szubjektivitást. Nem akarjuk, hogy az emberek a kormány irányítsa alatt álljanak. A tudományos módszertant akarjuk hasznosítani, hogy a leghelyesebb döntések születhessenek meg. Végző soron, az egyedüli valódi kérdések a társadalom számára a természetes világban a (1) javak és szolgáltatások létrehozása, melyek egyenlő arányban elérhetőek mindenki számára, (2) kutatási projektek és oktatás rendszerek a tudásunk, felfogóképességeink és alkalmazásaink kibővítése érdekében, és (3) a Föld erőforrásainak és atmoszférájának folyamatos figyelése a lehetséges környezeti problémák észlelése érdekében, hogy lehetőségünk legyen visszaállítani és fenntartani az eredeti környezeti viszonyokat. Mindezt az energia és az erőforrások vesztegetése nélkül, mint a háborúzás és más területei a monetáris rendszernek, így aztán olyan valódi fenyegetésekre koncentrálhatunk, mint a váratlan cunamik, földrengések, betegségek és járványok. **A kizárólagos problémák az életben azok, melyek közösek minden ember számára.**

---

⁶⁰ Hodgkinson & Weitzman, Giving and Volunteering in the United States: Findings from a National Survey , 1992, 2. oldal

⁶¹ Krikorian, Robert “Have you noticed...”, Vital Speeches of the day, 1985, 301. oldal

6. Fejezet: Gondolkodó Városok

Az antropológusok sokszor úgy gondolnak a városokra, mint a legalapvetőbb szociális vívmányunkra. Az első ismert várost körülbelül idősámítás előtt 5400-ban alapították az ősi Sumeriában. Azóta, óriási technológiai evolúció szemtanúi lehettünk a folyamatok és az anyagok terén, melyeket a városok különböző elemei létrehozásához használnak, a fejlett 'szociális' egyesítésekkel együtt, mint az elektromos hálózatok, vízelosztó módszerek és más hasonlók. Habár a mai városok modernnek tűnhetnek, viszont rendkívül elavultak a modern technológia és a tudományos álláspont szemszögéből.

Itt az ideje, hogy tervezéskor úgy tekintsünk a városokra mint egy rendszerre. A rendszer angol jelentése „system”, mely a görög szóból „synistanai” származik, melynek jelentése „összehozni vagy kombinálni”. A rendszerhez vezető út, tehát azt jelenti, hogy a város 'elemei', mint például a házak, erőművek és termelési létesítmények, mind bonyolult összefüggésben állnak a város 'folyamataival', szennyvíztisztítással, öntözéssel, áramszolgáltatással, javak és szolgáltatások előállításával, stb.

Az Erőforrás Alapú Gazdaságban, a városok úgy vannak tervezve, hogy rendkívül rugalmasak legyenek, ezáltal lehetővé téve a folyamatos fejlesztéseket és változásokat. Teljesen egységbe állított rendszerek, melyeket úgy terveztek, hogy azok képesek legyenek fejlődni, mint az élő organizmusok. Jacques Fresco újító, több dimenziós és körkörös város tervei, a legkifinomultabb erőforrásokat és építési technikákat alkalmazzák. Habár használatukhoz teljesen új városokat kellene építeni. A próbálkozások a jelenlegi városaink helyreállítására nem érik meg az időt, anyagot és fáradságot. Sokkal hatékonyabb és kevésbé kérdéses újabb városokat építeni teljesen előlről, mintsem helyreállítani a régieket. Ezeknek az új városoknak a tervezése és fejlesztése kihangsúlyozza a környezet helyreállítását és védelmét, továbbá az erőforrások hatékony felhasználásával, az energia megőrzésével, a gyártási folyamatok megkönnyítésével és a folyamatos karbantartási munkák alól történő viszonylagos felszabadulással együtt. A régi, nem megfelelő városok közül sokat lebontanak és újrahasznosítanak az alkotóelemeik miatt, míg másokat megtartanak, mint múzeum városokat.

A jelenlegi városok folyamatos karbantartást igényelnek, ezzel megnehezítve az emberek mindennapi életét.

Körkörös város:

Modellezte Jacque Fresco | Fényképezte Roxanne Meadows

A körkörös város elérhetővé teszi a leghatékonyabb alkalmazását az erőforrásoknak, közlekedési technikáknak és az általános használhatóságnak, minimális energiaráfordítással. Az elegáns geometriai körkörös elrendezés lehetővé teszi a legmagasabb életszínvonalat a lehető legtermékenyebb és hatásosabb módon. Ezek a városok az emberi tevékenység kiterjedéseit szolgálják és a haszonelvűség kifejeződését; teljes harmóniában a környezettel. A tagoltsága ezeknek a városoknak a közvetlen értelmezése is lenne annak a funkciónak amit betöltenek.

Például, a legkülső kerülete a városnak természet orientált szórakoztató jellegű, mely buja kerteket és parkokat kínál a túrázóknak, biciklistáknak, a vízi sportoknak és bármely más szabadtéri tevékenységnek. A következő belső kerület a 'mezőgazdasági övezet', itt kültéri és beltéri (hidroponikus, mesterséges talajt alkalmazó növénytermesztés) mezőgazdasági módszereket alkalmaznak, így az élelmiszernövényeket egész évben képesek termeszteni.

Nyolc további zöld terület szolgáltatja a tiszta megújuló energiaforrásokat az egész város számára. Habár ezek az energiaforrások régióként változóak, általában a geotermikus, a szél és a napenergiát hasznosítók lennének, míg azok a városok melyek víz közelében helyezkednek el, alkalmaznák a hullám és az árapály energiát is. A leghatalmasabb a zöld területek közül a 'lakó övezet', mely egyedi házakat és lakásokat tartalmaz. A lakóhelyeket préseléses technológiával és más magas technikájú előregyártási módszerekkel építenék fel. A téglából és fából történő építkezés ideje lejárt. A jövő építményei összefüggő közel tömör előre legyártott egységekből fognak állni, melyeket egészben préselnek ki, viszont ez nem jelentené egyértelműen azt, hogy nem lennének személyre szabhatóak. Minden családi és társasház gyakorlatilag szintén önfenntartó rendszerek.

Például, az épületek külső felülete napelemként működne, a napsugárzást így közvetlenül elektromos árammá alakítaná. A lakások tűz és vízállóak, kis karbantartást igényelnek és ellenállnak a legtöbb környezeti hatásnak. Az olyan elemeket mint a szökőár, földrengések és hurrikánok is szintén figyelembe vesznek és beleveszik a tervezésbe, ahhoz mérten, hogy ezek milyen gyakorisággal fordulhatnak elő az adott régióban.

Beljebb haladva a lakó övezettől találjuk az oktatási, tudományos és kutatási központokat, a termelési és elosztási központokkal együtt. Automatizált raktározási rendszerek egyesítenék az elosztóközpontokat a gyárakkal egy magas szinten irányított és hatékony módon. A pénz és az érték problémája nélkül a termelés határai gyakorlatilag nem léteznének.

A város középpontjában helyezkedik el az óriási kupola, ahol a központi kibernetizált rendszer található, mely az agya és az idegrendszere a teljes városnak. Mint arra korábban is utaltunk a 'kormány' bevezetésében, hogy műholdakon és különféle szenzorokon keresztül, elektronikusan felügyelné és szabályozná a javak termelését és az elosztását, továbbá szintén irányítás alatt tartaná a környezeti tényezőket a rendszeren belül. Például, a mezőgazdasági övezetben elektromos szondák figyelnek és szabályoznák a termőföld állapotát, ideértve a talajvízszintet, a tápanyagtartalmat és egyéb más tulajdonságokat. Ez a módszere a 'környezeti visszajelzésnek' lenne alkalmazva az egész város szerkezetére. A 'kiegyensúlyozott gazdasági terhelés' ilyen módja fenntartható úgy, hogy közben semlegesít minden túltermelést és hulladékot.

Ezenfelül ebben a központi kupolában található a közlekedési hálózat főállomása is... erről egy kicsit később bővebben. A középponti kupolát körbevevő további nyolc kisebb kupola kulturális központként szolgál, előadó termek, konferencia központok, kiállítások és ehhez hasonlóak számára.

A hulladék újrahasznosítás és más ilyen szükségletek a város felszíne alatt történnek, mindig a legfejlettebb módszereket alkalmazva a tiszta technológiákban.

Eltekintve a körkörös várostól, más különféle tervek is léteznek a 'szárazföldi városokra'. Ilyenek még a 'önfenntartó' városok, továbbá a 'tengeri városok'. Az óceánok kolonizálása feltehetően a következő állomása az emberiségnek annak érdekében, hogy csökkentse a szárazföldi népességen a nyomást. Az óceáni városok közössége mesterséges szigeteket, úszó szerkezeteket és tengeralatti létesítményeket fog jelenteni.

Szárazföldi város (változat), Modellezte Jacque Fresco & Roxanne Meadows.

Önfenntartó város, tervezte Jacque Fresco, számítógépes grafikát készíttette Doug Drexler.

Óceáni Város, modellezte Jacque Fresco, fényképezte Roxanne Meadows.

A városok a földön, bármilyen formát is öltsenek, mindnyájan szorosan össze vannak kapcsolva a világméretű rendszeren belül. Ahogy minden egyes város rendelkezik egy központi szervezési kupolával, ami úgy funkcionál mint az agy, az idegrendszere pedig számítógépesített környezeti megfigyelőrendszerekből áll, műholdakból, elektromos szondákból, úgy létezik egy nagyobb világméretű egység ami minden egyes várost magába foglal és felügyeli a környezet határterületeit, biztosítja, hogy ne legyen egyetlen városnak sem olyan erőforrás szükséglete ami nem áll rendelkezésre, miközben szabályozza a nagyobb méretű folyamatokat minden város és a környezet számára. Ez a „kormány”, ha így akarod hívni, az ahol a központi adatbázis található, mint ahogy arról az előző fejezetben is szó volt, ennek az idegrendszere minden városra kiterjed és azokon is túl.

Összekapcsolt körkörös kutatási városok, modellezte Jacque Fresco & Roxanne Meadows.

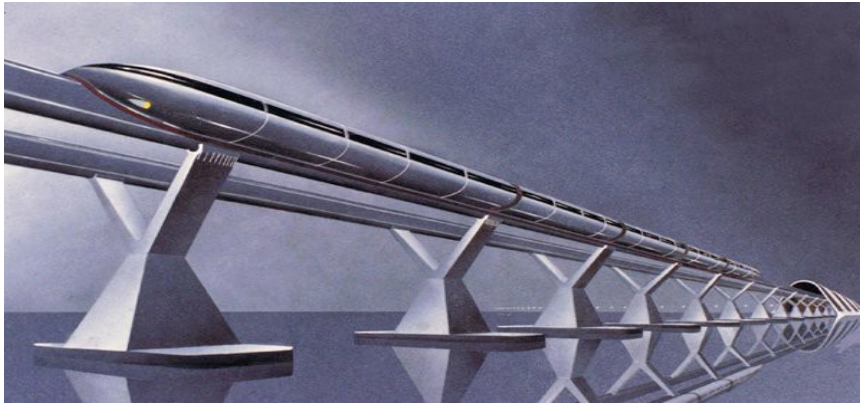
Közlekedés:

A városon belül, mozgólépcsők, liftek, szállítószalagok minden irányba haladnak és kapcsolatban állnak minden más közlekedési és szállítási rendszerrel. A közlekedési rendszer szándékosan úgy van tervezve, hogy lecsökkentse bármilyen fajta autó használatának szükségletét. Ez a rendszer képes téged *bárhova* elvinni a városban. Ha a városon kívül akarsz utazni, használhatsz vasutat, autókat, függőlegesen felszálló/leszálló légi járműveket és mágnesvasutat, legyen az interkontinentális vagy kontinensen belüli utazás. Repülőterek és nemzetközi hajózási rendszerek szintén ki lennének alakítva a városok körül.

Érdeemes kihangsúlyozni, hogy napjainkban a társadalmunk uralkodó közlekedési eszközei fosszilis tüzelőanyagot igényelnek, hogy működhessenek. Az autók esetében az az akkumulátoros technológia ami szükséges ahhoz, hogy egy elektromos autó 160km/órás sebességgel 320km távolságot legyen képes megtenni egyetlen feltöltéssel, létezik és már létezett ezelőtt több éve is. Habár, az akkumulátor szabadalmait az olajcégek birtokolják, melyek korlátozzák ezek elérhetőségeit, hogy fenntartsák a piaci részesedésüket, továbbá ehhez még hozzátársul a politikai nyomás a profit alapú energiaipar részéről, így végeredményképpen az elérhetősége és megfizethetősége ennek a technológiának korlátozott. Semmilyen egyéb más indok nem létezik a korrump, profit érdekeltségen kívül arra, hogy minden egyes jármű a világon teljesen tiszta működésű ne lehessen és egyáltalán ne igényeljen benzint.

Ha a hagyományos repülőgépeket vesszük, a *mágnesvasút technológia* jó úton halad afelé, hogy leváltsa ezeket. Egy mágnesvasúti vonat mágneseket használ a meghajtására. A vonatot mágneses mező tartja lebegésben, és a repülőgépek energiaszükségletének csupán 2%-át igényli. Nem rendelkezik kerekekkel, így semmi sem használódik el rajta menet közben. Ezek a cső alapú mágnesvasúti szerelvények akár 6400km/óra sebességgel is képesek utazni egy mozdulatlan, súrlódásmentes csőben, mely mehet szárazföldön vagy víz alatt is. Gyorsak, tiszták és hatékonyak abból a szempontból, hogy az energiafogyasztásuk csak töredéke azoknak a járművekének melyeket ma ugyanilyen feladatokra alkalmazunk.

Mágnesvasút

Tervezte Jacques Fresco / Renderelte Roxanne Meadows.

Életstílus:

A jelenlegi rendszerünkben, a hagyományos családok megtörttek, mindkét szülőnek dolgoznia kell a megélhetés érdekében. A monetáris közgazdaság aláássa a családi összetartást és a gyereknevelést. A stressz mindig magas az orvosi költségek, a biztosítás, az oktatás, a létbizonytalanság és az általános kiadások miatt. Az erőforrás alapú gazdaságban a család egysége ismét vissza fog térni.

Hasonlóan a társadalom kulturális értékei, teljes egészében szintén mély változásokon fognak keresztül menni.

A monetáris rendszer kinövésével, és ahogy a világ közös erővel dolgozik azért, hogy bőséget teremtsen a bolygó minden egyes polgára számára, azok a tevékenységek, melyeket méltányolunk, nagy ütemben fognak terjedni, ahogy az emberi szabadság mértéke teljesen más lesz mint bármi amit jelenleg ismerünk.

Egyesek gyakran azzal a kérdéssel reagálnak ezekre a lehetőségekre: „Mit fognak az emberek csinálni?”

A válasz természetesen az, hogy bármit amit csak szeretnének. Sokunknak a jelenlegi társadalomban a lehetőségei nagyon korlátozottak a hiány állapotának állandósítása miatt. A monetáris rendszeren belül, a *szabadság* elképzelését nagyon aláásták, mert egy személy csak akkor szabad, ha a vásárlóereje lehetővé teszi ezt számára. Ez elfojtja az emberek kreatív szemléletmódját és manapság sokunknak nagyon korlátozottak az elképzelései arról, hogy mi is lehetséges.

Például ha egy nőnek az ősi időkben az volt a szerepe, hogy a kunyhójától elsétáljon a közeli patakhoz vizet hozni minden egyes nap a főzéshez, valószínűleg kiszorítottnak érezné magát ha hirtelen vízvezetékrendszer kerülne a házába és egy csap szolgáltatná a vizet közvetlenül számára. A tény az, hogy a technológia hozományai tulajdonképpen képesek megváltoztatni az értékeinket, és fontos, hogy képesek legyünk 'korszerűsíteni' az értékrendszereinket a modern körülményeknek megfelelően.

Egyidejűleg, az egyik legmélyebb változás az lesz az értékekben és az életstílusban, ahogy az emberek a '*tulajdonra*' fognak majd gondolni. A világ nagy részén jelenleg a tulajdon egy igen erős fogalom, az emberek pedig gyakran azonosítják a társadalmi státuszukat azzal amit birtokolnak.

Mint azt korábban állítottuk, a monetáris rendszernek '*ciklikus fogyasztásra*' van szüksége, hogy működhessen. Ez természetes módon az emberek *gondolkodásának manipulációjához* vezet annak érdekében,

hogy milyen termékre vagy szolgáltatásra van szükségük. A modern reklámozás hatékony taktikáival, a világ túlnyomó többsége a mesterséges, *materialista* értékrendszert támogatja ami maga után vonja a mindig több és több termék és szolgáltatás utáni vágyat, figyelmen kívül hagyva annak szükségességét és használhatóságát. Az erőforrás alapú gazdaságban, a monetáris rendszer többé nem fogja szennyezni az emberi elmét a manipulatív módszereivel – „reklámozással”. A hirdetőtáblák végtelen tengere, kereskedelmi média, magazinok és az ezekhez hasonló, többé nem mérgezik majd a tájképet vagy a döntéseinket. Ez drámai módon megváltoztatja az emberi értékrendet és ezért az életstílust is.

Ezenfelül, az erőforrás alapú gazdaságban ***nincs ok a tulajdonra***. A tulajdon a hiány egyfajta mellékterméke. Az emberek akiknek keményen kellett dolgozniuk azért, hogy létrehozzanak, vagy megszerezzenek egy terméket vagy erőforrást, meg kellett azt valahogy védeniük, mert az rendkívüli értékkel rendelkező ráfordított munka és a belőle létező hiány miatt. A tulajdon nem egy „Amerikai” vagy „Kapitalista” ötlet. Ez egy primitív mentális nézet, mely a több generációnyi hiányból keletkezett. Az emberek „tulajdonjogot” szereznek valami felett, mert ez egy jogi formája a védelemnek.

A bőség rendszerében, ahol nincs szükség pénzre, a tulajdonjog fogalma lényegtelenné válik. Ebben az új rendszerben senki sem *birtokol* semmit sem. Ehelyett, mindenki *hozzáférhet* bármihez. A tulajdonjog egy nehéz teher. Többé nem szükséges senkinek sem egy helyen élnie egész életében. Utazhat a világban folyamatosan. Mindent amire szüksége van megszerezhet, bármilyen megszorítás nélkül. Nincs szükség többé csalásra, mert semmit sem lehet belőle nyerni. Nem tudsz olyat ellopni amit senki sem birtokol és biztosan nem tudod őket eladni sem. A háztartási eszközöket a központi elosztórendszeren keresztül lehet megszerezni a városokban, míg a szórakozási, kikapcsolódási eszközöket rendeléssel lehet megszerezni, vagy ott ahol használják őket. Például, ha elmész egy golfpályára a helyszínen olyan ütők közül válogathatsz, melyek a leghatékonyabb tervezésű modellek, melyek csak elérhetőek. Használod, majd visszahelyezed őket. Ha úgy döntesz, hogy megtartod őket, csak rajta – most már a te *terhed*. Miért akarna egy ember szállítani, karbantartani és tárolni golfütőket, mikor bármikor hozzájuk férhet, és ha már nincs szüksége rájuk visszaadja a helyszínen? Az otthonaink manapság tele vannak ócskaságokkal, melyeket azért tartunk, mert úgy feltételezzük értéket képviselnek. Erre a pazarlásra többé nem lesz szükség.

Ezt a modellt tekintve, a teljes város, vagy akár az egész világ *valóban az otthonoddá válhat*. Ahelyett, hogy olyan haszontalan eszközök és járművek álljanak az otthonodban és az körül, melyeknek semmi közük sincs a ház fizikai mivoltjához, feleslegesen ott porosodnak, miközben nincsenek is használva. E helyett inkább központoszerűen raktározva vannak, hogy bárki bármikor hozzájuk férhessen, így a termékek folyamatos használatban állnak ezáltal minimalizálódik az ismétlődő pazarlás.

Ha szükséged van egy autóra bármilyen okból, rendelkezésedre fog állni egy a közelben. Ha eléred az úti célot, a műhold alapú vezetési rendszer automatikusan mások számára is elérhetővé teszi az autót, ahelyett hogy valami parkolóban foglalná a helyet és az időt feleslegesen.

A társadalomban napjainkban, a tulajdon igényének következményei az extrém mértékű felesleges termelés és a szükségtelen pazarlás és hulladék. Nincs indok arra, hogy minden egyes ember rendelkezzen 'saját' autóval.

Legtöbbsen csak napi egy órányit vezetik őket. Sokkal ésszerűbb létrehozni egy univerzális *megosztott rendszert*, annak érdekében, hogy csökkenjen a hulladék, a feleslegesség és növekedjen a rendelkezésre álló hely és hatékonyság.

A 6. Fejezet összefoglalása:

A városok az erőforrás alapú gazdaságban teljes mértékben hasznosítják majd a rendszer szemléletmódját, egyesítik a város összes elemét és folyamatát egy önfenntartó egésszé, amennyire az technikailag lehetséges. Újból kell kezdenünk, és nem apró munkákkal 'javítgatni' a régi városokat, melyek lényegében elavultak. Közben rengeteg terv már lehetségessé vált, ideértve az 'óceáni', 'Teljesen önfenntartó' és természetesen a 'szárazföldi városokat', a leghatékonyabb *körkörös várost*, ahogy azt Jacque Fresco megtervezte. A körgyűrűk különböznek egymástól, mindegyik egy elemként üzemel a város összesített működésében, helyet biztosítva a változásnak, fejlesztéseknek, az átmenetnek.

Az életstílus az erőforrás alapú gazdaságban nagyon különböző lesz a mai életstílustól, az emberi lények értékei mélységes változásokon fognak átmenni, amint a hiány-alapú monetáris rendszer hatásai elkezdenek csökkenni. Az egyik legnagyobb változás a tulajdonjogról és a vagyonról alkotott fogalmunkban megy majd végbe. Nem lesz szükség vagy ok a jövőben a tulajdonra, a fontosság logikusan az 'elérhetőségre' fog majd terelődni a 'nyereség' helyett. A világon mindenki hozzáférhet ahhoz amire szüksége van, mert az egész rendszer arra fog *alapulni*, hogy ez lehetséges legyen.

– 4. Rész: A Mitológia Leküzdése –

7. Fejezet

Természet kontra Nevelés

Emberi viselkedés:

Néhányan úgy gondolják, hogy az erőforrás-alapú gazdasági rendszer megvalósítása az „emberi természet” akadályába ütközne. Úgy szól az érv, hogy az ember eredetétől fogva versengő, kapzsi és vakon önkiszolgáló; azt sugallva, hogy bármennyire is fejlett technológiailag egy társadalom, mindig lesznek 'korrup't emberek, akik másokat kihasználnak és uralkodásra törekednek.

Az „emberi természetet” a következőképpen lehetne definiálni: 'az emberiség közös pszichológiai jellegzetességei, amelyben minden ember osztozik'⁶². Tehát, valamely pszichológiai, azaz mentális viselkedési formák valamilyen módon kitörölhetetlenül születésünktől fogva belénk vannak „égetve”. Ezért feltehetően valamilyen előre meghatározott pszichológiai hajlammal születünk.

---

⁶² <http://wordnetweb.princeton.edu/perl/webwn> (human nature)

Ennek a fajta felfogásnak könnyű látni az okát. Ha az emberiség eddigi történelmét vesszük szemügyre, akkor háborúk, népiirtások, hódítások és az erőkihasználás sorozatát látjuk. Ezt a mintát véve *felismerjük*... könnyű levonni a következtetést, miszerint ez az ismétlődő viselkedésforma az „emberi természet” vagy „ösztön”.

A „bűnöző viselkedés” a pszichológia területének egy régi témája. Vajon az ember *genetikai felépítésének* vagy pedig az őt felnevelő *környezet* hatásának a következménye, hogy valakiből „bűnöző” lesz? Ez a „Természet kontra Nevelés” ősrégi kérdése.

Először is mi az *pontosan*, hogy „bűnöző viselkedés”? Hogyan minősíthetünk viselkedésbeli különbségeket, amelyeket maga az ember talál fel és melyek idővel változnak? A bűnözőség koncepciója átmeneti, a kultúra értékrendszerének és morálfogalmának a függvénye. Csupán hatszáz évvel ezelőtt az Aztékok rengeteg embert áldoztak fel isteneiknek, gyakran tízezreket ölvén meg egyszerre. Ez bűnös cselekedet volt? Nekünk talán igen, de nekik ez egy elfogadott társadalmi szokásnak számított. Mi a helyzet a több generációt átívelő *elfogadott* rabszolgasággal? A modern társadalmunkban elfogadhatatlan lenne valakit fizetés nélkül munkára kényszeríteni. Bűnöző-e az, aki ételt lop, hogy éhező családját etesse?

A legtöbb pszichológus és viselkedés genetikus úgy próbálja kezelni ezt a témát, hogy a „bűnözőhajlamot” nagyvonalúan és sajátos értelmezéssel *antiszociális, robbanékony és agresszív* viselkedésre vezeti vissza. Továbbá „személyiségzavarokat” is kategorizálnak és tanulmányoznak, mint például *skizofrénia, személyiségzavar* vagy *megszállottság*.

A 19. században kezdődött az a tendencia, hogy az úgynevezett bűnöző viselkedésformát a genetika számlájára írjuk. A Fajegészségtani műveletek is annak szellemében zajlottak, hogy „megszabadítsuk a társadalmat a bűnözőktől, idiótáktól és erőszakosoktól”⁶³. Ugyanakkor, a viselkedésgenetika ma már belátja, hogy eddig még senki sem fedezte fel a „bűnöző gént”. A munka manapság inkább az agyban zajló *Neurokémiai* folyamatokra, valamint a *családdal, ikrekkel és örökbefogadással* kapcsolatos megfigyelésekre koncentrál.

Kezdve ezekkel a megfigyelési tanulmányokkal, megmutatható, hogy a *családok* és az együtt felnövő *ikrek tanulmányozása* nem bizonyulnak kielégítő viselkedésgenetikai kutatási módszereknek. Ezekben a módszerekben a *környezeti tényező* jelentősen hat, mivel a családtagok egy közös környezeten osztoznak.

---

⁶³ Joseph, Jay, *Kritikus áttekintése az ikrek és az örökbefogadott gyermekek tanulmányának az antiszociális és a bűnöző viselkedés szempontjából*, *The Journal of Mind and Behavior*.

Ugyanakkor, a *külön felnövő ikrek* tanulmányozása jobb módszernek tűnik, mert az ebben az esetben jelen levő környezet jelentősen különbözik az eredeti családi környezettől. Manapság, a legtöbbet referált tanulmányok a személyiségzavarokkal és viselkedésbeli hajlamokkal kapcsolatban a *külön felnövő ikrek* megfigyelési területéről származnak.

Míg a külön felnövő ikrek tanulmányozása kiküszöbölni látszik a családi minták okozta közös környezeti behatásokat, addig problémát okoz még, hogy az elkülönült ikrek hasonló társadalmi, gazdasági és kulturális környezetben nőnek fel.

Például, a „Minnesota Tanulmány”⁶⁴ (Minnesota Studies) az egyik leghíresebb külön felnövő ikrekkel kapcsolatos tanulmány. 348 ikerpárt vizsgáltak a Minnesotai Egyetemen, amelyből a legjelentősebb eset, amely gyakran használt a viselkedés genetikai alapjának védelmében, a „Jim Ikerk” esete. Jim Lewis-t és Jim Springer-t négy héttel az 1940-es születésük után választották el, 45 mérföld távolságra nőttek fel egymástól Ohio-ban, és 1979-ben találkoztak újra.

A vizsgálat során a következőket figyelték meg:

- Mindkét iker feleségét Betty-nek hívják és mindketten Linda nevű feleségtől váltak el.
- Az egyikük az első fiát James Alen-nek keresztelte, míg a másikuk James Allan-nek (kettő L-el).
- Mindkét ikernek van egy adoptált testvére, akit Larry-nek hívnak.
- Mindketten „Toy”-nak (Játék) hívják a kutyájukat.
- Mindketten Ohio-ban részt vettek valamilyen fajta igazságügyi kiképzésen és félmunkaidős rendőrként dolgoztak.
- Mindketten rosszul tudtak betűzni és jó képességűek voltak matematikából.
- Mindketten készítettek műszaki rajzokat, barkácsoltak és nagybetűkkel írtak.⁶⁵

Először is, szögezzük le, hogy 45 mérföldre nőttek fel egymástól Ohio-ban. Figyelembe véve az ikrek közelségét és a környék általános kulturális elrendezését, biztonsággal feltételezhető, hogy mindketten nagyon hasonló értékrendszernek és szokásoknak voltak kitéve. Kulturális szemszögből, más államokkal összevetve, Ohio eléggé egyszínű. Az állam 86%-a fehér⁶⁶, míg 82%-a keresztény⁶⁷. Ez fontos tény, mivel minél egyszínűbb egy terület, annál egyhangúbbak a környezeti behatások. Egy másik fontos elem, amelyet a szerző nem tud kifejtetni információ hiányában, a *szülők* kulturális elrendezése és értékrendszere. Ha mindkét "Jim" szülei szintén Ohio-ból származtak, az tovább erősíti a kulturális és viselkedésbeli sajátosságokat.

---

⁶⁴ <http://mctfr.psych.umn.edu/research/UM%20research.html>

⁶⁵ <http://mctfr.psych.umn.edu/research/UM%20research.html>

⁶⁶ <http://www.census.gov/popest/states/asrh/tables/SC-EST2005-03-39.csv>

⁶⁷ <http://www.spiritus-temporis.com/ohio/demographics.html>

Az sem elhanyagolható tény, hogy az Amerikában az első ezer leggyakoribb női név között Linda a harmadik és Betty a tizenegyedik. Ez statisztikailag lenyűgözően nagy valószínűségű egyezést garantál, tekintve a lehetséges különböző nevek számát. Hasonlóan, „James” a leggyakoribb férfi név Amerikában. Az Alan és Allan neveket illetően több kutatás szükséges azok kulturális okairól Ohio területén. A Larry nevű adoptált testvérrel kapcsolatban, furcsának tűnik, hogy a Minnesota kutatók ezt megemlégtették, mivel az ikreknek valószínűleg nem sok beleszólása volt, hogy milyen nevű adoptált testvérük legyen. Ez inkább a *szüleik* erőteljes kulturális hasonlóságát mutatja, utalva arra, hogy a két ikret körülvevő környezeti hatások is nagyon hasonlóak lehetnek.

Bár a Toy (játék) nem egy gyakori kutyanev, tudnunk kell, honnan származik eredetileg. Először is, valakinek sugallnia kellett azt a Jim-eknek, hogy tudjanak róla. Ezen név okai különbözőek lehetnek és logikusan levezethető a környezetből. Például, majdnem minden háztartásban felnőtt kutyának vannak játéka, amelyet a gazdájuk biztosít. A Toy név abból az asszociációból származhat, amikor Jim hallotta, hogy a szülő egy játékra hivatkozott miközben a kutyával játszott. Például, történelmi esetek vannak arra, hogy egy anya azt mondja a nyelvet még éppen tanuló gyermekének, hogy „apa haza jött”, amikor az apa belép az ajtón. A gyermek ezt hallván ezeket a szavakat összekapcsolja az eseménnyel, hogy az apa belép az ajtón. Ebben az esetben, néhány gyermek elkövette a hibát, hogy összekeverte az „apát” a „hazával”. Később aztán kérdezve, „mikor jön *haza haza?*”. Más szóval, a Toy szolgálhat referenciaszóként, amely a környezettől függően új értelmezést nyer. A Jim ikrek esetében, nincsen elegendő információnk annak eldöntéséhez, hogy a „Toy” név genetikai vagy környezeti alapú, viszont az érvelés a környezeti alap felé billen.

Ennek a dokumentumnak nem célja, hogy az ikertanulmányok érvénytelenségét mutassa be. Azon van a hangsúly, hogy kifejezzük, a társadalomból kiinduló kulturális tényezők ugyanolyan erősek, mint a családiak. A Jim ikrek ugyanazon a környéken nőttek fel, hasonló értékrendszernek és környezeti hatásoknak kitéve. Ezt figyelembe kell venni és egy beható elemzést kell végezni a hasonló tanulmányokban jelen levő *kulturális* okokról. Végeredményben, az ikertanulmányok, annak ellenére, hogy nagyra tartják őket, különös gyengeséget mutatnak az igazi *okok* megértésében.

---

68 http://names.mongabay.com/female_names.htm

69 http://names.mongabay.com/male_names.htm

Ugyanakkor, ez nem azt jelenti, hogy a genetika nincs nagy hatással az életünkre. Nagyon fontos figyelembe vennünk az *igazi* genetikai jegyeket és azok hatását, amikor a kultúrával keverednek. Míg a legtöbben egyetértünk azzal, hogy egyes fizikai jegyek, mint például a testmagasság, szemszín vagy az allergia genetikai eredetű, addig sokan nem veszik észre ezen jegyeknek a *környezetformáló* hatását.

Például, tegyük fel, hogy születéskor elválasztunk egy egypetéjű ikerpárt, és mindkettőjükben megvan a genetikai hajlam, hogy 180 cm magasra nőnek, sovány testalkatúak lesznek, és mindketten jó kéz-szem koordinációval fognak rendelkezni. Tétélezzük fel továbbá, hogy mindkettőjüket középosztálybeli szülők fogadják örökbe, külvárosi környezetben és hagyományos amerikai gyerekkori kultúrában nevelkednek fel, beleértve a sporttevékenységeket. Mivel mindkét testvér magas és kitűnően jó koordinációval rendelkezik, előnyük lesz a sportolás területén. Mivel Amerikában a kosárlabda és az amerikai foci a legnépszerűbb sportok, valószínűleg valameddig űzni fogják ezek valamelyikét. Adva a sovány testalkatukat és a magasságukat, talán a kosárlabda fogja őket vonzani. Ha morális támogatást is kapnak barátaiktól és szüleiktől, akkor talán még profi kosárlabdázókká is válhatnak.

Genetikailag meghatározott-e ekkor az, hogy kosárlabdáznak? Nem, abban az értelemben, amelyet egyes viselkedés genetikusok javasolnának. A tény az, hogy a kosárlabdázásra való *hajlam* együttesen következik a fiziológiai előnyökből genetikai alapon és a kulturális szokásokból környezeti alapon. Nincs arra bizonyíték, hogy valahogyan a gének *csinálják* a kosárlabda játékost. Ez hasonló azokhoz a genetikai tanulmányokhoz, amelyek azon gének után kutatnak, amelyek a dohányzást okozzák, vagy azt, hogy valakiből Szocialista lesz... ez eléggé abszurd. Itt az igazi genetikai alap *fiziológiai*, nem pedig *viselkedésbeli*.

A neurokémiai anyagok újabb példával szolgálnak a viselkedésre kifejtett fiziológiai hatásokra. A szerotonint, például, az „antiszociális” viselkedéssel hozzák kapcsolatba. Az alacsony szerotonin szint robbanékonyságot és agressziót idéz elő.⁷⁰ Akárhogy is legyen, a Neurokémiai anyagok nem irányítják egy ember viselkedését egy meghatározott formában. Mint más fiziológiai jegyek, bizonyos hajlamokat állítanak be. Bizonyára vannak genetikai alapjai ezen kémiai anyagok alakulásának, amelyek lehetnek örökletes okai és amelyek „személyiségzavarokat” okozhatnak a kémiai egyensúly megbomlásával, ugyanakkor ez nem ad választ arra, hogy ezek a kémiai hajlamok, *milyen* módon fognak jelentkezni a viselkedésben. Más szóval, az ezen kémiai anyagok kölcsönhatása okozta viselkedés csak nagyon általánosítva jósolható meg. Mondhatjuk például azt, hogy egy bizonyos egyensúlyzavarban szenvedő személy könnyebben lesz „mérges”, mint az átlag ember. Ez viszont nem mond sokat arról, hogy miként fog ténylegesen megjelenni ez a „mérges” viselkedés. A *környezet* az, ami meghatározza a tényleges viselkedést vagy annak hiányát.

---

⁷⁰ Elliot, FA, *Neurológiai nézőpontja az erőszakos viselkedésnek*. In DH Fishbein, *A tudományos kezelése és megelőzése az antiszociális viselkedésnek*, 19 – 21. oldal, 2000, Civic Research Institute

Nincsen tudományos bizonyíték, ami igazán támogatná azt a nézetet, hogy viselkedésünket, vagy némely viselkedésünket, szigorúan a génjeink határoznák meg. Azok a viselkedésmódok, amelyeket az emberek az „ösztön” vagy az „emberi természet” számlájára írnak, majdnem mindig visszavezethetők környezeti behatásokra. Az „emberi természet” fogalma nagyban mitikus. Primitív vallási fogalmakból fakad, amelyek szerint az ember eredetétől fogva „vagy jó vagy rossz”. Az embereknek valamely viselkedést okozó gén keresése lényegében a babona egy formája. Ebben hinni olyan dolog, mint abban, hogy az embert „démonok szállták volna meg”, akik irányítják a cselekedeteit.

Bár a Neurokémiai anyagok és a fiziológiai jegyek befolyásolják egy ember reakcióit és társadalmi vonzódását, valójában *a környezet az, ami igazán meghatározza az értékrendszerünket és viselkedésünket. Nem létezik lerögzült, előre meghatározott „emberi természet”. Értékrendszerünk, módszereink és cselekedeteink a tapasztalatainkból vezethetők le és alakulnak ki.*

Mint már utaltunk rá, az 1990-ben a Utah Egyetemen végzett „Merva-Fowles” tanulmány erős kapcsolatot talált a bűnözés és a munkanélküliség között. Azt találták, hogy 1%-nyi emelkedés a munkanélküliségben a következőkkel jár:

6,7% növekedés a gyilkosságok számában.

3,4% növekedés az erőszakosan elkövetett bűncselekmények számában.

2,4% növekedés a vagyontárgyakkal kapcsolatos bűncselekmények számában.

Emellett arra is fény derült, hogy a friss munkanélküliek különösen veszélyeztetettek voltak a betegségekre nézve. Kimutatták, hogy az 1%-os munkanélküliség emelkedés a következőkkel is járt:

5,6% növekedés a szívinfartusos elhalálozások számában.

3,1% növekedés a szélütéses elhalálozások számában.

Az 1990–1992-es munkanélküliségi rátát alapul véve, ez 35.307-el több halálos szívinfarktust és 2771-el több halálos szélütést eredményez. Azt is kimutatták, hogy a munkanélküliek hajlamosabbak a stresszre, az alkoholizmusra, a cigarettázásra, a depresszióra és az egészségtelenebb táplálkozásra.⁷¹

Ez a tanulmány mutatja, hogy a környezeti megvonások hogyan vezetnek szenvedéshez és agresszióhoz, és hogy a környezet mennyire erősen alakítja az értékrendszerünket és viselkedésünket. Ha egy ember életben akar maradni, akkor mindent elkövet ennek érdekében. Ezzel „bűnözővé” válik? Nem feltétlen.

Végeredményben, a viselkedésünket meghatározza, hogy mit tanulunk, a bio-szociális nyomásokkal együtt, amelyekkel az életben maradásunk érdekében meg kell küzdenünk. A genetikai felépítésünk nem mondja meg azt, hogy ténylegesen hogyan működünk. A megszokásaink és a tanult dolgaink azok, amik a viselkedésünket irányítják. Egy megsértett embernek, aki fegyvert ránt és lelő valakit, valamikor az életében meg kellett tanulnia, mi az a fegyver, hogyan kell meghúzni a ravaszt, és hogy az a dolog, ami történt vele „sértő”.

---

⁷¹ Merva & Fowles, Effects of Diminished Economic Opportunities on Social Stress , Economic Policy Institute, 1992

A szerző, valamilyen módon, ezen az oldalon leírt minden szót megtanult. Minden koncepció a tapasztalataink együttese. Minden, amit gondolunk, valamilyen környezeti formában tárul elénk. Egy adott kultúrában született ember felszívja annak értékrendszerét, hagyományait és viselkedésmódjait. Egy brit családban felnevelt kínai gyermek a brit kultúra nyelvét, dialektusát, akcentusát, modorát és hagyományait fogja elsajátítani.

Az eredeti pontra visszatérve, miszerint, hogy némelyek véleménye alapján az erőforrás-alapú gazdasági rendszer nem működne az „emberi természet önkényes volta” miatt; lássuk be, hogy minden ember, aki egy másik embert átvert, okkal tette, valamilyen *motiváció* állt mögötte. Ez a motiváció tanult. Ebből következőleg, a célunk, mint társadalomnak, az kell legyen, hogy megszabaduljunk azoktól a motivációs tényezőktől vagy *feltételektől*, amelyek társadalmilag sértő viselkedéshez vezetnek.

A mai társadalmunkban, a sértő viselkedés alapvető oka a monetáris rendszerünkre vezethető vissza. Ahogyan korábban kifejtettük, a monetáris rendszer gerjeszti a korrupciót, a szűkösséget és az elégtelenséget. Úgynevezett *tisztesség* nem létezhet a verseny, a vagyoni egyenlőtlenség, a szegénység és a megvonás világában. A világunkban tapasztalható önkényes viselkedés nem beágyazott genetikai erők eredménye. Végeredményben, az évek során kialakult *szűkösség és versenyközpontúság* okozzák. A rétegződés, a kapzsiság, a verseny és az uralkodás, mind társadalmi képződmények. Ha az állatvilágot szemléljük, általában társadalmi rétegződést és brutális dominanciát figyelhetünk meg. Sokan azt mondják, hogy az állatokat *ösztöneik* készítetik erre a viselkedésre és, hogy az embereket hasonló ösztönök vezérlik. Bár ez, a megfigyelésből kiindulva, logikusnak tűnik, nem veszi figyelembe az állatvilágban jelen levő *szűkösséget*. Ha nincsen elegendő erőforrás, akkor a legagresszívebb élőlények a többiek fölé emelkednek, hierarchiát (rétegződést) képezve, míg a többi versenyez az erőforrásokért, látszólag kapzsi módon.

A Stanfordi Egyetem neurológiai tudományok professzora, Robert Sapolsky, 30 évet töltött egy páviáncsoport tanulmányozásával Kelet-Afrikában. A csoport ugyanazt a társadalmi rétegződést, versenyt és uralkodást mutatta, mint a mai emberek. Viszont valami érdekes történt az első 10 év után. A csoport véletlenül kapcsolatba került egy betegséggel, amely végzett az alfa hímpáviánokkal, csupán az alárendelt hímeket hagyva a nőstényekkel. Ez az esemény drámaian megváltoztatta a csoport viselkedését. Egyik pávián sem töltötte be a megüresedett posztokat. A rétegződés látszólag megszűnt és az agresszív viselkedés jelentősen alábbhagyott. Ez, 20 évvel később, mindmáig megmaradt a csoportban. Még akkor is, amikor új, felnőtt hímek csatlakoztak. Körülbelül 6 hónap alatt az új versengő hímek alkalmazkodtak a csoport kiegyensúlyozott, agresszió mentes viselkedéséhez.⁷²

---

⁷² Interview with R. Sapolsky, Stress , National Geographic, 2008

Amíg ez az észrevétel sok kérdést figyelmen kívül hagy, addig jól mutatja, hogyan jár együtt a környezetváltozással a *viselkedés változása*. A feltevés, hogy az emberi társadalmunk az „ösztön” vagy az „emberi természet” valamilyen fajta börtönébe van zárva, nem tartható. Még akkor is, ha vannak bizonyos beidegződéseink a túlélés biztosítása miatt, a környezet gerjeszti a tényleges viselkedést.

Sir Michael Marmot, epidemiológia professzor ezeket írta a pávián tanulmányról:

"Azt mondanám, hogy amit megtudtunk a nem-ember főemlősök tanulmányozása során, hogy a környezet, amelyben az emberek élnek, abszolút meghatározó az egészségük szempontjából. Úgy gondolom, hogy amit létre akarunk hozni, az egy jobb társadalom. Hogyan tudunk egy társadalmat létrehozni, amely biztosítja az emberek virágzásához szükséges feltételeket, és ez az amerre haladunk – egy társadalom létrehozása, amely hozzásegít az emberiség felvirágzásához." ⁷³

Dr. Sapolsky hozzáteszi:

„Az egyik dolog, amire a páviánok megtanítanak, hogy ha ők, egy generáción belül, képesek átalakítani azt, ami a tankönyvi szociális rendszer, „kőbe vésett”... nincsen semmi mentségünk, amikor azt mondjuk, hogy az emberi szociális rendszereknek vannak bizonyos elkerülhetetlen jellegzetességei.” ⁷⁴

Egy erőforrás-alapú gazdasági rendszerben, a cél az egyenlőség, a szabadság és a bőség. Ha ezek a környezeti tényezők megteremthetőek az emberiség számára, akkor a társadalmi rendszerünk *kinövi és elhagyja* a ma tapasztalt degeneratív, korrump és önérdékű viselkedésmintákat.

A Jogi Rendszer:

Manapság, amikor az emberi viselkedés kerül szóba, a társadalmunkat a *megfélemlítés* eszközeivel irányítjuk, törvényeket állítunk fel. A törvények az emberek irányítására szolgálnak. Ragtapaszok, amelyek nem kezelik a viselkedésünk igazi okait. Amikor valakit lopásért letartóztatnak, nagyon keveset gondolunk arra, hogy *mi* is volt az elkövető igazi indítéka, amely lopásra sarkallta. Ahelyett, hogy a probléma gyökerére koncentrálnánk, a társadalmunk a könnyebbik utat választja, és megszabadul a „bűnözőtől”, börtönbe zárja.

2007-ben, világ szerte 9 millió ember volt börtönben, élén az Egyesült Államokkal.⁷⁵ Ez egyszerűen szomorú.

Minden, úgynevezett bűnözésnek az oka maga a társadalom. Nem létezik olyan dolog, hogy „bűnöző”. Ahogyan már kifejtettük, a monetáris rendszerünk gerjeszti, felépítésétől fogva, a korrupciót. Ahogyan az előbb bemutatott Merva & Fowles tanulmány tisztán mutatja, a társadalmilag sértő viselkedés *közvetlen* kapcsolatban van a társadalmi és gazdasági körülményekkel. A börtönben lévő emberek többsége társadalmilag és gazdaságilag nélkülöző helyzetből való.

---

⁷³ Interview with Sir Micheal Marmot, Stress , National Geographic, 2008

⁷⁴ Interview with R. Sapolsky, Stress , National Geographic, 2008

⁷⁵ Walmsley, Roy, World Prison Population 2007 , International Center for Prison Studies, London

A törvények sebtapaszkok. Ahelyett, hogy egy megbukott rendszerre támaszkodunk miután már a kár megtörtént, a társadalmunk hibáit kellene orvosolnunk, amelyek olyan társadalmilag sértő viselkedést eredményeznek, mint a szegénység, az alultápláltság, a hajléktalanság, a szűkölködés, a társadalmi eltorzulások, az elégtelen oktatás, a pénzügyi stressz, az elhanyagolt gyerekek, és hasonlók.

Ezért, ha az emberi viselkedést akarjuk befolyásolni, akkor a társadalmi körülményeken kell változtatnunk. „Ki kell terveznünk” a hibákat a rendszerből. Ki-tervezzük a törvényeket és a határozatokat. A törvények az elégtelenség eredményei. Nem állítunk fel táblát a biztonság érdekében, ami azt mondja, hogy „a maximális sebesség 60 km/óra”. Ehelyett úgy tervezzük meg technikailag a rendszereket, hogy a biztonság be legyen építve és ne legyen lehetőség az emberi tévedésre. Ha nem akarjuk, hogy valaki lopjon, akkor biztosítani kell számukra a szükséges dolgokat szolgátság vagy verseny nélkül.

A technológia mostani szintű fejlődésével, meg van rá a lehetőségünk, hogy egy új társadalmi rendszert teremtsünk, amely biztosítani tudja az élethez szükséges dolgokat minden ember számára, árcédula, szolgátság vagy adósság nélkül. Ez nagy hatással lesz arra, hogy az emberek hogyan kezelik egymást és hogyan viszonyulnak egymáshoz. A bűnözés nagymértékű csökkenését vonná maga után, mivel azok többsége monetáris eredetű. Ez nem azt jelenti, hogy egyik napról a másikra minden más társadalmilag sértő viselkedés is eltűnne. A féltékenység és egyéb *önbizalommal kapcsolatos* problémák nem szűnnének meg. Viszont, a sértő módon viselkedőkkel való bánásmód a jövőben sokkal humánusabb és megelőzőbb lenne. Ha egy sorozatgyilkost elfognak, nem *bűnözőként* bánnának vele, hanem mint beteg emberrel. A társadalom megérti, hogy az emberek a környezetük termékei és ahelyett, hogy egy börtön betoncellájára ítélné őket, társadalomtudósok behatóan vizsgálnák a kulturális okokat, amelyek a gyilkos viselkedését eredményezték, a változtatásra szoruló körülményeket figyelembe véve.

A 7. Fejezet összefoglalása:

Az emberi viselkedés a környezet eredménye. Genetikai összetevők, amelyek fiziológiai jegyekként jelennek meg, csupán a *hajlamokért* felelősek. Ezért, mivel a környezet befolyásolja magát a viselkedést, ha társadalmilag sértő viselkedésmintákat találunk, akkor a környezetünket kell jól szemügyre vennünk, hogy meglássuk azok miért alakulnak ki. A mai igazságügyi rendszer egy tetemes társadalmi torzulás, amely nem veszi figyelembe a feltételezett „bűnözőre” gyakorolt környezeti hatásokat. Az erőforrás alapú gazdaságban, ahol a szűkösség és az elvonások modern technológiákkal való csökkentése a cél, a társadalom viselkedése drámaian javulni fog.

8. Fejezet: Spiritualitás a Gyakorlatban

Az emberek válaszokat akarnak, így az idők folyamán magyarázatokat találtunk ki a természeti jelenségekre. Ahogy a társadalmunk nőtt, a világ megismerésére használt eszközeink és annak tulajdonságai fejlődtek, így az értelmi képességeink is megváltoztak az újabb felfedezések alapján. A tudás egy evolúciós jelenség, csakúgy mint bármi más a természetben. Ennélfogva, nagyon fontos, hogy szellemileg és érzelmileg is felkészültek legyünk a hagyományainkon alapuló hiedelmek jelentőségeinek elvesztésére. Egyes emberek számára ez nagyon nehéz folyamat, a bizonyos hiedelmek körül kialakult érzelmi kötelek miatt.

A Vallás intézménye láthatóan sok szempontból az élet folyamatainak állandó félreértelmezéseiben gyökerezik. Példának véve, létezik olyan világnézet ami gyakran helyezi az embert egy másik szintre a természet más elemével szemben. Ez a 'spirituális énközpontú' nézet drámai konfliktusokhoz vezetett generációkon át, nem csak az emberi lények között, de akaratlanul közöttünk és maga a természet között is. Habár, az idő haladtával, a tudomány megmutatta, az emberi lények annyira alárendeltek a természet bizonyos erővel szemben, csakúgy mint bármi más. Megtanultuk, hogy mindnyájunknak ugyanolyan atomi felépítése van mint a fáknak, madaraknak és minden egyéb más életformának. Megtanultuk, hogy nem élhetünk a természet elemei nélkül. Szükségünk van a tiszta levegőre a lélegzéséhez, élelemre a táplálkozáshoz, energiára a napból, stb. Amikor megértjük ezt a szimbiotikus kapcsolatát az életnek, meglátjuk, hogy amennyire a 'kapcsolatok' számítanak, a mi kapcsolatunk a bolygóval és a természettel a legmélyebb és a legfontosabb. A közvetítő eszköz amivel ezt meghatároztuk az a tudomány. A tudományos módszertan lehetővé tette számunkra, hogy betekintsünk ezekbe a természetes folyamatokba, így jobban megérthetjük, miként is 'illeszkedünk' mi ebbe az életrendszerbe mint egészbe.

A Vallási Ideál:

Szinte minden vallás a világon az emberiség bizonyos eszményi értékeiről beszél.

Kereszténység:

„Bánj úgy másokkal mint ahogy szeretnéd, hogy mások is bánjanak veled.”

Buddhizmus:

„Ahhoz, hogy valaki más helyébe képzelhesse magát sem ölnie nem szabad, sem mást ölésre kényszerítenie.”

Konfucianizmus:

„Sose hozz másokat olyan helyzetbe, melyet magadnak nem választanál.”

Hinduizmus:

„Sose tegyen valaki másokkal olyat, ami ártalmas lehetne önmagára.”

Iszlám:

„Senkit se bánts, így más sem bánthat téged.”

Judaizmus:

„Az idegen ki veled lakik, olyan legyen számodra mintha a polgárod lenne; úgy kell szeretned őt mint önmagadat.”

Taoizmus:

„Úgy fogadd a szomszédod nyereségét mint a saját nyereséged, és a szomszédod veszteségét mint a saját veszteséged.”

Figyelmen kívül hagyva ezeket a fogalmakat, és egy pillantást vetve a társadalomra csodálkozhatunk, hogy az embertársaink univerzális értékelése és tisztelete miért nem eresztett sosem gyökeret. Jézus személye mondta: „Szeresd úgy a szomszédodat mint ahogy önmagadat”. De hogyan? Hogyan lehetne egy olyan társadalmunk, ahol az emberek harmóniában élnek együtt és a *közös jóért* dolgoznak, miként azt a vallási eszmék is hirdetik?

A válasz az, hogy *csak rajtunk múlik*, miként tervezünk meg egy olyan rendszert ami *lehetővé teszi* ezeknek az emberi ideáloknak, hogy virágzásnak indulhassanak.

Napjaink önző érdekei, pénz irányította társadalma olyan környezetet teremtenek, melyek meggátolják az egyetemes törődést másokkal. Ez a rendszer az önérdekek állandósításán alapszik *mások kárára*, és emiatt sosem teszi lehetővé a világnak, hogy egyensúlyban és harmóniában éljen.

A tény az, hogy itt az ideje abbahagyni az imádkozást, abbahagyni a könyörgést és arról beszélni, hogy mit kellene tennünk az emberi és vallási ideálok elérése érdekében és *ténylegesen elkezdni dolgozni azért, hogy ezek megvalósulhassanak!*

Mondani kevés:

Az erőforrás alapú gazdaság gyakorlatba helyezi mindazt amiről a nagy vallási és filozófiai tanítók már az idők kezdete óta folyamatosan beszéltek, hogy az emberek úgy szeressék egymást mint saját magukat, és együtt dolgozzanak kölcsönös tiszteletben és harmóniában. A tudományt és a tudományos módszertant habár gyakran alkalmazták hideg és szívtelen célokra, tulajdonképpen mégis az egyik legmélyebb spirituális kibontakozásunk egyikét jelenti amit valaha is ismertünk. Ellentétben azokkal akik véget nem érően a békéről, szeretetről és harmóniáról *beszélnek* az emberek között a Földön, a tudomány az ami valójában *képes* ezt lehetővé tenni. Nincs olyan dolog ami gondoskodóbb lenne mint a tudományos módszertan, az eredmények pedig bizonyítottan jótékonyak a teljes emberiség számára. Míg sok ember néz fel Teréz Anya önzetlen természetére nagy tisztelettel és elismeréssel, kevesen gondolnak ilyen szeretettel Alexander Flemिंगre, arra az emberre aki felfedezte a Penicillint. A penicillin megszámlálhatatlanul több életet mentett meg a mai napig mint bármely jótékony eszme vagy szervezet. A lényeg az, hogy a tudomány és a technológia *sorsdöntő, ha a cselekvésre kerül a sor*.

A 8. Fejezet összefoglalása:

Itt az ideje, hogy abbahagyjuk a misézést a *spirituális* értékekről melyekről már több ezer éve beszélnek a vallási és a világi filozófusok, és végre kezdjük el őket gyakorlatba hozni. Míg végtelen tudományos és mitológiai vélemény létezik arról, hogy kik vagyunk és honnan jöttünk, a legfontosabb téma ami érint minket az *itt és most*.

A borzalmas szenvedéseket és az emberi faj jövőjének kérdésességét figyelve, azon aggódni, hogy vajon Isten teremtette e az univerzumot... vagy földönkívüliek által jöttünk e létre... vagy akár az evolúció és a csillagok anyagának termékei vagyunk, *lényegtelen*. Az, hogy létezett e ősrobbanás vagy sem, nem változtat a problémáinkon.

Nem várhatunk valami isteni megváltásra vagy valami „nagy emberre”, hogy vezessen minket. Rá kell jönnünk, hogy magunkra vagyunk utalva ezen a bolygón, és csak rajtunk múlik a világunk megváltoztatása, jobbá tétele. A tudomány az eszköz ehhez a *gyakorlati spiritualitáshoz*, és ha dolgozunk azért, hogy a módszereit alkalmazzák a civilizáció javításának érdekében, elérhetjük azokat a keresett szellemi célokat melyekkel már az ókor óta foglalkozunk.

— 5. rész: Cselekvés —

9. Fejezet:

A Mozgalom

A Zeitgeist Mozgalom nem egy politikai mozgalom. Nem ismer el nemzeteket, kormányzatokat, fajokat, vallásokat, hiteket vagy osztályokat. Megfigyeléseink azt mutatják, hogy ezek mára hamis, a társadalom elavult megkülönböztetései, melyek távol állnak egy igaz kollektív emberi fejlődés és lehetőség pozitív tényezőitől. Erejük alapja a megosztás és rétegződés, nem pedig egység és egyenlőség, melyek a mi céljaink. Ugyanakkor fontos megérteni azt, hogy az életben minden a természetes fejlődés eredménye, mindazonáltal rá kell ébrednünk annak a valóságára is, hogy az emberi fajnak képessége van drasztikusan lelassítani és megbénítani a haladást, elavult és dogmatikus társadalmi struktúrák által, így ellentétben állva magával a természettel. E benuhátság eredményeként a világ, amit ma látunk, tele van háborúval, korrupcióval, elitizmussal, környezetszennyezéssel, szegénységgel, járványos betegségekkel, emberjogi visszaélésekkel, egyenlőtlenséggel és bűnözéssel.

A mozgalom a tudatosság mellett egy folyamatos, evolúciós fejlődésről szól, amely egyesíti a személyest, a társadalmat, a technológiát és a szellemet. Felismeri azt, hogy az emberi faj az egyesülés természetes útján halad, ami az alapvető és a tapasztalati fogalmak a közösség általi felfogásából származnak aszerint, ahogy a természet működik és mi emberként hogyan illeszkedünk/vagyunk részei ennek az egyetemes kibontakozásnak, melyet életnek hívunk. Amíg ez az út nem létezik, sajnos ez a haladás akadályoztatva van, vagy pedig az emberek nagy többsége által nincs felismerve, akik így továbbra is fenntartják az elavult, és ezért degeneratív magatartás és együttélés formáit. Ez a szellemi érdektelenség az, amin a Mozgalom a tájékoztatás és a társadalmi tevékenység segítségével próbál túljutni.

A cél az, hogy jelenlegi ismeretében felülvizsgáljuk mai világunk társadalmát minden szinten, de nem csak felvilágosítást adni a társadalmi és technológiai lehetőségekről, melyek közül sokról azt hitetik el, hogy „lehetetlen” vagy „emberi természet” ellenes, hanem eszközt nyújtani a továbblépéshez a társadalom azon elemeitől, amelyek fenntartják ezt az elavult rendszert.

Különbségek áthidalása:

Ennek érdekében, először létre kell hoznunk a mai világunkról egy nézetet. Mostantól a technológia az, ami meg tudja szabadítani az embereket az értelmetlen feladatoktól, amit a monetáris rendszeren alapuló munkarendszer sajnos hátráltat. Ez elfogadhatatlan. Az a tény, hogy az emberiség javát szolgáló technológia kibontakozása akadályoztatva van, tényszerűen egy *Emberjogi probléma* bizonyos szinten.

Itt az ideje, hogy feledjük a különbségeket és egyesüljünk fajunk közös boldogulására. Mindannyiunknak szüksége van élelemre, levegőre, vízre, csakúgy mint ahogy mindnyájan szabadságot és boldogságot akarunk. Ennek elérésének egyedüli módja, hogy mindnyájan együtt dolgozunk az elavult társadalmi rendszerünk leküzdésén.

Persze egyszerűbb mondani, mint megtenni. Nem is beszélve azokról az emberekről, akik a jelenlegi világban folyó hatalmas szociális torzulás hatásainak vannak kitéve. Elitista értékeik folyamatosan erősödnek, gyakran az üzleti és politikai korrupcióból előállt anyagi haszonszerzés miatt. Mindamellet szánalmat is kellene éreznünk az ő tudatlanságukért. Ghandi szavaival élve: "Ne gyűlöld elnyomóid. Nekik is fel kell szabadulniuk, csakúgy, mint neked."

Be kell látnunk, hogy a hagyományos politikai aktivista út nem járható. Ez a létesítmény túl jó lett a hagyományos nézeteltérések irányításában. Ennek a mozgalomnak inkább az a célja, hogy először létrehozza a globális méretű öntudatosság gyökereit. Ez elvezet minket a kommunikációhoz. Azoknak közölünk, akik hisznek ebben az irányban, terjeszteniük kell elképzeléseinek tudatosságát. Az emberiségnek először is tudatába kell kerülni ennek a társadalmi iránynak, mielőtt bármilyen tevékenységbe kezdhetnének.

A thezeitgeistmovement.com-ot már több, mint 30 nyelven fejlesztik. Létre fogunk hozni országos, államonkénti és regionális szervezeteket abban a reményben, hogy végül mozgalmi szervezet létesüljön minden egyes területén a Földnek.

Ez a fajta kommunikációs projekt különböző ideológiai csoportok által gördített nehéz akadályokba fog ütközni. Nagyon fontos a kultúrák között áthidalni a különbségeket azért, hogy kifejezzük, alapvetően mind ugyanazok vagyunk. Hasonlóságunk és közös szükségleteink nagyban felülmúlják vallási és politikai különbségeinket.

A tudatosság terjesztésén túl, folyamatosan fókuszálnunk kell a monetáris csalások és a szociális korrupció bemutatására, ami vég nélkül jelentkezik társadalmunkban. Éreztetni akarjuk a világ kormányaival és az emberekkel a rendszerük betegsége által generált akadályoztatást, ugyanakkor meg szeretnénk értetni a lakossággal a korrupció fő okait és azt, hogy miként szabaduljunk meg a társadalmat és környezetet illetően ezektől, a tudomány és technológia intelligens alkalmazásával. Ahogy azt kifejtettük, a világ monetáris rendszere éppen az összeomlás felé halad. Ennek következményei katasztrofálisak lehetnek. Ezen monetáris bukás károsultjait döntő fontosságú befogadni és iránymutatást adni nekik. A drasztikus társadalmi változás közös törekvésének érdekében történő tömeges csatlakozás esetén a következő fázis kezdődik, amelyben minden nemzetre egyszerre helyezünk nyomást a monetáris struktúra felhagyására.

Addig is a kommunikáció és azzal együtt a békés társadalmi ellenállás kulcsfontosságú. Alapszabályként állapodjunk meg, hogy a profit rendszer, a háború és az emberi visszaélések minden társadalmi vetületét tiltani kellene.

Soha senkinek sem szabadna csatlakozni akármilyen katonai szervezethez vagy a hadiparban dolgozni, legyen szó bármely nemzetről is. Másfelől, a politikai rendszerről meg kell mutatni mi is valójában. A világ kormányai ma üzletemberek, jogászok és katonai személyek által vannak működtetve... valószínűleg ez a három leghaszontalanabb szakterület, amellyel csak rendelkezünk. Amikor megértjük, hogy problémáink a bolygón technikai jellegűek, akkor látni fogjuk, hogy az emberek bármely csoportja legyen is minősítve döntéshozónak egy adott területen, nekik természetesen technikai, és ezért objektív dolgokra kellene összpontosítaniuk, nem pedig politikailag motiválniuk lenniük. A politika egy monetáris találmány.

Tipppek a tudatosság terjesztésére:

- Rakd ki a thevenusproject.com és a zeitgeisthungary.com internetes címekeket ahol csak tudod.
- Készíts YouTube videókat a Mozgalom és az erőforrás alapú gazdaság ötlet támogatására.
- Telefonálj be rádió műsorokba és vedd fel a Mozgalmat ahol csak lehet.
- Töltsd le a Zeitgeist Addendum-ot és vetítsd le a közösségekben; tégy lehetővé publikus elérést/hálózatokat.
- Másold le ezt a könyvet és terjeszd nyomtatott példányban vagy CD -n
- Töltsd le az Orientation Presentation Slideshow -t és a Slideshow Movie -t, tarts saját rendezvényeket.
- Terjeszd az Interneten amennyire csak lehet.
- Tudasd, hogy minden év Március 15 -én „Zeitgeist Day” van és rendezd meg az eseményt a területeden.
- Különösen azokat informáld, akik szenvedői a folyamatban lévő gazdasági válságnak.
- Folyamatosan ismertesd publikusan a jelenlegi rendszer korrupt lényegét.
- Lépj kapcsolatba „aktivista” csoportokkal, mint például az ACLU és Greenpeace, és próbáld elmagyarázni nekik, hogy erőfeszítéseik egyfelől nagyon nemesek, de nem fogják megoldani egyik nagy társadalmi problémát sem, hiszen ezek a szervezetek nem a fő okokat célozzák.

Interdiszciplináris (több tudományágra kiterjedő) Csoportok.

Ezen új társadalmi rendszer kezdeti fejlődésének gerincét, minden lényeges területen a kutatók és a szakemberek csoportjainak munkája fogja képezni. Ezeket hívhatjuk interdiszciplináris csoportoknak.

Az első csoport, amit létre hozunk a „kommunikációs csoport”. Minden korábban említett dolog, ezen csoportnak képezné valamilyen tevékenységét. Bárki, aki támogatja ezt az irányt, segítenie kell mások tájékoztatásában. Mind részei vagyunk a „kommunikációs csoport” -nak egy bizonyos szinten.

Egyre több csoport fog alakulni, amelyek az erőforrás alapú gazdaság bevezetésével kapcsolatos speciális területeken fognak dolgozni. Sok tudományos terület van, amelyeknek meg kell szilárdítaniuk a projekt alapjául szolgáló mechanizmusokat. Ezen interdiszciplináris csoportok kutatásokat foglalnának magukba a számítógép programozás, a város tervezés, a robotika, az oktatás, az adatgyűjtés, stb. területein. Kérjük ellenőrizze www.thezeitgeistmovement.com -ot szervezeti közlemények tekintetében. Ha készséget érzel a fejlesztésben való részvételre, kérlek, tudasd velünk, mikor kezdjük felépíteni a csapatokat. A weboldal teljes szekciója ezen

együttműködésnek lesz szentelve. A növekedésünk során teljes konferenciák fognak kialakulni. Eljön az idő, amikor el lehet majd kezdeni az első város építését, még akkor is, ha ez csak egyfajta prototípus lesz.

Záró Gondolatok:

Sokak mondják azt, hogy ami itt le van írva, az erőforrás alapú globális gazdaság fejlődése, soha nem fog megtörténni. Tipikusan idéznék az „emberi természet”, az „elit erejét” vagy hibás technikai véleményeket maguk védelmére. Ezen cinizmusnak nincs alapja az emberiség technikai és társadalmi fejlődésnek egész történetében.

Extrém babonák, siralmas rabszolgaság, szélsőséges rasszizmus és társadalmi előítéletek világából indultunk egy lassan fejlődő faji egyenlőség, tudományos találmányosság és kialakulóban lévő értékek világa felé, melyek az emberiség javát hivatottak szolgálni.

Carl Sagan szavaival élve:

”A régi rasszista, nemi, vallásos sovinizmus, az elvakult nacionalizmus egyre kevésbé működik. Egy új tudatosság van fejlődőben, amely a Földet egyetlen organizmusként látja és felismeri azt, hogy egy saját magával háborúban álló organizmus halálra van ítélve. Mi egy bolygó vagyunk.”⁷⁶

Eljutottunk a füstjelektől a telefonig, az elektronikus levélig, mely közel a fény sebességével közlekedik.

Minden, amire egykor lehetetlenként tekintettünk fokozatosan lehetségessé válik. A Wright Testvéreknek szakértők állították, hogy lehetetlen a repülés... évekkal a holdutazást megelőzően el lett utasítva és „Mooniacs”-nak (Holdörültnek) lett bélyegezve az ember, aki a holdutazásról beszélt. „Lehetetlennek” tekinteni valamit ebben a világban, az a kreativitás kudarca.

Ha 120,000 ember össze tud jönni egy nukleáris bomba megépítésére, ahogy ez volt a Manhattan Projekttel az 1930 -as évek végén, nincs ok arra, hogy miért ne tudnánk összejönni és felhasználva az emberi találmányosságot megvalósítani hihetetlen társadalmi eredményeket, az emberiség boldogulását szem előtt tartva. Ideje felhagynunk a ‘masszív fegyvergyártással’. Itt az idő, hogy felelősséget vállaljunk egymásért és magunkért. Megvannak az ismereteink, eszközeink és a kezdeményező elgondolás egy teljesen új társadalmi szerkezetre, ami egy teljesen új világot tud alkotni, melyben a kedvünket leljük és fejlődünk.

Nagyon egyszerűen, itt az ideje felnőni.

-Peter Joseph | Roxanne Meadows | Jacque Fresco, 2009 Február

---

⁷⁶ Carl Sagan, Kozmosz, Cosmos Studios, 1980